Crowe Foederer
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0)40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

PERSOONLIJK/VERTROUWELIJK
Aan de gemeenteraad van Gemeente Buren
T.a.v. de heer Westrate
Postbus 23
4020 BA MAURIK

Den Bosch, 1 juli 2026
Dos.nr. 108062
Behandeld door: drs. P. Peters RA

Geachte heer Westrate,

Inzake: controleverklaring jaarrekening 2025

Hierbij ontvangt u een gewaarmerkt exemplaar van de jaarstukken, met daarin opgenomen de jaarrekening 2025 voorzien van onze controleverklaring d.d. 30 juni 2026. Wij bevestigen u akkoord te gaan met het opnemen van deze controleverklaring in de jaarstukken, die overeenkomt met het bijgevoegde gewaarmerkte exemplaar.

De jaarstukken inclusief jaarrekening dienen te worden opgemaakt door het college van burgemeesters en wethouders en dienen te worden vastgesteld door de gemeenteraad. Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat een afschrift van onze controleverklaring openbaar wordt gemaakt, mits de opgemaakte jaarstukken inclusief jaarrekening ongewijzigd worden vastgesteld. Het college dient de vastgestelde jaarrekening en het jaarverslag binnen twee weken na vaststelling, maar in ieder geval voor 15 juli 2026 aan de gedeputeerde staten te verstrekken.

Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met deze versie van de jaarstukken inclusief jaarrekening. Indien u de jaarstukken en de controleverklaring opneemt op Internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken inclusief jaarrekening goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat (“u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening”). Tevens adviseren wij bij opname van de jaarrekening inclusief onze verklaring op het internet de volgende disclaimer op te nemen: ‘In geval van verschillen of inconsistenties tussen de op deze site opgenomen teksten en cijfermatige opstellingen en die in de originele jaarrekening, prevaleert de laatste’

Vertrouwende u hiermede van dienst te zijn geweest en tot het verstrekken van verdere inlichtingen ben ik gaarne bereid.

Overigens wijze wij erop dat indien tot de raadsvergadering omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, een dergelijke aanpassing nog voor de raadsvergadering moet worden verwerkt op grond van artikel 39 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Uiteraard vervalt in die situatie onze bovengenoemde toestemming.

Hoogachtend,
Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

ValidSigned door drs. P. Peters RA
op 01-07-2026

drs. P. Peters RA

Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.
Beukenlaan 60 | 5651 CD Eindhoven | K.v.K. nr. 88879518 | IBAN: NL07 INGB 0718020375 | BIC: INGBNL2A | B.T.W. nr. NL8648.09.219.B01
Op onze dienstverlening zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin een beperking van onze aansprakelijkheid voorkomt. Deze algemene voorwaarden zijn bij de Kamer van Koophandel gedeponeerd onder nummer 17034844. **Vestigingen:** Eindhoven, Amsterdam, Bladel, Lelystad, Oostzaan, Roermond, Venlo, Venray

Jaarstukken 2025

Gemeente Buren

gemeente Buren

Inhoudsopgave

Algemeen 3
- Aanbiedingsbrief 4
- Financiële beschouwingen 5
- Rekening in één oogopslag 8
- Leeswijzer 9

Programma's 11
- 1. Wonen, werk en recreatie 12
- 2. Fysieke leefomgeving 18
- 3. Sociaal domein 23
- 4. Sport, cultuur en onderwijs 29
- 5. Inwoners, bestuur en veiligheid 33
- 6. Bedrijfsvoering 38

Paragrafen 41
- Lokale Heffingen 42
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing 49
- Onderhoud kapitaalgoederen 59
- Financiering 66
- Bedrijfsvoering 69
- Verbonden partijen 79
- Grondbeleid 93
- Ombuigingen (ZBB) 96
- Wet open overheid 97

Jaarrekening 98
- Overzicht baten en lasten op taakveld 99
- Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 103
- Balans per 31-12-2025 105
- Toelichting op de balans 107
- Overzicht van incidentele baten en lasten in 2025 129
- Wet Normering Topinkomens 133
- Gebeurtenissen na balansdatum 134
- Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SiSa-bijlage) 135
- Overige gegevens 150
  - Rechtmatigheidsverantwoording 151
  - Controleverklaring accountant 153

Bijlagen 158
- Controle verklaring conform Ensia 2025, informatiebeveiliging DigiD en Suwiwet 159
- Overzicht beleidsindicatoren 160
- Overzicht beleidskaders per programma 162

Algemeen

Aanbiedingsbrief

Aan de gemeenteraad,

Voor u liggen de jaarstukken 2025 van de gemeente Buren. Via de jaarstukken leggen we verantwoording af over de realisering van het voorgenomen beleid en de daarvoor ingezette middelen. De jaarstukken zijn van belang voor raadsleden, collegeleden, inwoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere overheden.

We hebben in 2025 op verschillende terreinen gewerkt aan onze maatschappelijke opgaven. We gaan onverminderd door om onze woningbouwopgave te realiseren. Zo gaan we met actieve grondpolitiek ongeveer 300 woningen bouwen voor jong en oud in Buren-Oost.

Het is wenselijk en noodzakelijk om structureel aandacht te besteden en onderhoud te plegen aan onze mooie openbare ruimte. Een belangrijk fundament hiervoor is het – door uw raad vastgestelde - IBOR plan 2025-2035. Ook het vaststellen van het biodiversiteitsplan en verdere verduurzaming draagt bij aan deze doelstelling.

Onze gemeente kent een rijk cultureel en sociaal leven. Met het vaststellen van het cultuurbeleid hebben we een belangrijke basis gelegd voor de toekomst. Daar blijft het niet bij. We gaan met dit beleid concreet aan de slag en werken aan de verhuizing van het museum Buren en Oranje naar de culturele poort in Buren. Met de besturen van de dorpshuizen wil de gemeente de bestaande dorpshuizen behouden en hen ondersteunen in hun bestaan. En hen voor de lange termijn te compenseren in de kosten voor groot onderhoud. Daarnaast heeft uw raad het Beleidskader Participatie voor de gemeente Buren vastgesteld, om de betrokkenheid van inwoners bij gemeentelijke besluitvorming en projecten te versterken en in te bedden in de organisatie.

Wij vinden het belangrijk dat jong en oud blijven bewegen. Met onze activiteiten “Buren Beweegt” zorgen we er in 2025 ook weer zoveel mogelijk inwoners van Buren (langer) gezond, vitaal en in beweging zijn én blijven. Ook de ontwikkeling van het vitaal sportpark Maurik draagt daar aan bij. Vele inwoners hebben de inloopavond van het vitaal sportpark in Maurik in de sportkantine van MECC 07 bezocht. De veiligheid van onze fietsers en de toegankelijkheid van het vitaal sportpark is verhoogd met de aanleg van een vrij liggend fietspad aan de Verbindingsweg in Maurik.

Afgelopen vier jaar hebben we met succes gewerkt aan een gezond financieel beleid. We hebben veel bereikt in het kader van ZBB. Het bereiken van het hoogste punt van ons nieuw te bouwen gemeentehuis markeert dat wij – binnen de gestelde planning – onze afspraken kunnen realiseren.
We hebben ook verder gewerkt aan de concretisering van de toekomstoriëntatie. Het bestuurlijk proces rondom de toekomstoriëntatie is afgerond met het vaststellen van het document “Actualisering Toekomstoriëntatie Buren”.

Saldo jaarrekening 2025
We sluiten het jaar 2025 af met een negatief resultaat van € 3,7 miljoen. Voor de analyse op hoofdlijnen verwijzen we naar de financiële beschouwingen. De gedetailleerde analyse leest u in de programma's.

Bestemming van het resultaat 2025
We stellen voor het negatieve resultaat van € 3,7 miljoen te onttrekken uit de algemene reserve.

Bij deze jaarstukken 2025 stellen we voor de paragraaf Ombuigingen (ZBB) waarover de gemeenteraad in november 2021 besloten heeft en wat gericht was op de periode 2022 – 2025, formeel op te heffen. In de programmabegroting 2026 is de paragraaf ook niet meer opgenomen. Voor de laatste stand van zaken verwijzen we naar deze laatste paragraaf in het jaarverslag 2025.

Ontwikkeling weerstandsvermogen
Op basis van de laatste risico inventarisatie voor de begroting 2026 (medio 2025) was de weerstandsratio 2,13. De ratio bij de jaarstukken 2025 is gedaald naar 1,34 (voldoende). De daling wordt met name veroorzaakt door een afname van de algemene reserve. Uw besluit bij de begroting 2025 om middelen te onttrekken en te storten in de bestemmingsreserves ter dekking van toekomstige kapitaallasten liggen met name hieraan ten grondslag. Het gaat hier om de verkeersveiligheid van de Vogelenzangseweg en de extra onttrekking voor nieuwbouw gemeentehuis. Ook uw besluit over de dorpshuizen in maart zorgt voor een daling.

Maurik, mei 2025,

College van burgemeester en wethouders van de gemeente Buren

Financiële beschouwingen

Onderstaand treft u een overzicht aan met daarin de gerealiseerde cijfers (rekening 2025) per programma afgezet tegen de begrote bedragen per programma na wijziging. In de jaarstukken zijn positieve bedragen lasten (= nadeel) en negatieve bedragen zijn baten (= voordeel). De cijfers die de raad vaststelde bij de start van het boekjaar 2025 staan vermeld in de kolom "begroting 2025 primitief".

Financieel overzicht

Bedragen x € 1.000

Programma	Rekening 2024	Begroting 2025 primitief	Begroting 2025 na wijziging	Rekening 2025	Verschil 2025
1. Wonen, werk en recreatie	3.503	3.928	3.610	6.051	2.441
2. Fysieke leefomgeving	7.918	8.374	9.255	8.994	-261
3. Sociaal domein miv 2025	21.526	23.825	24.460	25.378	918
4. Sport, cultuur en onderwijs	4.490	4.123	3.091	3.693	602
5. Inwoners, bestuur en veiligheid	5.852	5.828	5.908	6.466	558
6. Bedrijfsvoering	-45.135	-45.913	-47.668	-47.879	-211
Saldo voor bestemming	**-1.847**	**165**	**- 1.344**	**2.703**	**4.048**
1. Wonen, werk en recreatie	-13	-375	186	109	-76
2. Fysieke leefomgeving	-609	-155	-371	-287	84
3. Sociaal domein miv 2025	-236	0	-88	714	802
4. Sport, cultuur en onderwijs	-213	-25	1.255	486	-769
5. Inwoners, bestuur en veiligheid	0	0	0	0	0
6. Bedrijfsvoering	-143	0	14	14	0
Totaal mutaties reserves	**-1.215**	**-555**	**996**	**1.037**	**41**
Saldo na bestemming	**-3.062**	**-390**	**- 348**	**3.740**	**4.088**

Analyse resultaat 2025

Het werkelijk resultaat over het jaar 2025 bedraagt	€ 3.740.000 nadelig
Het begrote resultaat na de raadsvergadering van december 2025 was	€ 348.000 voordelig

Daarmee is het werkelijk resultaat van de jaarrekening 2025 € 4.088.000 negatiever dan werd verwacht.

In 2025 was de gemeenteraadsvergadering van december de laatste vergadering waarin een begrotingswijziging voor het jaar 2025 doorgevoerd kon worden. Dat is ook gebeurd bij de tweede bestuursrapportage die in deze raad is vastgesteld. De mutaties die hierin zijn meegenomen, zijn de mutaties die bekend waren t/m oktober. Na deze datum zijn er nog verschillende mutaties op ons afgekomen die op het moment van verschijnen van de tweede bestuursrapportage niet bekend waren.

In onderstaande tabel lichten we de belangrijkste afwijkingen toe. Per afwijking is het effect op het meerjarenperspectief weergegeven. Wanneer de afwijking doorwerkt op het meerjarenperspectief is het effect structureel. Als de afwijking alleen geldt voor 2025 spreken we van een incidentele afwijking. In de programma's nemen we een gedetailleerd overzicht op van de financiële afwijkingen van het betreffende programma.

Programma	Onderwerp	Bedrag	Afwijking
1	Verlies grondexploitatie Doejenburg II	1.613 N	Incidenteel
1	Projectinkomsten Ruimtelijke ordening	169 N	Incidenteel
1	Projectuitgaven Ruimtelijke ordening	127 N	Incidenteel
1	Grondexploitaties: herziening 't Woud Ingen	480 N	Incidenteel
1	Bijdrage/ leges Omgevingsdienst Rivierenland	257 N	Structureel
1	Resultaat 2024 Omgevingsdienst Rivierenland	117 V	Incidenteel
1	Subsidie betaalbare woningen	175 V	Incidenteel
2	Hogere bijdrage zwerfafval	116 V	Structureel
2	Onttrekking voorziening onderhoud begraafplaatsen	190 V	Incidenteel
2	Meerwerk onderhoud groen Avri	121 N	Incidenteel
3	Accommodatiebeleid dorpshuizen	802 V	Incidenteel
3	Inkomensregelingen	335 N	Structureel
3	Jeugdhulp	1.430 N	Structureel
3	Beschermd wonen, maatschappelijke- & vrouwenopvang	177 V	Incidenteel
4	Niet gerealiseerde grondverkoop (vertraagd)	635 N	Incidenteel
4	Decentralisatie uitkering bibliotheek	100 V	Incidenteel
5	Aanvulling voorziening pensioenen wethouders	528 N	Incidenteel
6	Hogere algemene uitkering gemeentefonds	499 V	Incidenteel
6	Hogere overheadkosten	321 N	Beide
diverse	Overige kleine verschillen	248 N	Incidenteel
	Totaal	**4.088 N**	

Voor een nadere toelichting verwijzen we naar het desbetreffende programma.

Reserves en voorzieningen
Bij het opstellen van deze jaarrekening hebben we alle reserves en voorzieningen beoordeeld. We stellen voor één voorziening op te heffen, omdat deze nihil is per 31-12-2025.

Voorziening	Bedrag	Ten gunste van
Hooghendijck Beusichem	0	Niet van toepassing
Reden: de voorziening is 0 (nihil) per 31-12-2025.		

Algemene reserve
Op 31 december 2025 is de werkelijke omvang van de algemene reserve ruim € 11,5 miljoen (exclusief resultaat 2025). In dit bedrag is € 5,3 miljoen gekoppeld aan het risicoprofiel. Daarnaast is er in de reserve ruim € 1,8 miljoen geoormerkt voor reeds besloten onttrekkingen de komende jaren. Dit leidt tot een "vrij besteedbare ruimte" van € 4,4 miljoen exclusief resultaat 2025. Na correctie van het resultaat 2025 resteert € 0,6 miljoen. De term “vrij besteedbare ruimte” is de technische term die gebruikt wordt voor het bedrag in de algemene reserve waar geen claim op ligt. We zien dat deze “vrij besteedbare ruimte” beperkt van omvang is bij de cijfers die deze jaarrekening laat zien.

Rekening in één oogopslag

Jaarrekening 2025 in één oogopslag

gemeente Buren

Inkomsten 2025

64,2 Miljoen + 38,4 Miljoen = 102,6 Miljoen

Het grootste deel kregen we van het Rijk

De overige inkomsten kregen we uit o.a. lokale heffingen

De totale inkomsten in 2025 waren € 102,6 miljoen

Inkomsten 2024

96,7 Miljoen

De totale inkomsten in 2024 waren € 96,7 miljoen

16,3 Miljoen Woonlastenheffingen

OZB	€ 9.000.000
Rioolheffing	€ 3.300.000
Afvalstoffenheffing	€ 4.000.000

0,6 Miljoen Andere heffingen en belastingen

Hondenbelasting	€ 106.000
Verblijfsbelasting	€ 432.000
Begraafplaatsrechten	€ 90.000

21,5 Miljoen Overige inkomsten zijn o.a.

- Grondexploitaties
- Eigen bijdrage Wmo
- Subsidies en overige uitkeringen
- Leges (o.a. huwelijk en paspoort)
- Overige belastingen

15,1 Miljoen Woonlastenheffingen

OZB	€ 8.300.000
Rioolheffing	€ 3.200.000
Afvalstoffenheffing	€ 3.600.000

0,6 Miljoen Andere heffingen en belastingen

Hondenbelasting	€ 125.000
Verblijfsbelasting	€ 400.000
Begraafplaatsrechten	€ 95.000

18,3 Miljoen Overige inkomsten zijn o.a.

- Grondexploitaties
- Eigen bijdrage Wmo
- Subsidies en overige uitkeringen
- Leges (o.a. huwelijk en paspoort)
- Overige belastingen

Eigen vermogen € 11.469.000

Risico's open einde regelingen, Rijksuitkeringen, Verbonden partijen en nieuwe taken zoals de Omgevingswet en de hervormingsagenda Jeugd

Uitgaven 2025: Wat hebben we gedaan?

Uitgaven 2024

9,5 Miljoen Wonen, werk en recreatie

We maakten het definitieve ontwerp voor het Vitaal Sportpark, met betrokkenheid van alle partijen, participatie met omwonenden en een quickscan voor de kernen van Buren.

In 2025 zijn we begonnen aan het maken van de startnotitie omgevingsprogramma Eiland van Maurik.

We stelden een vernieuwde woondeal vast met 2.500 geplande woningen tot 2035, waarvan 1.320 in al vastgestelde projecten.

13,4 Miljoen

22,4 Miljoen Fysieke leefomgeving

We pasten de Verbindingsweg aan met een vrijliggend fietspad en een rotonde om de verkeersveiligheid, vooral voor fietsers naar het sportpark, te verbeteren.

Het biodiversiteitsplan is in mei 2025 vastgesteld en we zijn begonnen met uitvoeren van het plan.

De gemeente ondersteunde initiatiefnemers van zonneparken en lokale vernieuwende projecten, waarbij bijna alle zonneparken nu zijn goedgekeurd en in ontwikkeling.

18,2 Miljoen

38,6 Miljoen Sociaal domein

We hebben het vrijwilligerswerk versterkt met een steunpunt, workshops en een vrijwilligersfeest.

We breidden de Week van de Eenzaamheid uit met nieuwe activiteiten en kregen zo meer inwoners in beeld.

De inzet op laaggeletterdheid is versterkt door uitbreiding van het Taalhuis en meer inwoners met ondersteuning.

34,4 Miljoen

7,9 Miljoen Sport, cultuur en onderwijs

We ondersteunden bewegen en ontmoeten in de buitenruimte.

We verbeterden onze preventieaanpak door meer buurtsportcoaches in te zetten en te investeren in de partners van Buren Beweegt!

De gemeenteraad heeft het nieuwe cultuurbeleid vastgesteld, waarmee we cultuur voor alle inwoners beter zichtbaar maken.

6,4 Miljoen

8,3 Miljoen Inwoners, bestuur en veiligheid

We hebben in 2025 80% van de aanvraagformulieren omgezet naar e-formulieren.

In 2025 maakten inwoners gebruik van het leefbaarheidsbudget. Er zijn ongeveer 100 initiatieven toegekend verdeeld over alle kernen.

Verder is in 2025 hard gewerkt aan het opbouwen van het netwerk binnen alle kernen.

6,6 Miljoen

15,9 Miljoen Bedrijfsvoering

De in 2021 ingezette bezuinigingsmaatregelen zijn in 2025 grotendeels gehaald.

17,7 Miljoen

Leeswijzer

Inleiding
De jaarstukken zijn het hulpmiddel voor u om de controlerende rol uit te kunnen voeren. Op basis van deze publicatie kunt u beoordelen of wij uw opdracht goed uitvoerden. De jaarstukken hebben wij ingericht volgens de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de wensen van de provincie. Ieder jaar bekijken wij nadrukkelijk welke informatieve waarde voor u interessant is. De komende jaren blijven we graag met u in gesprek om stappen te blijven zetten.

De jaarstukken bestaan uit een jaarverslag en een jaarrekening. Het jaarverslag is opgebouwd uit programma's en paragrafen. In de programma's presenteren wij ons gemeentelijke beleid op hoofdlijnen. De paragrafen richten zich op het beleid van relevante beheeraspecten, zoals de bedrijfsvoering, het weerstandsvermogen, onze kapitaalgoederen en de lokale heffingen. De jaarrekening gaat in op onze financiële positie.

Jaarverslag
Het jaarverslag bestaat uit de volgende onderdelen:

Programma's
Voor de indeling van de programma's volgen we de voorschriften vanuit het BBV. We beginnen met algemene informatie over het programma. Vervolgens gaan wij in op de drie W-vragen: wat hebben we bereikt, wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost?

Paragrafen
Het BBV schrijft voor dat we in de paragrafen de beleidslijnen vastleggen over relevante beheersmatige aspecten. Het jaarverslag bevat de volgende (verplichte) paragrafen:

Lokale heffingen
Deze paragraaf gaat in op onze belastingen en heffingen. Hier komen tarieven, de gerealiseerde opbrengsten, maar ook de kwijtscheldingen en bezwaar en beroep aan de orde.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing
In deze paragraaf brengen wij onze risico’s in beeld. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in onze financiële gezondheid. Het geeft aan in welke mate we in staat zijn om financiële risico’s op te vangen. Ook presenteren we hier de verplichte financiële kengetallen.

Onderhoud kapitaalgoederen
Deze paragraaf geeft inzicht in onze kapitaalgoederen. De kosten van het onderhoud van onze wegen, openbare verlichting, riolering en water, groen en gebouwen hebben een belangrijke financiële, maar ook beleidsmatige impact.

Financiering
In de financieringsparagraaf bespreken wij de resultaten op het gebied van treasury.

Bedrijfsvoering
De bedrijfsvoering betreft de interne processen die we uitvoeren om op programmaniveau de beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren. Bedrijfsvoering bestaat uit de onderdelen personeel en organisatie, automatisering, informatievoorziening, huisvesting & facilitaire zaken, communicatie, financiën, de rechtmatigheidsverantwoording en inkoop.

Verbonden partijen
We werken vaak samen met andere partijen om doelen te bereiken. Als deze samenwerking in een bestuurlijke en financiële vorm is, spreken we van een verbonden partij. In deze paragraaf lichten we de behaalde resultaten van deze partijen nader toe.

Grondbeleid
In deze paragraaf gaan we nader in op het actieve grondbeleid. Dit zijn gronden die we zelf aankopen, ontwikkelen en verkopen. Grondbeleid heeft een (grote) financiële impact. De resultaten op grondexploitaties zijn van belang voor onze financiële positie.

Ombuigingen (ZBB)
Bij de begroting 2022 stelde u ombuigingen vast. In deze paragraaf lichten we voor het laatst de stand van zaken toe. Met ingang van 2026 wordt dit een onderdeel van de reguliere planning en control cyclus.

Wet Open Overheid (Woo)
De Woo trad 1 mei 2022 in werking. Met als doel de overheid transparanter te maken. In deze paragraaf lichten we de stand van zaken toe.

Jaarrekening
In dit deel van de jaarstukken gaan we in op alle financiële zaken. De financiële resultaten, de grondslagen en de balans zijn hier de belangrijkste onderdelen. Verder komen onder andere verplichte onderdelen als de Wet Normering Topinkomens en de SiSa hier aan de orde.

Overige gegevens (controleverklaring)
Hier presenteren wij onze verklaring over de rechtmatigheid en de controleverklaring van de accountant.

Bijlagen
In de bijlagen bieden we inzicht in het overzicht met de (verplichte) beleidsindicatoren, het beleidskader per programma en de ENSIA verklaring. Met deze verklaring geven we aan of we voldoen aan de informatiebeveiligingsnormen voor DigiD en Suwinet.

Programma's

Wat is een programma?

Een programma is een samenhangend geheel van taakvelden en daarbinnen activiteiten. In de begroting is het programma het niveau waarop u de budgetten autoriseert. U bepaalt het aantal programma’s en hoe de activiteiten onder een programma worden samengevoegd in de verplichte taakvelden.

Per programma benoemen wij onze doelstellingen en ontwikkelingen en gaan wij dieper in op de drie W-vragen:

1. Algemeen
Hier gaan we in op de omschrijving van het programma, de hoofddoelstelling en (externe) ontwikkelingen. De omschrijving geeft weer wat het programma inhoud. De hoofddoelstelling is een algemene doelstelling en gaat over alle aspecten van het programma. Bij de ontwikkelingen gaan we nader in op de stand van zaken van de genoemde ontwikkelingen uit de begroting 2025. Indien van toepassing gaan we ook in op nieuwe ontwikkelingen die van invloed zijn geweest op het programma, te behalen resultaten en uit te voeren activiteiten.

2. Wat wilden we? / Wat hebben we gedaan?
In deze paragraaf gaan wij per programma in op de in 2025 uitgevoerde activiteiten die bijdragen aan het realiseren van onze doelstellingen. Uitgangspunt zijn de afspraken uit het coalitieakkoord en het bijbehorend uitvoeringsplan van het college. Verder nemen wij hier een verwijzing op naar de verbonden partijen die een deel van onze taken uitvoerden. In de paragraaf verbonden partijen is alle relevante informatie opgenomen.

3. Wat heeft het gekost?
Hier presenteren wij de exploitatiekosten behorende bij de programma's en geven we een analyse van de relevante verschillen.

In 2025 hadden wij de onderstaande zes programma’s:

1. Wonen, werk en recreatie

Algemeen

Omschrijving
Dit programma omvat de beleidsvelden wonen, bedrijvigheid, werkgelegenheid, recreatie en toerisme.

Wat willen we (hoofddoelstelling)?
Het zijn van een aantrekkelijke levendige gemeente om in te wonen, werken en recreëren.

Ontwikkelingen

Economie, ondernemersklimaat en bedrijfsleven
In 2025 werkten we aan de doelen uit de Nota Economie. We verbeterden de bekendheid en vindbaarheid van het ondernemersloket. We inventariseerden de behoefte onder ondernemers voor toekomstige ruimte voor economische ontwikkeling. De uitkomsten zijn gebruikt bij de vaststelling van het Regionaal Programma Werklocaties 2025 - 2029 (RPW). We startten het project Toekomstbestendige Bedrijventerreinen: de verduurzaming en vergroening van onze bedrijfsterreinen in de komende vier jaar. Daarnaast namen we deel aan structurele overlegorganen om de belangen van de ondernemers in onze gemeente te vertegenwoordigen. Dit zijn onder andere het Laanboompact, het Fruitpact, Regio Rivierenland en VNO-NCW. Tenslotte evalueerden we de Nota Economie uit 2021. Dit deden we samen met een ondernemerspanel en belanghebbenden uit diverse economische sectoren. De uitkomsten gaven ons nuttige inzichten voor een volgende Nota Economie.

Recreatie en toerisme
Samen met de nieuwe Stichting Toeristisch Platform Buren leverden we een uitvoeringsprogramma Recreatie & Toerisme op in de vorm van een jaarplancyclus. De opgaven uit het jaarplan voor 2025 werden succesvol opgepakt, zoals de publicatie van een toeristische promotiekaart met alle verblijfs- en recreatieplekken in onze gemeente. Het platform organiseerde ook een succesvol netwerkevenement in het kader van Gastvrij Buren samen met vele aangesloten ondernemers uit de sector. Op het gebied van promotie, samenwerking en routenetwerken behaalden we resultaat in de regio waar we onder andere samenwerken met Bureau Toerisme en Recreatiestichting Uit®waarde. In het kader van het provinciale routeprogramma konden we starten met de ontwikkeling van een routebelevingskaart. Ook voor de opgaven uit het regionaal economisch ambitiedocument 2022-2025 behaalden we resultaat. Verder voerden we de regionale versnellingsopgaven uit, zoals de ontwikkeling van agrotoerisme, regiopromotie en cultuurhistorische landmarks. Tenslotte rondden we de eerste fase af van de ontwikkeling van de Betuwse Streekmarketing in samenwerking met de Betuwse gemeenten in het gebied.

Wonen
In 2025 werkten we verder aan het aanjagen van locaties. Een groot deel van de aanjaaglocaties zetten we om in daadwerkelijke projecten. Daarnaast startten we met het onderzoeken van de mogelijkheden om de bestaande woningvoorraad beter te benutten. De komende jaren moeten die inspanningen zorgen voor de oplevering van woningen. Daarmee zorgen we er voor dat we voldoende betaalbare koopwoningen en sociale huurwoningen opleveren. De afspraken met Rijk en Provincie lopen nu tot 2035. Tegelijkertijd weten we dat we op tijd moeten beginnen om ook naar onze woningbouwopgave na die periode te kijken.

We verwachten daarnaast dat er ook grote opgaven op ons afkomen op het gebied van wonen, welzijn en ondersteuning. Om in beeld te krijgen wat we moeten doen om onze inwoners ook in de toekomst de juiste zorg en ondersteuning te kunnen bieden, startten we een traject met de corporaties, de zorg en welzijnspartijen en de huisartsen.
Voor buitenlandse arbeidskrachten stelden we het beleid vast. Ook hiervoor geldt dat de verdere uitwerking van dat beleid in het komende jaar gepland staat.

Al deze onderwerpen komen naar verwachting terug in de verplichting vanuit het Rijk om een programma volkshuisvesting op te stellen. Die verplichting komt voort uit de Wet versterking regie volkshuisvesting, waarvan we verwachten dat die in 2026 definitief vastgesteld wordt.

Wat hebben we gedaan?

Uitvoeringsprogramma

Wat wilden we?	
4.1 In de komende vier jaar zijn er minimaal 600 wooneenheden gerealiseerd of in realisatie.	
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**
4.1.1 We jagen plannen aan die passen binnen ons Woonprogramma en bij de ambtelijke capaciteit om hiermee een continue bouwstroom te realiseren.	Vanaf 2022 voegden we 224 nieuwbouwwoningen toe. Daarnaast maakten we 35 woningen op een overige manier mogelijk gemaakt (denk bijvoorbeeld aan de splitsing van monumenten waaraan we meewerken in het kader van de instandhouding van die monumenten). In daadwerkelijke projecten hadden we in 2025 1320 te bouwen woningen.

Kadernota 2025

Wat wilden we?	
1. Netcongestie	
2. Lidmaatschap P10	
3. Regionale samenwerking WKR (Water en Klimaat Rivierenland)	
4. Realisatie Vitaal Sportpark Maurik	
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**
1. Het project netcongestie is verlengd met een jaar. De problematiek rond netcapaciteit wordt steeds groter en duurt langer dan verwacht. Daar komt bij dat we lokaal ook steeds meer in provinciale en regionale overleggen moeten acteren. Met de voortzetting van deze pilot kunnen we als gemeente Buren ons standpunt delen, zorgen dat onze belangen zo goed mogelijk meegenomen worden en meedenken over de toekomst.	De problemen rondom netcongestie nemen nog steeds toe. Samen met omliggende gemeenten, regio en provincie is een aanzet gemaakt om te komen tot slimmer omgaan met energie. De vele ontwikkelingen vragen om goede afstemming met vele stakeholders. Het blijft van belang te kijken wat we wel kunnen doen op korte en langere termijn. De komende jaren blijven we hier structureel op inzetten.

2. Per 1 januari 2024 is gemeente Buren toegetreden tot P10. P10 zorgt voor een goede samenwerking tussen plattelandsgemeenten op diverse relevante thema's, zoals leefbaarheid van de kernen, bereikbaarheid en de rol het openbaar vervoer, het behoud van voorzieningen en een vitaal platteland.	In 2025 stonden vijf programmalijnen centraal bij de P10. Dat waren sociaal platteland, leefbare kernen, maatwerk platteland, leefbaar buitengebied en duurzaam platteland. In verschillende werkgroepen en op de zomer- en wintersessies werden op deze thema's samengewerkt, kennis gedeeld en gelobbyd met elkaar en met andere partners. Op de Dag van het Sociaal Platteland kwamen de gemeenten samen om ervaringen te delen en de samenwerking op te zoeken op thema's als jeugdzorg, ouderenzorg en schuldhulpverlening. Daarnaast werd er een bijeenkomst georganiseerd tussen ambtenaren van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de beleidsstrategen van gemeenten om de nieuwe dunbevolktheidstoeslag te bespreken en hier inbreng op te leveren. Gemeente Buren was op ambtelijk en bestuurlijk niveau aanwezig bij deze bijeenkomsten. In de werkgroepen Duurzaam Platteland, Gemeentefonds en Sociaal Platteland heeft gemeente Buren in 2025 de samenwerking opgezocht met andere gemeenten. Verder diende P10 een motie in op de Nota Ruimte met inbreng van de gemeenten en schreef de organisatie mee aan moties van o.a. de VNG.
3. Wateroverlast, hitte en droogte leveren op gebiedsniveau steeds vaker schade op, een verminderde waterkwaliteit en verandering in hydrologie en ecosystemen. Voor de toekomst vraagt dit om een langere termijn doorkijk. Er is ook een intensievere regionale samenwerking nodig om maatregelen uit te voeren.	In 2025 hebben we een enthousiast ontvangen vergroeningssubsidie voor particulieren ingevoerd die nog loopt tot eind juni 2026. Inwoners gebruiken de subsidie vooral voor regentonnen, gazon en sedum-daken. We hebben de basisscholen ondersteund bij het vergroenen van hun schoolpleinen. De tegeltaxi heeft weer enkele tientallen inwoners geholpen hun tuin te vergroenen en diverse inwoners verfraaien en onderhouden stukken groen in hun omgeving. In regionaal verband (KAR) is er gewerkt aan eenduidige groennormen voor de bebouwde omgeving.
4. Voor de ontwikkeling van sportpark Maurik als toekomstbestendige plek voor bestaande en nieuwe gebruikers en daarmee behoud van een divers sport- en beweegaanbod vanuit het verenigingsleven geeft een Vitaal Sportpark mogelijkheden tot maatschappelijk en recreatief medegebruik door de buurt alsmede het vergroten van de sociale cohesie en sportief maatschappelijke participatie, met ruimte en mogelijkheden voor anders (on)georganiseerde sporters. Hierbij leveren we een bijdrage aan de welzijn en gezondheid van gezondheid en het welzijn van in het bijzonder de inwoners van Maurik en de ontheemde Oekraïners. We werken aan een voorlopig ontwerp voor het vitaal sportpark. In het ontwerpproces spreken wij met stakeholders/gebruikers en inwoners van Maurik.	Begin 2025 is het schetsontwerp voor het Vitaal Sportpark Maurik via een inloopavond besproken met omwonenden. Naar aanleiding daarvan is het schetsontwerp uitgewerkt tot een voorlopig ontwerp welke rond de zomer is vastgesteld door de gemeenteraad. Na de zomer is het voorlopig ontwerp uitgewerkt tot een definitief ontwerp welke gereed ligt voor verdere engineering en uitvoering. In het gehele proces zijn de partijen op het sportpark betrokken geweest en is er een uitgebreid participatieproces gevoerd richting overige stakeholders en omwonenden. Daarnaast maakten we een quick scan vitaal sportpark voor alle andere kernen van Buren.

Overige

Wat wilden we?	
1. Doelen en ambities uit de omgevingsvisie concretiseren in beleid en projecten.	
2. Regels voor de fysieke leefomgeving overzichtelijker maken en vereenvoudigen door de regels uit alle bestemmingsplannen en verordeningen te bundelen in één omgevingsplan.	
3. Processen versnellen/eenvoudiger maken.	
4. Voorzien in de behoefte aan woningen in de gemeente voor de periode 2022 tot en met 2035.	
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**
1. We werken de omgevingsvisie uit in een aantal omgevingsprogramma's en vertalen de visie naar juridische regels in het omgevingsplan.	In 2025 zijn we begonnen aan het maken van de startnotitie omgevingsprogramma Eiland van Maurik. Deze startnotitie is begin 2026 door de gemeenteraad vastgesteld. Daarnaast is er gewerkt aan het omgevingsplan buitengebied.
2. We hebben een Routekaart waarin is vastgelegd hoe en binnen welke termijn we komen tot één omgevingsplan voor de hele gemeente. In 2023 zijn we gestart met het Omgevingsplan deelgebied buitengebied. Binnenkort wordt de Nota van uitgangspunten en het Participatieplan aan de raad voorgelegd. Wij willen in 2025 het ontwerp omgevingsplan ter inzage leggen.	De raad stelde op 4 februari 2025 de Nota van uitgangspunten en het participatieplan vast voor het omgevingsplan Buren deelgebied buitengebied. Op basis daarvan is een concept ontwerp omgevingsplan opgesteld dat op 18 november in een beeldvormende raad is toegelicht.
3. In het omgevingsplan maken we een differentiatie naar vergunningsvrije, meldingplichtige- en vergunningplichtige activiteiten. Het streven is het aantal vergunningplichtige activiteiten beperkt te houden.	Dit streven is verwerkt in het concept ontwerp omgevingsplan Buren deelgebied buitengebied. Veel activiteiten zijn vergunningvrij of meldingsplichtig. Omdat op grond van de Welstandsnota voor nagenoeg het gehele buitengebied een welstandstoets vereist is, blijft een vergunningplicht voor bouwen vanwege het aspect welstand wel nodig.
4. Om ook te voorzien in de behoefte na deze coalitieperiode willen we 2.170 woningen mogelijk maken. Die woningen realiseren we in de verschillende prijsklassen. Ook willen we daarbij zorgen voor een continue bouwstroom. Om dat mogelijk te maken: • Jagen we plannen aan voor tenminste 130% van de behoefte • Geven we invulling aan het Uitvoeringskader flexwonen. • Brengen we in beeld hoeveel capaciteit we nodig hebben om dit ook te kunnen realiseren. • Vragen we aandacht bij de provincie en de rijksoverheid voor knelpunten die woningbouw belemmeren.	We stelden een geactualiseerde woondeal vast. Daarin staat dat we in de periode van 2025 tot en met 2034 1800 woningen willen opleveren. In totaal hebben we locaties voor circa 2500 woningen tot en met 2035 in beeld. Daarvan zitten er 2025 1320 te bouwen woningen in vastgestelde projecten. We stelden het uitvoeringskader flexwonen vast. Ook maakten we een start met het beter benutten van de bestaande woningvoorraad. We bleven lokaal en regionaal bij de provincie en het Rijk aandacht vragen aan de invulling van de randvoorwaarden voor het bouwen van woningen. Dit leidde onder andere tot het provinciaal rapport: 'Randvoorwaarden woningbouw Gelderland 2025'.

Verbonden partijen

- Omgevingsdienst Rivierenland
- Recreatiemaatschappij Uiterwaarde

Een overzicht van de verbonden partijen is opgenomen in de paragraaf 'Verbonden partijen'.

Wat heeft het gekost?

Taakvelden (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025 primitief	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Verschil
3.1 Economische ontwikkeling	165	195	196	171	-25
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	323	3	637	1.658	1.021
3.4 Economische promotie	174	166	191	178	-13
8.1 Ruimtelijke Ordening	1.323	1.526	1.495	1.622	127
8.2 Grondexploitaties (niet bedrijven)	7.087	76	440	769	329
8.3 Wonen en bouwen	3.587	3.866	4.092	4.557	465
Totaal Lasten 1. Wonen, werk en recreatie	**12.660**	**5.832**	**7.052**	**8.954**	**1.903**

Taakvelden (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025 primitief	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Verschil
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-375	-67	-792	-201	591
3.4 Economische promotie	-407	-410	-438	-432	6
8.1 Ruimtelijke Ordening	-368	-125	-607	-438	169
8.2 Grondexploitaties (niet bedrijven)	-7.021	0	-321	-168	153
8.3 Wonen en bouwen	-986	-1.303	-1.283	-1.664	-381
Totaal Baten 1. Wonen, werk en recreatie	**-9.157**	**-1.905**	**-3.441**	**-2.903**	**538**
Totaal Saldo 1. Wonen, werk en recreatie	**3.503**	**3.928**	**3.609**	**6.051**	**2.442**

Mutaties reserves					
Onttrekkingen	-729	-375	-418	-481	-63
Toevoegingen	716	0	604	591	-13
Saldo mutatie reserves	-13	-375	186	109	-76

Omschrijving	I/S	Bedrag
TV 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur.: herziening grondexploitatie Doejenburg Voor het project Doejenburg II stond in 2025 een bedrag van € 633.000 gereserveerd voor afronding van het woonrijp maken van de locatie. Ten aanzien van de eigendomssituatie ter plekke is het idee om de ondernemers het eigendom en beheer over de openbare ruimte te geven, in nauw overleg met de ondernemers, verlaten. Inmiddels zijn de benodigde werkzaamheden voor de afronding in kaart gebracht zodat een bestek opgesteld kan worden en er een aanbesteding plaats kan gaan vinden. In afwachting van de uitwerking van de definitieve plannen is gebruik gemaakt van de huidige bouwwegen. Deze hebben daardoor behoorlijke schade opgelopen wat hersteld moet worden. Ook speelt de overhead, als gevolg van de eind 2024 in werking getreden Nota overhead, voor een deel mee in de toename van de kosten. Voor de totale eindafronding is nu ca € 2.215.000 begroot. Van het reeds voorziene budget van € 633.000 is in 2025 ca € 31.000 besteed, dat resulteert in een extra aanvraag voor budget en noodzakelijke aanvullende storting in de verliesvoorziening van € 1.613.000.	I	**1.613**
TV 8.1 Ruimtelijke Ordening: projectinkomsten Voor het project entreegebied Lingemeer was een bijdrage voor verrichte werkzaamheden begroot van € 90.000. Omdat dit plan nog niet onherroepelijk is, kan de bijdrage nog niet in rekening worden gebracht. Dit gebeurt in 2026. Dit geldt ook voor het project Achterstraat in Asch (€ 19.000 nadeel). Ten aanzien van een ander project (Schateilanden) is de bijdrage te positief ingeschat of is (door aanpassing van het plan) een hogere bijdrage ontvangen.	I	**169**
TV 8.1 Ruimtelijke Ordening: projectuitgaven De afwijking op de lasten op het taakveld ruimtelijke ordening is in totaal circa € 127.000. Op projectniveau komen de afwijkingen niet boven de grens om toe te lichten.	I	**127**
TV 8.2 Grondexploitaties (niet bedrijven): herziening 't Woud Ingen De ontwikkeling betreft een complexe locatie met diverse uitdagingen waardoor nog volop aan optimalisatie wordt gewerkt. Er zijn twee aanzienlijke kostenposten die sinds de oorspronkelijke begroting naar voren kwamen. Er blijkt een kostbaar sleuvenonderzoek en mogelijk ook opgravingen noodzakelijk ten behoeve van archeologie. De Nota overhead heeft een sterk kostenverhogend effect. Daardoor laten de meest recente doorrekeningen van de exploitatie op dit moment een verlies zien. Hiervoor wordt een verliesvoorziening gecreëerd.	I	**480**

TV 8.3 Wonen en bouwen: subsidie betaalbare woningen Met de nieuwe subsidie regeling 'Realisatiestimulans Woningbouw' kan de gemeente een bijdrage van € 7.000 per betaalbare woning aanvragen. Dit kan met terugwerkende kracht voor woningen, waarvan de bouw start vanaf 1 januari 2025.	**I**	**-175**
TV 8.3 Wonen en bouwen: hogere bijdrage ODR De kosten voor het taakveld Wonen en Bouwen zijn hoger dan begroot (€ 257.000). Grootste oorzaak hiervoor zijn de hogere kosten voor de ODR (€ 332.000). De oorzaak hiervoor zijn de toegenomen uren voor vergunningverlening bouw en juridische advisering. Daarnaast heeft het maatwerk veel extra uren gevraagd (onder andere weidevogelgebied en drugslab). Het tekort wordt deels verzacht door de hogere opbrengst voor leges dan begroot (€ 75.000). Tot slot heeft de ODR een positief exploitatiesaldo 2024 (€ 117.000).	**I/S**	**140**
Overige verschillen	**I/S**	**88**
Totaal		**2.442**

2. Fysieke leefomgeving

Algemeen

Omschrijving
Dit programma omvat de beleidsontwikkeling, inrichting en ontwerp, beheer, onderhoud en exploitatie van onze openbare ruimte, zoals verkeer, milieu, duurzaamheid en afval.

Wat willen we (hoofddoelstelling)?
Een schone, hele, veilige en toekomstbestendige leefomgeving, waar het prettig leven is.
(Externe) ontwikkelingen

IBOR
In 2025 is het IBOR plan 2025-2035 vastgesteld. Hierbij is ook aandacht voor nieuwe thema's zoals biodiversiteit en maatregelen in het kader van klimaatadaptatie.
We ging door met het actualiseren van de beheerdisciplines, het beheren onderhoudsarealen en het opnieuw bepalen van de opdrachtwaarden van dit onderhoud.

Daarnaast werkten we aan het opstellen van een nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO).
We evalueerden de samenwerking met de Avri. Het heeft veel tijd gekost om te komen tot een betere uitvoering en ontzorging van de overeengekomen taken. In 2026 willen we tot een gedragen nieuw DVO komen. Dit kan betekenen dat een aantal taken wordt onttrokken aan het takenpakket van de Avri.

Verkeer
We stelden in 2024 nieuw parkeerbeleid op. Daarnaast zijn voor de gedenkmonumenten beleidsregels vastgesteld. Er is een inventarisatie gedaan van alle verkeersborden.

Laadpalen
Vanuit de provincie rolden we een redelijk dekkend laadnetwerk uit. Zo kunnen onze inwoners hun elektrische auto op redelijke afstand laden.

Spelen
Dit jaar zijn we begonnen met plaatsen van de speeltoestellen die horen bij de beweegroute in Oosterweijden.

Zwerfafval
Samen met gemeente Wijk bij Duurstede en Rijkswaterstaat kregen we nieuwe afvalbakken en zakjes. Hierdoor is het strandje bij Rijswijk schoner.

Natuur en Landschap
Het biodiversiteitsplan is vastgesteld en we zijn begonnen met het implementeren hiervan. Bovendien is er hard gewerkt aan een plan voor een provinciale subsidie maar helaas is de gemeente uitgeloot.

Duurzaamheid
Bij het verduurzamen van de gebouwde omgeving moeten we rekening houden met regels. Deze regels gaan over natuurbescherming en maken verduurzamen soms lastig. Zo worden er eisen gesteld aan het isoleren van gebouwen en het plaatsen van zonnepanelen op daken. Maar het is helaas nog steeds onduidelijk welke maatregelen er nou precies nodig of mogelijk zijn om te voldoen aan de eisen. Dit leidde in 2025 en nog steeds tot vertraging van o.a. het isoleren van woningen.
We zijn voor die duidelijkheid afhankelijk van hogere overheden als de provincie Gelderland en het Rijk. De uitdagingen rond natuurbeschermingswetgeving spelen ook bij kleine windmolens. We hebben vol ingezet om deze problematiek onder de aandacht van de provincie te brengen.

Daarnaast is netcongestie een ontwikkeling die ook in 2025 steeds meer impact had op onze gemeente en op wat we wanneer willen bereiken. Het is daarom belangrijk om rekening te houden met netcongestie bij het verduurzamen van de bebouwde omgeving. Zowel bij woningbouw als bij de verduurzaming van bedrijven en energieprojecten. Er komt een oplossingsgerichte aanpak op landelijk, provinciaal en regionaal niveau. Zo is netbeheerder Liander in de eerste kernen van Buren gestart met het verzwaren van het elektriciteitsnet.

Wat hebben we gedaan?

Uitvoeringsprogramma

Wat wilden we?	
4.4 We investeren in duurzame energie, vooral via zonnepanelen en innovatieve projecten. We leveren bij een komend RES-bod geen extra landbouwgrond in.	
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**
1 We voeren de opgave van ons RES-bod 1.0 uit (25 ha 'zon op dak' en 55 ha zonnevelden). We voeren duurzame initiatieven versneld uit. We staan open voor en stimuleren lokale initiatieven voor kleine en innovatieve ontwikkelingen van onze inwoners en bedrijven, waaronder 'Local4Local' initiatieven.	Via het actieplan 'zon op dak' werkten we in 2025 aan maatregelen om de hoeveelheid zonnepanelen op daken te bevorderen. Voorbeelden van uitgevoerde acties zijn: • De start van een informatiecampagne over zonnepanelen voor woningeigenaren; • Het verstrekken van een subsidie voor zonnepanelen aan dorpshuizen; • Het doorontwikkelen van de adviezen rond netcongestie en de mogelijkheden van zonnepanelen. Uitgevoerd door het energieloket voor bedrijven: DOE. De gemeente ondersteunde initiatiefnemers van zonneparken - waar nodig en mogelijk - om tot realisatie te komen. Vrijwel alle zonneparken zijn nu vergund en actief in ontwikkeling. Ook bleef de gemeente lokale innovatieve initiatieven ondersteunen. Zeker als ze innovatief waren. Dit jaar is bijvoorbeeld een subsidie verleend aan het Fruitweelde-project om deze te ondersteunen in de eerste stappen. In dit project gaat het om innovatieve opwek boven zacht fruit. De opgewekte energie is bedoeld voor de directe omgeving. Deze wordt zo Local4Local gebruikt.

Kadernota 2025

Wat wilden we?	
Realisatie vrij liggend fietspad en reconstructie kruising Verbindingsweg/Kievit.	
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**
Er komt een nieuw fietspad langs de bestaande Verbindingsweg en de kruising met de Kievit. Daarnaast maken we het sportpark verkeersveiliger door de realisatie van een rotonde. Voor de realisatie van het ontbrekende fietspad moet grond worden aangekocht. Deze gesprekken zijn nu (augustus 2024) in de afrondende fase. Daarnaast zijn de voorbereidingen van de werkzaamheden nu in volle gang. We zetten het werk in het derde kwartaal van 2024 op de markt met als doel in het eerste kwartaal van 2025 te starten met de uitvoering.	In de zomer van 2025 is dit werk gerealiseerd, er ligt nu een vrij liggend fietspad en een rotonde. Hiermee is de verkeersveiligheid voor verkeer, met name fietsers, naar het sportpark weer hoger. Daarnaast is er een veilige (fiets)verbinding gemaakt naar het fietspad van de Provinciale weg.

Overige

Wat wilden we?	
1. Werken aan een waardevolle leefomgeving.	
2. Actualisatie klimaatvisie.	
3. We onderzoeken welke efficiency maatregelen mogelijk zijn ten aanzien van de Avri.	
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**
1. Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogram-ma Biodiversiteit en Landschap 2025-2028. Door uitvoering te gegeven aan het biodiversiteitsplan wordt de biodiversiteit verhoogd wat zorgt voor het behoudt van het landschap.	Het biodiversiteitsplan is in mei 2025 vastgesteld en de uitvoering van het bijbehorende uitvoeringsprogramma is gestart. Zo is opdracht gegeven tot het poten van bloembollen. Vanuit de subsidie Natuur en Landschap 2020-2024 zijn er twee klompenpaden geopend (in Maurik en Buren) en zijn inwoners geholpen om hun erf biodiverser te maken. Daarnaast zijn 12 schoolpleinen vergroend. Er is een onderzoek gestart naar weidevogels en weidevogelgebieden binnen de gemeente. Tot slot is er een nieuwe aanvraag ingediend voor een provinciale subsidie.
2. In 2020 stelde uw raad de klimaatvisie Buren vast. Afgelopen jaren hebben we veel nieuwe ervaringen en inzichten over duurzaamheid gekregen. De impact van duurzaamheid wordt ook steeds duidelijker. Dan gaat het ook om klimaatadaptatie en circulariteit. De huidige klimaatvisie focust vooral op het verminderen van CO2-uitstoot. Duurzaamheid gaat inmiddels over veel meer. We gaan in 2025 de klimaatvisie actualiseren naar een meer integrale aanpak van duurzaamheid. Dat met naast de energietransitie zeker ook aandacht voor klimaatadaptatie en circulaire economie. Eind 2024/begin 2025 leggen we een startnotitie aan uw raad voor.	In 2020 stelde uw raad een overkoepelende klimaatvisie vast. Deze focuste vooral op het verminderen van CO2-uitstoot. Duurzaamheid gaat inmiddels over veel meer. Ook wordt de impact van duurzaamheid steeds duidelijker. Er zijn continue nieuwe ontwikkelingen en inzichten. Op 11 juni 2025 vond over bovenstaande een beeldvormende avond plaats. Daaruit kwam naar voren dat de klimaatvisie uit 2020 inhoudelijk als achterhaald beschouwd kan worden. De ontwikkelingen op het gebied van klimaat en duurzaamheid gaan namelijk zo snel, dat de kosten en baten van het actualiseren van de visie in disbalans zijn en het risico bestaat dat we niet tijdig meer aansluiten op nieuwe ontwikkelingen. Daarom is gekozen voor een actualisatie per thema, zoals die vanuit de oorspronkelijke visie zijn uitgewerkt. Het gaat dan om de thema's energietransitie, warmtetransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie.
3. In samenspraak met AVRI werken we aan een verbetering van de bedrijfsvoering en wordt er een nieuwe Dienstverleningsovereenkomst opgesteld. Dit moet leiden tot meer marktconforme prestaties in relatie tot de uitgaven.	Dit proces is momenteel in een afrondende fase.

Verbonden Partijen

- Avri
- Omgevingsdienst Rivierenland

Een overzicht van de verbonden partijen is opgenomen in de paragraaf 'Verbonden partijen'.

Wat heeft het gekost?

Taakvelden (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025 primitief	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Verschil
2.1 Verkeer en vervoer	5.766	5.860	6.034	6.342	308
2.2 Parkeren	5	6	6	6	1
2.5 Openbaar vervoer	2	2	2	2	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.735	2.918	3.742	3.728	-14
7.2 Riolering	2.809	2.875	2.903	2.806	-98
7.3 Afval	3.263	3.540	3.586	3.669	83
7.4 Milieu(beheer)	2.198	1.315	1.665	2.294	629
7.5 Begraafplaatsen	953	758	803	787	-16
Totaal Lasten 2. Fysieke leefomgeving	**17.731**	**17.274**	**18.741**	**19.634**	**893**

Taakvelden (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025 primitief	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Verschil
2.1 Verkeer en vervoer	-574	-474	-564	-865	-301
2.2 Parkeren	-2	-1	-1	0	1
2.5 Openbaar vervoer	-17	-16	-17	-17	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-192	-71	-104	-112	-9
7.2 Riolering	-3.268	-3.561	-3.596	-3.481	115
7.3 Afval	-3.626	-3.906	-3.954	-4.036	-82
7.4 Milieu(beheer)	-1.530	-486	-866	-1.563	-697
7.5 Begraafplaatsen	-604	-386	-385	-567	-182
Totaal Baten 2. Fysieke leefomgeving	**-9.813**	**-8.901**	**-9.486**	**-10.640**	**-1.154**
Totaal Saldo 2. Fysieke leefomgeving	**7.918**	**8.374**	**9.256**	**8.994**	**-262**

Mutaties reserves

Onttrekkingen	-1.040	-2.655	-3.108	-3.024	84
Toevoegingen	431	2.500	2.737	2.737	0
Saldo mutatie reserves	-609	-155	-371	-287	84

Omschrijving	I/S	Bedrag
TV 2.1 Verkeer en vervoer: hogere bijdrage voor zwerfafval In 2022 heeft het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat met de producenten van eenmalige verpakkingen (verenigd in Verpact) een beleidsregel opgesteld. In die beleidsregel wordt jaarlijks aan de gebiedsbeheerders, zoals gemeenten, een vergoeding uitgekeerd die bij de producenten worden geïnd. De vergoeding wordt elk jaar opnieuw bepaald. De uitbetaling van 2025 betrof de bijdragen van 2023 en 2024 (€ 115.545). Lange tijd was er onduidelijkheid over de hoogte van de bijdrage en of deze nog in 2025 zou worden ontvangen.	**S**	**-116**
TV 2.1 Verkeer en vervoer: minder uren taakveld riolering Minder uren toegerekend aan het taakveld riolering. De uren zijn voor het taakveld verkeer en vervoer gemaakt.	**I**	**68**
TV 2.1 Verkeer en vervoer: nutsvoorzieningen Een nadeel van € 51.000 op de nutsvoorzieningen is voornamelijk ontstaan op één project, de Jeudestraat in Zoelen. Het project duurt veel langer dan voorzien. Oorzaken zijn de complexe situatie ondergronds, beperkte werkruimte en een onvoorziene bodemvervuiling. Hierdoor is het werk aan de voorkant onvoldoende doordacht en voorbereid. Opbrengsten schuiven hierdoor naar achteren in de tijd. Gemeente ontving medio 2025 een claim van Vitens i.v.m. de bodemverontreiniging. Deze is door gemeente met succes weerlegd maar daardoor is € 61.000 aan degeneratiekosten op verzoek van Vitens aangehouden. Deze worden in 2026 alsnog in rekening gebracht naast extra opbrengsten voor de rest van het tracé.	**I**	**51**
TV 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie: amendement biodiversiteit Met het amendement 'biodiversiteitsplan en uitvoeringsplan' is het budget biodiversiteit éénmalig verhoogd met € 98.000 uit de algemene reserve. Eind 2025 zijn bloembollen gepoot en is er een uitvraag gedaan om kansrijke bermen in beeld te krijgen en daar sinusmaaien op uit te voeren. Het restant van het bedrag wordt in 2026 uitgegeven.	**I**	**-71**
TV 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie: speelvoorzieningen De oprichting van een entiteit (BSC voor de speeltuinen) heeft vertraging opgelopen. De leden van de BSC zijn akkoord met de statutenwijziging.	**I**	**-72**

TV 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie: meerwerk openbaar groen Afgelopen jaar hebben wij veel water moeten geven. Vanuit het DVO is 1 maal watergeefronde opgenomen. De overige rondes worden geboekt als meerwerk, omdat op voorhand niet in te schatten is hoeveel rondes er nodig zijn. Dit is jaarlijks verschillend en weersafhankelijk. Vandaar is dat ook moeilijk om te begroten. Nadeel van € 59.000. Daarnaast was na de 2e burap 2025 meerwerk nodig voor het kappen van bomen(€ 55.000) en wat andere kleine werken.	**I**	**121**
TV 7.4 Milieubeheer: middelen energie en klimaat De incidentele vrijval is met name te verklaren doordat er minder (lokale) initiatieven en ontwikkelingen rond warmte zijn waarvoor bijvoorbeeld een bijdrage voor een verkennend onderzoek nodig was (€ 50.000). Dit kan komen door de complexiteit van de warmtetransitie voor inwoners en de vertragende effecten van netcongestie. Daarnaast kunnen kosten ten laste van de aan de gemeente beschikbaar gestelde Rijksmiddelen gebracht worden zoals in 2025 de circulaire nulmeting. Deze uitgaven waren begroot en vallen nu vrij.	**I**	**-80**
TV 7.5 Begraafplaatsen: voorziening onderhoud begraafplaatsen De kosten voor het onderhouden van de begraafplaatsen zijn al een aantal jaar veel hoger dan de ontvangen onderhoudsrechten. Voor 2025 was € 190.000 uit de algemene middelen in de voorziening gestort. Deze wordt in 2025 ook weer onttrokken aan de voorziening ter dekking van de kosten.	**S**	**-190**
Overige verschillen	**I/S**	**27**
Totaal		**-262**

3. Sociaal domein

Algemeen

Omschrijving
In Buren willen we dat iedereen mee kan en mag doen, ongeacht leeftijd, inkomen, afkomst of beperking. We richten ons daarom op het versterken van de sociale basis van onze inwoners: een zinvolle dagbesteding, een gezonde leefstijl en een sterk netwerk. Onze inwoners zijn daardoor beter in staat om zelf of met behulp van hun netwerk mee te doen in de samenleving. Waar het inwoners niet zelf lukt, bieden wij vanuit het Sociaal Domein passende hulp en ondersteuning. Dat doen wij door in te zetten op preventie en vanuit onder andere de drie wetten aan de basis van het Sociaal Domein: de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet en de Participatiewet. Zo werken we aan een vitale Burense samenleving.

Wat willen we (hoofddoelstelling)?
We willen dat alle inwoners meedoen in een vitale Burense samenleving. Waar dat niet lukt, krijgen onze inwoners de ondersteuning die zij nodig hebben. Dat moet voor zowel ons als voor de inwoner tegen aanvaardbare kosten worden uitgevoerd.

Ontwikkelingen
Maatschappelijke ontwikkelingen
Maatschappelijke ontwikkelingen die al langer gaande zijn worden in de praktijk steeds zichtbaarder en hebben direct invloed op het sociaal domein;

- Het woningtekort werkt dak- en thuisloosheid in de hand, doordat er onvoldoende passende woonvormen beschikbaar zijn voor mensen die ondersteuning nodig hebben.
- Door de toenemende verharding in de samenleving en de groei van het aantal inwoners met psychosociale problematiek, zien we in de praktijk vaker situaties waarin spanningen sneller oplopen.
- De oorlog in Oekraïne duurt inmiddels vier jaar, wat betekent dat bewoners van de noodopvang nog steeds in de chalets in Maurik verblijven. De langdurige onzekerheid en tijdelijke huisvesting beginnen steeds meer hun tol te eisen van de bewoners. Niet alleen mentaal en emotioneel, maar ook op het gebied van leefomstandigheden.
- De jeugdproblematiek zien we in de praktijk steeds zwaarder worden en er is een toenemend aantal vechtscheidingen die ook complexe jeugdvragen opleveren.

GALA en AZWA
Zowel lokaal als regionaal is gewerkt aan de verdere ontwikkeling en uitrol van de preventieve basisinfrastructuur en basisfunctionaliteiten vanuit het gezond en actief leven akkoord (GALA), ook voort bordurend op de opgaven uit het aanvullend zorg- en welzijn akkoord (AZWA).

Krachten in de samenleving zijn gebundeld
Met het samenwerkingsverband Buren Beweegt, het opzetten van het vrijwilligerssteunpunt en het armoedepact hebben we de krachten in de samenleving gebundeld; samen met netwerkpartners en inwoners werken we zo aan een vitale gemeente.

Ontvlechting Neder-Betuwe
De ontvlechting van Neder-Betuwe om per januari 2026 de uitvoering van de participatiewet naar Werkzaak over te brengen en de schuldhulpverlening zelf te gaan doen, heeft veel gevraagd van het team Werk en Inkomen. Dankzij hun inzet is het proces van ontvlechting goed en soepel verlopen. De kosten voor de extra inzet zijn bij Neder-Betuwe in rekening gebracht.

Wat hebben we gedaan?

Uitvoeringsprogramma

Wat wilden we?	
5.2 Preventie blijft het uitgangspunt binnen het sociaal domein. We gaan door op de ingeslagen ‘preventieve weg’ en blijven de gemeenteraad actief informeren over het resultaat van onze preventieaanpak.	
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**
We monitoren en informeren over de resultaten die onze preventieaanpak en de transformatie sociaal domein opleveren. Als onderdeel van de informatievoorziening over het transformatieprogramma voorzien we jaarlijks in een preventieplan. Hiermee verantwoorden we welke preventieve activiteiten gefinancierd worden vanuit het preventiebudget.	Via halfjaar overzichten "Buren Beweegt!" is de gemeenteraad geïnformeerd over de resultaten van de preventieaanpak binnen het sociaal domein. Daarnaast is via beeldvormende avonden geïnformeerd over de volle breedte van preventie in het sociaal domein, specifiek over eenzaamheid, laaggeletterdheid, de Wmo incl. voorliggende voorzieningen en het integraal huisvestingsplan voor het onderwijs Verder is er bijna maandelijks informatie verstrekt door middel van de diverse college updates. Dit betrof diverse preventieve activiteiten van samenwerkingen met partners, landelijke ontwikkelingen, tot campagnes en specifieke lokale acties. Voorbeelden hiervan zijn het vrijwilligersfeest, de coalitie één tegen eenzaamheid, de aanpak langer zelfstandig, de samenwerking met de huisartsen en een pilot bij de toegang om inwoners sneller te kunnen helpen. Dit is een greep uit de preventieve activiteiten waarover wij de raad hebben geïnformeerd.

Kadernota 2025

Wat wilden we?	
Inzet huishoudcoach.	
Kosten Huishoudelijke Ondersteuning (WMO) als gevolg van nieuwe tarieven na de lopende aanbesteding.	
Formatie-uitbreiding Kwaliteitsmedewerker Wmo/Jeugd.	
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**
De inzet van de huishoudcoach levert een bijdrage aan de vermindering van de uitgaven op de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning.	In 2025 is de integrale aanpak ‘Langer Zelfstandig’ geïmplementeerd, gebaseerd op de evaluatie van de pilot huishoudcoach en de pilot Reablement. De interne consulent Langer Zelfstandig werkt nauw samen met de Welzijns-consulent. Zij ondersteunen inwoners bij het behouden van hun zelfstandigheid. Deze aanpak draagt bij aan kostenbeheersing in de maatwerk-voorziening huishoudelijke ondersteuning, vooral in het licht van de dubbele vergrijzing.
Per 1 april 2025 lopen de huidige contracten voor huishoudelijke ondersteuning af. In voorbereiding op nieuwe contracten wordt in 2024 een onderzoek naar de reële kostprijs voor huishoudelijke ondersteuning uitgevoerd. De verwachting is dat het tarief voor huishoudelijke ondersteuning significant hoger komt te liggen dan het huidige tarief van € 36 per uur. We zullen rekening moeten houden met een tarief tussen € 39 en € 41 per uur.	In het eerste kwartaal van 2025 zijn nieuwe contracten huishoudelijke ondersteuning afgesloten, met inderdaad hogere tarieven. In de begroting 2025 is hiermee rekening gehouden.

Een kwaliteitsmedewerker is nodig om de kwaliteit van onze dienstverlening te verbeteren en om onszelf goed voor te bereiden op het doorvoeren van landelijke hervormingen. Tevens is het vanwege landelijke hervormingen noodzakelijk dat we onze processen binnen Jeugd aanpassen.	In de praktijk is gebleken dat een kwaliteitsmedewerker WMO structureel nodig is om onze dienstverlening te optimaliseren. Inmiddels is deze functie structureel opgenomen binnen het team WMO.

Overige

Wat wilden we?	
Inzet op preventie.	
Doorontwikkeling sociaal team.	
Samenwerking partners.	
Opdrachtgeverschap.	
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**
We gaan in het eerste halfjaar van 2025 preventie meer programmatisch vormgeven. We stellen, samen met uitvoerders, gerichte preventieve programma's op, op basis van geformuleerde doelen en beoogde resultaten. De uitvoering hiervan zal deels in de tweede helft van 2025 plaatsvinden en deels onderdeel worden van de subsidiebeschikkingen voor 2026 die we in het laatste kwartaal zullen opstellen.	In 2025 is samen met partners gewerkt aan diverse preventieve aanpakken. Zoals de ontwikkeling van de aanpak valpreventie en kind naar gezonder gewicht. De diverse subsidies zijn op elkaar afgestemd en er is een start gemaakt met resultaatgericht werken in relatie tot subsidiepartners. Passend bij de gestelde doelen in het transformatieprogramma. Verder is gewerkt aan de ontwikkeling van het samenwerkingsverband 'Buren Beweegt' waarin diverse preventieve partners hebben aangegeven meerjarig met elkaar samen te werken.
In het tweede kwartaal van 2025 zal de pilot schoolmaatschappelijk werk worden geëvalueerd. We brengen in beeld of het de aanspraak op geïndiceerde zorg heeft verminderd. We starten in het eerste kwartaal van 2025 met een vernieuwde verkorte procedure WMO, zodat we inwoners sneller kunnen helpen.	De evaluatie van de pilot schoolmaatschappelijk werk is door organisatorische wisselingen gestart in het derde kwartaal van 2025 en loopt door in 2026. Concreet is schoolmaatschappelijk werk aanwezig geweest op alle 12 basisscholen in de gemeente Buren. Elke school had een vaste schoolmaatschappelijk werker. De scholen werden wekelijks bezocht, met een structurele aanwezigheid van gemiddeld 2,5 uur per school, op vaste dagdelen die vooraf met scholen werden afgestemd. Daarnaast is, waar mogelijk, flexibel aangesloten bij scholen op aanvullende momenten. Naast individuele ondersteuning is in 2025 ook preventief groepsaanbod uitgevoerd. Gemeentebreed zijn twee KIES-groepen en twee Rots & Water-groepen aangeboden. Daarnaast is op één basisschool een Rots & Water-training verzorgd bestaande uit acht bijeenkomsten, gericht op het versterken van sociale vaardigheden en weerbaarheid bij kinderen. Als pilot hebben we een verkorte WMO-procedure ingevoerd binnen de geldende wettelijke kaders, met als doel de opgelopen wachttijden te verkorten.

In 2025 zetten we in op een versterking van de samenwerking met de lokale (para)medische partners en de woningcorporaties, via in elk geval: • de uitvoeringsplannen van de ketenaanpakken “Welzijn op Recept” en Valpreventie; • deelname in het regionale programma “Samen Ouder” (= lokaal: Vitaal Ouder Worden); • de uitvoering van de lokale integrale netwerk- en casuïstiek-overleggen met het Sociaal Team.	Via de ketenaanpakken "Welzijn op Recept" en Valpreventie werken we inhoudelijk samen met de lokale (para)medische partners. Deze werkwijze breiden we uit over de hele gemeente. Daarnaast worden de contacten ook onderhouden via het programma Vitaal Ouder worden. Ook heeft er drie keer afstemming plaatsgevonden met een afvaardiging van de huisartsen. Recent is ook, voortkomend uit de regionale coalitie versterking samenwerking eerstelijnszorg, samen met (para)medische partners gewerkt aan het formuleren van hechte wijknetwerken.
In 2025 zullen we alle lopende subsidierelaties voor 2026 opnieuw in gaan vullen en meer concreet koppelen aan doelen en aan meetbare resultaten die ook controleerbaar zijn. In dit kader gaan we verder met de ontwikkeling van sturingsinformatie; in het eerste halfjaar van 2025 willen we dit afronden.	In 2025 is, samen met één van de grote subsidierelaties, gewerkt aan een format waarmee we met onze subsidiepartners meer meetbare resultaat afspraken kunnen maken. Dit format helpt ook in de verantwoording van de resultaten en ingezette middelen.

Verbonden Partijen

- GGD Gelderland-Zuid
- Werkzaak

Een overzicht van de verbonden partijen is opgenomen in de paragraaf 'Verbonden partijen'.

Wat heeft het gekost?

Taakvelden (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025 primitief	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Verschil
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4.912	7.329	5.969	4.746	-1.224
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorziening Wmo	340	76	137	137	0
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorziening Jeugd	327	374	378	479	101
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorziening Integraal	570	463	509	500	-8
6.3 Inkomensregelingen	6.451	6.179	6.320	6.646	326
6.4 WSW en beschut werk	2.200	2.356	2.239	2.366	126
6.5 Arbeidsparticipatie	555	570	560	656	96
6.60 Hulpmiddelen en diensten	1.156	1.147	1.056	860	-196
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	2.305	2.625	2.601	2.551	-51
6.712 Begeleiding (Wmo)	1.560	2.036	1.618	1.710	92
6.713 Dagbesteding (Wmo)	685	113	656	745	90
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo	165	141	136	136	0
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal		285	354	453	99
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal		4.713	5.234	5.713	480
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	8.783	495	347	514	168
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal		0	525	624	99
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal		2.025	1.880	2.336	456
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk		250	318	380	62
6.791 PGB Wmo	39	39	280	304	23
6.792 PGB Jeugd	311	311	482	502	21
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	84	214	139	131	-8
6.812 Maatschappelijke-en vrouwenopvang Wmo	204	255	128	71	-57
6.821 Jeugdbescherming	691	671	571	606	36
6.822 Jeugdreclassering	19	71	67	67	0
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	0	197	241	241	0
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	0	167	414	459	46
7.1 Volksgezondheid	1.693	1.696	1.987	1.868	-119
Totaal Lasten 3. Sociaal domein	**33.050**	**34.798**	**35.145**	**35.801**	**656**

Taakvelden (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025 primitief	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Verschil
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-5.249	-5.243	-4.296	-3.840	456
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorziening Jeugd	-129	0	-20	-94	-74
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorziening Integraal	0	0	-50	-114	-64
6.3 Inkomensregelingen	-5.244	-4.824	-5.354	-5.293	60
6.4 WSW en beschut werk	-31	-226	-194	-253	-58
6.60 Hulpmiddelen en diensten	-206	-120	-190	-183	7
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	-149	-142	-142	-209	-67
6.812 Maatschappelijke-en vrouwenopvang Wmo	-233	-203	-203	-248	-45
7.1 Volksgezondheid	-283	-213	-237	-191	46
Totaal Baten 3. Sociaal domein	**-11.524**	**-10.971**	**-10.685**	**-10.423**	**262**
Totaal Saldo 3. Sociaal domein	**21.526**	**23.825**	**24.461**	**25.378**	**917**

Mutaties reserves					
Onttrekkingen	-1.552	0	-2.936	-2.134	802
Toevoegingen	1.316	0	2.848	2.848	0
Saldo mutatie reserves	-236	0	-88	714	802

Omschrijving	I/S	Bedrag
TV (taakveld) 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie: Accommodatiebeleid dorpshuizen	**I**	**-802**
Door een kleine vertraging in het afstemmingsproces met de dorpshuizen, is het net niet gelukt om de overdracht van onderhoudsbudget in 2025 af te ronden. Bij de eerste bestuursrapportage 2026 wordt dit onttrokken uit de algemene reserve.		
TV 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie: Opvang Oekraïners	**I**	**73**
In de 2e bestuursrapportage 2025 hebben we een voordeel van € 1,5 miljoen opgenomen voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Hiervan is € 685.000 in de reserve nieuwkomers gestort, het restant is als voordeel in de begroting opgenomen. In werkelijkheid blijkt dit voordeel te positief ingeschat. Deze verkeerde inschatting zit met name in de bijdrage van het Rijk, waardoor het werkelijke voordeel nu € 64.000 lager is dan in de begroting opgenomen.		
TV 6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen integraal	**I**	**-72**
Voor de hulp aan gedupeerden van de kinderopvangtoeslagenaffaire krijgen we een bijdrage uit een specifieke uitkering van het Rijk. Hiermee dekken we gemaakte kosten, maar ook uren van medewerkers aan dit dossier. Omdat gemaakte uren ook vanuit de personeelsbegroting gedekt worden, is hier sprake van dubbele dekking.		

TV 6.3 Inkomensregelingen In 2025 werden in Buren in totaal 47 statushouders gehuisvest. Per 1 januari 2026 liepen we 10 statushouders voor op onze huisvestingstaakstelling. Dat had effect op het geld dat we in 2025 uitgaven aan bijstandsuitkeringen en leningen voor woninginrichtingen.	**S**	**335**
TV 6.4 WSW en beschut werk De afrekening 2024 van Werkzaak Rivierenland voor de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) werd hoger dan we vooraf hadden ingeschat. Deze afrekening is in 2025 betaald. Hierdoor ontstond dit tekort in de jaarrekening 2025. Per saldo is daardoor het overschot op het Rijksbudget 2025 dat we ontvangen voor de WSW minder groot, dan vooraf werd begroot.	**I**	**68**
TV 6.5 Arbeidsparticipatie In 2025 steeg het aantal taal- en leer-/werktrajecten. Die trajecten zijn belangrijk om inwoners die de Nederlandse taal (nog) niet goed machtig zijn, (deels) te kunnen laten uitstromen naar regulier werk. De investering leidt tot minder inwoners die (volledig- of deels) afhankelijk zijn van een uitkering. Per saldo hebben we ten opzichte van het ontvangen Rijksbudget voor deze taak, nog wel een financieel overschot.	**I**	**74**
TV 6.6, 6.711, 6.712, 6.713 en 6.791 Wmo De bijgestelde begroting 2025 is gebaseerd op toewijzingsgegevens, tariefafspraken en de in- en uitstroom op basis van een prognose, ondersteund door het dashboard. In de praktijk blijkt de prognose voor enkele maatwerkvoorzieningen iets lager of hoger uit te vallen dan oorspronkelijk voorzien bij de bestuursrapportage. Echter, in zijn totaliteit lopen de kosten in lijn met de begroting voor 2025. De maatwerkvoorzieningen (begeleiding, dagbesteding, woningaanpassingen en huishoudelijke ondersteuning) zijn hoger uitgevallen dan begroot. Deze toename wordt verklaard door de complexiteit van de ondersteuningsvraag, de stijging van psychosociale problematiek, vergrijzing en het beperkte aanbod van geschikte woningen. De kosten voor hulpmiddelen zijn daarentegen afgenomen, door meer her-verstrekkingen uit het depot en lagere inkooptarieven in 2025 ten opzichte van 2024. De her-verstrekkingen worden beschouwd als een incidentele meevaller.	**S**	**-20**
TV 6.751, 6.752, 6.753, 6.761, 6.762, 6.763, 6.792 Jeugdhulp De budgetoverschrijding op de verschillende budgetten voor jeugdhulp wordt voornamelijk verklaard door een toename van de zwaarte, duur en intensiteit van de zorg en door stijgende tarieven. Hierdoor nemen de gemiddelde kosten per cliënt toe. Daarbij zien we ook een (lichte) stijging in het aantal jeugdigen in de zorg. Dit hangt samen met een groter aandeel complexe trajecten, waarbij vaker sprake is van stapeling van zorgvormen zoals verblijf, specialistische GGZ, jeugdbescherming en ambulante ondersteuning. Met name de kosten voor verblijfszorg en ambulante jeugdhulp zijn gestegen. Daarnaast is een relatief klein aantal cliënten verantwoordelijk voor een substantieel deel van de totale uitgaven. De duurste trajecten kenmerken zich door langdurige inzet, meerdere betrokken aanbieders en juridische kaders zoals ondertoezichtstelling of voogdij, waardoor de mogelijkheden om af te schalen beperkt zijn.	**S**	**1.430**
TV 6.811 beschermd wonen en 6.812 maatschappelijke- en vrouwenopvang In 2025 zijn de uitgaven voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang lager dan begroot, vooral doordat projecten die in 2025 werden voorbereid, pas in 2026 daadwerkelijk van start gaan. De middelen die hiervoor waren gereserveerd, zijn deels regionaal (samen met andere gemeenten in Rivierenland) en deels lokaal ingezet. Omdat de implementatie van deze projecten nog niet volledig is afgerond, blijft een deel van het budget in 2025 ongebruikt. Gezien de verschuiving van verantwoordelijkheden van de centrumgemeente Nijmegen naar de lokale gemeenten in de komende jaren, zal er minder budget beschikbaar komen vanuit de centrumgemeente. Bij de eerste bestuursrapportage 2026 wordt het niet benutte deel uit 2025 aangevraagd.	**I**	**-177**
TV 7.1 Volksgezondheid De kosten voor de inbesteding JGZ 0-4 jaar door de GGD vallen lager uit dan vooraf was begroot. In 2025 bedroegen de werkelijke kosten € 83.000, we verwachten voor 2026 nog een eindafrekening van (waarschijnlijk) € 33.000. Het totaalbedrag valt daarom respectievelijk € 72.000 lager uit dan verwacht.	**I**	**-72**
Overige verschillen	**I/S**	**80**

4. Sport, cultuur en onderwijs

Algemeen

Omschrijving
Dit programma gaat over de beleidsvelden sport, kunst en cultuur, het accommodatiebeleid onderwijs, leesstimulering en onderwijs(achterstanden).

Wat willen we (hoofddoelstelling)?
We willen een gemeente zijn waar inwoners voldoende mogelijkheden hebben om:
- onderwijs te volgen;
- te sporten en te bewegen; en
- culturele activiteiten bij te wonen.

Ontwikkelingen
Uitvoeringskracht
In 2025 zijn er mooie ontwikkelingen geweest ten aanzien van sporten en bewegen. Zo is de uitvoeringskracht - de buurtsportcoaches - structureel uitgebreid van 1,00 Fte naar 1,75 Fte. Door een duidelijk uitvoeringsplan voor en met de buurtsportcoaches opgesteld te hebben (80% structurele taken en 20% niet-structurele taken) werd het voor henzelf, maar ook voor de samenleving duidelijk wat zij wel en niet doen. Er zijn duurzame initiatieven opgestart, zoals bijvoorbeeld Join The Club.

Join the Club
Aanbod voor alle leeftijden is belangrijk, gezien sport en bewegen voor iedereen enerzijds bijdraagt aan de fysieke fitheid en anderzijds bijdraagt aan de mentale gezondheid. Om kinderen (3 tot 14-jarigen) kennis te laten maken met verschillende typen sporten en dito aanbieders, hebben de buurtsportcoaches Join the Club georganiseerd in Lienden. Een mooie samenwerking tussen de buurtsportcoaches en de sportverenigingen. Ongeveer zeventig kinderen deden mee aan dit project. De grootste groep waren jonge kinderen die na het volgen van zwemles op zoek zijn naar een nieuwe sport.

Solve
In 2024 is er een groep jongeren gestart met de interventie Solve24, waar sport als middel wordt ingezet om te werken aan mentale veerkracht. In 2025 is hier succesvol gevolg aan gegeven. Momenteel lopen de voorbereidingen om een nieuwe ‘Solvegroep’ op te zetten die van start gaat in het najaar en doorloopt in het voorjaar van 2026. Hierin is een samenwerking opgezet tussen verschillende, domein overstijgende, lokale partners.
Toegankelijkheid sport, bewegen en cultuur
Voor de minima zijn we als gemeente aangesloten bij Jeugdfonds Sport & Cultuur (t/m 17-jarigen) en het Volwassenenfonds (18+). Op het moment van schrijven zijn er 127 goedgekeurde aanvragen bij het Jeugdfonds Sport & Cultuur en 52 goedgekeurde aanvragen bij het Volwassenenfonds.

Vitale, maatschappelijk betrokken en toekomstbestendige sportverenigingen
Het jaar 2025 heeft in het teken gestaan van het verzamelen van informatie in het kader van de verenigingsscan waar momenteel de laatste hand aan wordt gelegd. Dit als opmaat naar een gericht uitvoeringsplan voor de Verenigingsondersteuner en de organisatie van een Sportcafé voor sportverenigingen.

Buren Beweegt
Voor de uitvoering van de integrale nota Sport en gezondheid, is gewerkt aan een samenwerkingsverband Buren Beweegt, waarin relevante partners gezamenlijk uitvoering gaan geven aan het vastgestelde beleid. Gezamenlijk zijn zij aan de slag gegaan met de verdere invulling van de drie pijlers van Buren Beweegt:
- Een gezonde leefstijl voor iedereen
- Samen bouwen aan een stevig Burens speelveld
- Een goed ingerichte omgeving nodigt uit tot bewegen

Daarnaast zijn vanuit de GALA-middelen en de ketenaanpakken integrale programma's ontwikkeld die ook bijdragen aan het invulling geven aan deze pijlers.

Wat hebben we gedaan?

Kadernota 2025

Wat wilden we?	
Cultuurbeleid 2025-2028.	
Uitvoeringsagenda speel- en beweegtuinen 2024 - 2027 (als onderdeel van de integrale nota Buren Beweegt!).	
Onderwijshuisvesting, herijking IHP.	
Schoolmaatschappelijk werk.	
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**
Met het uitwerken van de startnotitie cultuurbeleid 2024-2027 tot cultuurbeleid, ondersteunt de gemeente Buren: • het (voort)bestaan van cultuur en daarmee; • het positieve effect dat cultuur heeft op de persoonlijke ontwikkeling en het welzijn van inwoners. Wij vinden het belangrijk dat de implementatie van het cultuurbeleid op een juiste wijze gerealiseerd en geborgd wordt. Om die reden willen we dit gefaseerd uitvoeren op basis van een ingroeimodel verspreid over de jaren 2025 – 2028.	In maart 2025 is het cultuurbeleid door de raad vastgesteld. Vanaf april 2025 is een kwartiermaker aan de slag gegaan met het opstellen van uitvoeringskaders.
Een gezond en goed ingerichte leefomgeving is onderdeel van de nieuwe integrale nota op gezondheid en sport Buren Beweegt! (speelveld 3). Het voorgenomen investeringsfonds voorziet in de doorontwikkeling van speel- naar beweegtuinen, maar voorziet nog niet in structurele dekking van beheer-/exploitatiekosten.	Het voorgenomen investeringsfonds van € 275.000,- kan pas naar de Burense Sport Coöperatie worden overgemaakt en ingezet worden, nadat de speeltuinverenigingen lid zijn van de Burense Sport Coöperatie. Het college heeft positief ingestemd met een statutenwijziging van de Burense Sport Coöperatie, zodat speeltuinverenigingen lid kunnen worden. Daarnaast hebben er diverse overleggen en bijeenkomsten plaatsgevonden tussen gemeente, Burense Sport Coöperatie en de speeltuinverenigingen.
Het realiseren van onderwijshuisvestingsvraagstukken conform het Integraal Huisvestingsplan en de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs. Het betreft een vervolgonderzoek op het haalbaarheidsonderzoek Lienden en een nog niet afgerond haalbaarheidsonderzoek voor Kerk-Avezaath.	We hebben het Integraal Huisvestingsplan herijkt om beter aan te sluiten bij de actuele situatie. Ook is de vernieuwbouw van de Beatrixschool afgerond, net als het haalbaarheidsonderzoek voor de Eben Haëzerschool. In het vierde kwartaal zijn we gestart met de voorbereidingen voor het haalbaarheidsonderzoek voor basisschool de Blinker in Kerk-Avezaath.
Door in een vroeg stadium leerlingen en hun ouders te ondersteunen, draagt het schoolmaatschappelijk werk op een positieve manier bij aan de ontwikkeling en het verbeteren van het functioneren van het kind. Daarmee worden andere, meer intensieve vormen van hulpverlening voorkómen. Door de structurele aanwezigheid van een schoolmaatschappelijk werker op een school, wordt deze onderdeel van de ondersteuningsstructuur van een school.	Schoolmaatschappelijk Werk is ingezet op alle basisscholen. Kinderen zijn zowel individueel als groepsgericht ondersteund bij sociaal-emotionele hulpvragen. De ondersteuning vond plaats onder schooltijd en was gratis toegankelijk.

Overige

Wat wilden we?	
We leggen dierenwelzijn vast in een visie.	
Uitvoering vrijwilligersbeleid.	
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**
We formuleren een visie over dierenwelzijn en leggen deze aan de gemeenteraad voor.	De nota dierenwelzijn is in het derde kwartaal door de gemeenteraad vastgesteld.
In 2025 zullen we komen tot uitvoering van het vrijwilligersbeleid dat eind 2024 vastgesteld zal worden. Hiervoor zijn nog geen kosten opgenomen in deze begroting, aangezien het beleid nog niet is vastgesteld door de raad.	Het vastgestelde vrijwilligersbeleid is in 2025 tot uitvoering gekomen. Er is een adviseur voor vrijwilligersorganisaties, er was een vrijwilligersbijeenkomst en er zijn workshops georganiseerd. Daarnaast is een overeenkomst gesloten met een vrijwilligersplatform.

Verbonden partijen

Voor dit programma is geen specifieke verbonden partij. Het complete overzicht van de verbonden partijen is opgenomen in de paragraaf 'Verbonden partijen'

Wat heeft het gekost?

Taakvelden (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025 primitief	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Verschil
0.3 Beheer overige gebouwen/gronden	1.195	762	1.680	1.177	-503
4.2 Onderwijshuisvesting	1.145	1.078	1.218	1.221	3
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.209	2.066	2.212	2.093	-119
5.1 Sportbeleid en activering	426	339	405	409	4
5.2 Sportaccommodaties	508	496	516	530	14
5.3 Cultuurpresentatie, -productie, -participatie	40	183	135	159	24
5.4 Musea	25	23	23	23	0
5.5 Cultureel erfgoed	352	214	1.042	1.038	-4
5.6 Media	442	431	625	532	-93
Totaal Lasten 4. Sport, cultuur en onderwijs	**6.341**	**5.592**	**7.857**	**7.182**	**-675**

Taakvelden (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025 primitief	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Verschil
0.3 Beheer overige gebouwen/gronden	-256	-149	-2.381	-1.054	1.328
4.2 Onderwijshuisvesting	-103	-78	-251	-263	-12
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-851	-791	-841	-834	7
5.1 Sportbeleid en activering	-222	-171	-171	-168	2
5.2 Sportaccommodaties	-275	-168	-235	-266	-30
5.3 Cultuurpresentatie, -productie, -participatie	-25	-18	-18	-30	-12
5.4 Musea	-3	-2	-2	-2	0
5.5 Cultureel erfgoed	-64	-52	-751	-753	-2
5.6 Media	-53	-39	-117	-120	-3
Totaal Baten 4. Sport, cultuur en onderwijs	**-1.852**	**-1.468**	**-4.766**	**-3.489**	**1.277**
Totaal Saldo 4. Sport, cultuur en onderwijs	**4.490**	**4.123**	**3.090**	**3.693**	**603**

Mutaties reserves

Onttrekkingen	-251	-25	-153	-248	-95
Toevoegingen	38	0	1.408	734	-674
Saldo mutatie reserves	-213	-25	1.255	486	-769

Omschrijving	I/S	Bedrag
TV 0.3 Beheer overige gebouwen/gronden: vertraging bij grondverkoop Het plan was om de grond Puntwaard in 2025 te verkopen. Door ziekte van een medewerker bij het Waterschap is dit niet gelukt. De verkoop is doorgeschoven naar 2026.	**I**	**635**
TV 0.3 Beheer overige gebouwen/gronden: hogere uitgaven in project vastgoed Voor 2025 was € 100.000 begroot voor het project vastgoed- en accommodaties. De uitgaven zijn € 95.000 hoger. Hier staat een onttrekking aan de reserve vastgoed en accommodaties tegenover. Door vertraging in de ruimtelijke procedures en het indienen van beroep kon de verrekening van kosten nog niet plaatsvinden in 2025.	**I**	**95**
TV 0.3 Beheer overige gebouwen/gronden: afboeken boekwaarde Bij de verkoop van het Heerenlogement is het restant boekwaarde afgeboekt.	**I**	**40**
TV 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken: leerplicht Door aangepaste normen en wet- en regelgeving over leerplicht en kwalificatieplichtgelden, hebben we onze begroting aangepast. Regionaal is toch gebleken, dat 2025 te vroeg was om aan de aangepaste norm voor wat betreft leerplicht te voldoen. Ook de kwalificatieplichtgelden zouden verlaagd worden. De doelgroep hiervoor is aangepast (van tot 23 jaar, naar tot 27 jaar), waardoor dit budget regionaal nodig zou zijn. Ook dit is regionaal nog niet ver genoeg ontwikkeld in 2025, waardoor er toch nog meer bijdrage naar de gemeente is gegaan.	**I**	**-58**
TV 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken: leerlingenvervoer Leerlingenvervoer sluit af met een positief saldo. Dat komt niet doordat er minder leerlingen zijn (het aantal leerlingen is stabiel). De afwijking komt vooral doordat het aantal solo-routes is afgenomen, terwijl we in de Burap juist uitgingen van een stijging. Solo-routes zijn het duurst en daardoor vallen de kosten voor het gecontracteerde vervoer lager uit. Aan de andere kant zien we een hogere uitgave bij individuele kilometervergoedingen, maar per saldo blijven we binnen budget.	**S**	**-30**
TV 5.6 Media: Decentralisatie uitkering bibliotheek Als onderdeel van de algemene uitkering hebben we een incidentele decentralisatie uitkering voor versterking van de bibliotheek ontvangen. De planvorming bij de bibliotheek over de uitgave van dit budget heeft vertraging opgelopen in 2025, waardoor we dit nog niet hebben kunnen uitgeven. In 2026 wordt dit budget alsnog door de bibliotheek ingezet.	**I**	**-100**
Overige verschillen	**I/S**	**21**
Totaal		**603**

5. Inwoners, bestuur en veiligheid

Algemeen

Omschrijving
Het programma omvat de dienstverlening aan inwoners, de bestuurskracht, het functioneren van de organisatie en integrale veiligheid en crisisbeheersing.

Wat willen we (hoofddoelstelling)?
- Voldoende waardering van onze inwoners, bedrijven en instellingen voor de kwaliteit van onze dienstverlening.
- Voldoende waardering van onze inwoners, bedrijven en instellingen voor ons bestuur en voor de kwaliteit van onze besluitvorming.
- Mensen wonen en werken in een omgeving die veilig is en waarin mensen zich ook veilig voelen.
- Inwoners actief betrekken vanuit kernverbinding en inwonersparticipatie, overheidsparticipatie en het uitdaagrecht.

Ontwikkelingen
Op 18 maart 2025 heeft de gemeenteraad de tussenrapportage Toekomstoriëntatie vastgesteld. In dit document is de toekomstoriëntatie geconcretiseerd. Aansluitend heeft de organisatie een nadere verdiepingsslag gemaakt en zijn college en gemeenteraad met elkaar in gesprek gegaan over de bestuurlijke samenwerking. Het resultaat hiervan is opgemaakt in de Actualisering toekomstoriëntatie Buren en de gemeenteraad heeft op 16 december 2025 met dit voorstel ingestemd. Hiermee wordt ook het bestuurlijk proces rondom de toekomstoriëntatie Buren afgerond.
Verder hebben we in 2025 verbeteringen van onze (digitale) dienstverlening doorgevoerd. De eerste globale track & trace processen zijn opgestart. Daarnaast zijn er diverse e-formulieren online gezet zodat inwoners de gemeente eenvoudig en digitaal kunnen benaderen. De uitwerking van het I-plan heeft in 2025 steeds meer vorm gekregen.

Wat hebben we gedaan?

Uitvoeringsprogramma

Wat wilden we?	
1.8 stapsgewijs gaan we onze systemen aansluiten op track & trace, waarmee inwoners en partners makkelijker hun aanvragen kunnen indienen en volgen, te starten met het sociaal domein. Eind 2025 bieden we dit aan voor minimaal 80% van onze processen	
2.4 We gaan met onze regiogemeenten in gesprek om ten aanzien van de gemeenschappelijke regelingen een sterkere ambtelijke adviesfunctie in te richten. We leggen dit vast in een nieuwe nota verbonden partijen.	
3.1 In 2024 gaan we verder met de uitvoering van de huidige visie en uitvoeringsplan kerngericht werk. Uitgangspunt is om dit beleid, na evaluatie, door te ontwikkelen tot ‘kerngericht werken 2.0’.	
3.2 We stimuleren initiatieven van inwoners en we verhogen daartoe vanaf 2023 het leefbaarheidsbudget structureel met € 20.000.	
3.5 Wij vinden de mening van inwoners belangrijk. We gaan werken met een burgerpeilingstool om snel in contact te komen met inwoners en wij peilen hun mening over verschillende onderwerpen.	
3.8 Eind 2024 hebben alle kernen een kernagenda. Hiervoor stellen wij in 2023 incidenteel € 5.000 per kern beschikbaar (totaal: € 75.000).	
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**
We werken er stapsgewijs naar toe om onze eigen systemen grotendeels aangesloten te hebben op track & trace. Voor een aantal systemen zijn we afhankelijk van onze ketenpartners, zoals ODR en Avri.	We hebben in 2025 voor 80% van de aanvraagformulieren voor JOIN omgezet naar e-formulieren. Dit is de basis voor het doorontwikkelen naar track and trace.
We formuleren een nieuwe nota verbonden partijen en leggen die ter vaststelling aan de gemeenteraad voor. We organiseren op basis hiervan gesprekken met onze regiogemeenten en de gemeenschappelijke regelingen.	Tussen de gemeenten was afgesproken dat we een Nota Verbonden Partijen opstellen onder leiding van de griffierskring. In het najaar van 2025 waren de voorbereidingen door de griffierskring gestart om per januari 2026 met het proces aan de slag te gaan. De griffier van één van de deelnemende gemeenten had hier de trekkersrol in.

Op basis van de evaluatie formuleren we in 2025 een nieuw beleidsplan ‘kerngericht werken 2.0’ en leggen dat ter vaststelling aan de gemeenteraad voor.	In verband met vele personele wisselingen is de evaluatie in 2025 helaas niet volledig afgerond. De evaluatie is wél in 2025 opgestart en zal in 2026 worden afgerond.
De beoordeling van de leefbaarheidsinitiatieven vindt integraal plaats, door een brede afvaardiging van in elk geval wethouder, kernregisseur, inwoners en betrokken beleidsmedewerker(s). Het indienen en beoordelen van initiatieven maken we laagdrempelig via digitale burgerparticipatie.	In 2025 zijn er wederom meer (97) leefbaarheidsinitiatieven ingediend en gehonoreerd . Het volledige budget is besteed. Leefbaarheidsinitiatieven kunnen via een nieuw e-formulier digitaal worden ingediend. De beoordeling gebeurt door de kernverbinders. Zij hebben contact gehad met de aanvragers en hen ook geadviseerd over diverse mogelijkheden en/of in contact gebracht met andere initiatiefnemers.
Op verschillende onderwerpen zetten wij de tool in om in contact te komen met onze inwoners en hun mening te peilen.	We hebben in 2025 veel contact gehad met inwoners over diverse maatregelen en onderwerpen. Omdat er nog niet gekozen is voor een specifieke burgerpeilingstool als uitvoering van het participatiebeleid is hier op een praktische manier invulling aan gegeven. Daarnaast is gebleken dat voor het participatiebeleid specifieke kennis en vaardigheden benodigd zijn binnen de organisatie en het gemeentebestuur. Dit opleidingsprogramma staat in de steigers.
Samen met de inwoners en maatschappelijke organisaties starten we per kern een traject dat moet leiden tot een kernagenda per afzonderlijke kern. Om dit proces goed te doorlopen, wordt er incidenteel € 5.000 per kern beschikbaar gesteld. De invoering van de kernagenda’s wordt verdeeld over de komende jaren. In 2024 worden er vier kernagenda’s gerealiseerd, in 2025 zes agenda’s en in 2026 vijf agenda’s.	In 2025 is met vier kernen een kernagenda opgesteld, in de vorm van een pilot. Hiervoor zijn interviews geweest, gesprekken gevoerd, is een tour gemaakt door de diverse kernen en zijn er enquêtes verspreid. Op basis van al deze input zijn er concept kernagenda’s opgesteld die zowel intern (ambtelijk) als extern (met belangenverenigingen en inwoners) uitgebreid is getoetst en besproken. In drie van de vier pilotkernen is tevens een start gemaakt met de uitvoering door bijvoorbeeld het vormen van een werkgroep van inwoners en ambtenaren om bepaalde onderwerpen en oplossingsrichtingen verder uit te werken. Daarnaast is door de raad €320.000 toegekend voor de uitvoering van punten uit de vier opgestelde kernagenda’s. Verder is er in 2025 hard gewerkt aan het opbouwen van het netwerk binnen alle kernen. De theoretisch opgestelde planning blijkt in de praktijk anders te lopen. Omdat dit bij uitstek een onderwerp is dat kerngericht kan worden opgepakt en dus wordt beïnvloed door de verschillende opvattingen van inwoners. We volgen het tempo van onze kernen.

Kadernota 2025

Wat wilden we?	
Integrale controle leegstand.	
Pilot kleine maatwerkoplossingen, incidenteel € 10.000 per jaar voor 2025 en 2026.	
Implementatie participatiebeleid, incidenteel € 116.000 voor 2025 en incidenteel € 10.000 per jaar voor de jaren 2026 tot en met 2028.	
Vanaf 2025 en de jaren daarna geven we uitvoering aan het nieuwe Informatie-plan.	
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**
Op basis van een integraal plan van aanpak en urgentie wordt beoordeeld welke panden in 2025 bezocht worden.	In 2025 zijn er 150 panden bezocht. De bijhouding van deze administratie wordt gevoerd door de backoffice burgerzaken. Deze persoonsgegevens moeten betrouwbaar, authentiek en actueel zijn (o.b.v. brondocumenten, aangiften burgers en akten van de burgerlijke stand). De leegstandscontrole is een manier om de betrouwbaarheid en actualiteit van de BRP te verhogen.
Om te stimuleren dat inwoners zich gezien, gehoord en erkend voelen, willen we het mogelijk maken om kleine initiatieven (die niet passen in de leefbaarheidsbudgetten), in te willigen zonder dat deze een lange procedure doorgaan. Hierbij wel rekening houdend met veiligheid en wetgeving.	We hebben kleine maatwerkoplossingen voor inwoners mogelijk gemaakt. Dit waren verzoeken die gingen van een bijdrage voor een informatiebord tot een bijdrage aan het bijhouden van een groenvoorziening. Ook diverse jutters groepjes die met prikstokken zwerfvuil opruimden of beugels voor een invalidentoilet in de molen in Buren zijn hiermee ondersteund. De kracht van dit budget zit hem in de mogelijkheid om op een snelle manier iets op te lossen of mogelijk te maken.
Participatie dient zowel bij inwoners als organisatie een reguliere werkwijze te worden. Om dit proces te begeleiden vragen wij tijdelijke formatie aan in de rol van ‘aanjager/ambassadeur’. Daarnaast zullen in te zetten tools geld kosten.	Er is een tijdelijk projectleider participatie aangetrokken die heeft gewerkt aan een aantal participatie trajecten. Ook is er een participatietraining georganiseerd voor de organisatie. Daarnaast is er een werkgroep participatie gevormd waarin medewerkers uit diverse domeinen deelnemer zijn. Dit is een lopend proces.
Binnen het Informatieplan verbinden we wettelijke verplichtingen en maatschappelijke-, wettelijke-, organisatorische- en technologische ontwikkelingen met de ambities van Gemeente Buren.	In 2025 hebben we binnen het Informatieplan wettelijke verplichtingen en maatschappelijke, organisatorische en technologische ontwikkelingen actief verbonden aan de ambities van de gemeente Buren. Dit is zichtbaar in de verdere digitalisering van de dienstverlening, het verbeteren van de interne informatievoorziening en het versterken van informatieveiligheid en privacy. Daarmee zijn concrete stappen gezet richting een betrouwbare, eenvoudige en toekomstbestendige digitale dienstverlening voor inwoners, bedrijven en collega’s.

Overige

Wat wilden we?	
Wij vinden de mening van inwoners belangrijk. Om de mening te peilen is in 2023 een enquête dienstverlening gehouden. Op basis van de analyse gaan we aan de slag met de resultaten. Daarnaast gaan we werken met een burgerpeilingstool om snel in contact te komen met inwoners en wij peilen hun mening over verschillende onderwerpen.	
Budget Buren Bruist verhogen met € 27.000.	
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**
Volgens afspraak zullen we in de tweede helft van 2025 wederom een enquête dienstverlening uitzetten onder onze inwoners. Dit doen we digitaal waar mogelijk en op papier waar nodig.	De focus voor de verbetering van de dienstverlening is in 2025 verlegd naar het ontwikkelen van het nieuwe gemeentehuis waarin we qua werkwijze het activiteitengericht werken gaan toepassen. Om die reden is er in 2025 dus nog geen enquête gehouden. Een nieuwe enquête zetten we uit nadat we deze stappen hebben ondernomen en geeft dan een actueler en realistischer beeld.
Gezien het grote succes van Buren Bruist en de goede initiatieven die hieruit voortkomen willen we het budget verhogen. Enerzijds voor het toekennen van meer geld voor initiatieven, anderzijds voor de materialen/ middelen/organisatie van Buren Bruist.	Buren Bruist is in 2025 georganiseerd op een externe locatie. Ook is er externe hulp ingeschakeld van een ervaren eventmanager. Buren Bruist was een prachtige dag met veel deelnemers. Inwoners en partners van de gemeente hebben elkaar kunnen ontmoeten. Ook zijn de prijzen in het kader van de Buren Bruist initiatieven uitgereikt aan 25 initiatieven door de hele gemeente heen.

Verbonden partijen

- Regio Rivierenland
- Regionaal Archief Rivierenland
- Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Een overzicht van de verbonden partijen is opgenomen in de paragraaf 'Verbonden partijen'.

Wat heeft het gekost?

Taakvelden (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025 primitief	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Verschil
0.1 Bestuur	2.475	2.311	2.207	2.757	550
0.2 Burgerzaken	818	846	967	966	-1
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	2.693	2.818	2.857	2.855	-2
1.2 Openbare orde en veiligheid	626	597	700	724	25
Totaal Lasten 5. Inwoners, bestuur en veiligheid	**6.612**	**6.572**	**6.731**	**7.302**	**571**

Taakvelden (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025 primitief	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Verschil
0.1 Bestuur	-153	-92	-167	-181	-15
0.2 Burgerzaken	-575	-566	-611	-629	-17
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	0	-20	-20	0	20
1.2 Openbare orde en veiligheid	-31	-67	-25	-26	-1
Totaal Baten 5. Inwoners, bestuur en veiligheid	**-760**	**-745**	**-823**	**-836**	**-13**
Totaal Saldo 5. Inwoners, bestuur en veiligheid	**5.852**	**5.828**	**5.908**	**6.466**	**558**

Mutaties reserves					
Onttrekkingen	0	-1.000	-1.000	-1.000	0
Toevoegingen	0	1.000	1.000	1.000	0
Saldo mutatie reserves	0	0	0	0	0

Omschrijving	I/S	Bedrag
TV (Taakveld) 0.1 Bestuur: Storting voorziening pensioenen wethouders De Commissie BBV heeft op 3 december 2025 een stellige uitspraak gedaan over de verwerking van voorzieningen voor pensioenaanspraken van politieke ambtsdragers. Gemeenten moeten de voorziening voor wethouders pensioenen in de jaarrekening 2025 herberekenen en aanpassen op basis van de uitgangspunten van het onderzoek naar de overdrachtswaarde van het ABP. Deze storting was niet begroot in 2025. Bij de 2de bestuursrapportage hebben we, zoals gebruikelijk, wel een herberekening van de pensioenwaarde laten maken en de begroting hierop aangepast. De stellige uitspraak van de BBV leidt nu tot een extra storting van € 527.294.	**I**	**528**
Overige verschillen	**I/S**	**30**
Totaal		**558**

6. Bedrijfsvoering

Algemeen

Omschrijving
Dit programma omvat de bedrijfsvoering, hieronder verstaan we alle activiteiten die ondersteunend zijn aan het bestuur en de organisatie. Algemene dekkingsmiddelen zijn gelden die niet op voorhand verbonden zijn aan bepaalde programma's. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om algemene belastingen en de algemene uitkering (de belangrijkste uitkeringen van het Rijk).

Wat willen we (hoofddoelstelling)?
- Onze organisatie is een volwaardige partner van het bestuur.
- Het zijn van een financieel solide gemeente met een structureel sluitende meerjarenbegroting.

Ontwikkelingen
In 2025 zijn tal van projecten in gang gezet met als doelstelling de bedrijfsvoering zo efficiënt mogelijk te laten verlopen. Met veel inzet en betrokkenheid is het project procesmatig werken gestart. Via workshops zijn medewerkers bewust gemaakt van procesmatig werken en is een aantal processen tegen het licht gehouden, beschreven en zijn we gestart met de implementatie daarvan. Daarnaast zijn we aan de gang gegaan met de uitkomsten van het peilstokonderzoek en dat heeft geresulteerd in een uitbreiding van een aantal fte's en een aanpassing van de organisatiestructuur. Ook hebben we met elkaar kernwaarden (professioneel, plezier en persoonlijk) bepaald en is er een organisatievisie (Echt Buren: in de kern maken we het samen mogelijk) vastgesteld. Een ander belangrijk project in 2025 is geweest de implementatie van een nieuw financieel systeem, dat per 1 januari 2026 operationeel is geworden. Ook op het gebied van informatievoorziening en - veiligheid zijn de nodige stappen gezet.

Wat hebben we gedaan?

Uitvoeringsprogramma

Wat wilden we?	
6.1. We voeren een gezond financieel beleid. Daarbij sturen we acties om de doelstellingen uit het ZBB-traject (Zero Bases Budgeting) te realiseren.	
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**
We sturen op een realistische begroting die structureel en meerjarig in evenwicht is. In de Planning & Control cyclus (P&C cyclus) informeren we de gemeenteraad over de voortgang van de realisatie van de doelstellingen uit het ZBB Traject.	De doelstellingen uit het ZBB-traject zijn gerealiseerd en hierover is in de bestuursrapportage gerapporteerd. waarmee we dit als afgesloten kunnen beschouwen.

Kadernota 2025

Wat wilden we?	
We willen de goede medewerkers behouden, binden en boeien en ontwikkelmogelijkheden bieden. ook willen we de juiste mensen werven als we vacatures hebben.	
We willen snel en flexibel inspringen op actualiteiten, vertrek van medewerkers, vervangen van zieke medewerkers en tijdelijke klussen.	
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**
Dat doen we door een goede werkgever te zijn, we bieden mogelijkheden tot ontplooiing, studie en coaching. We stimuleren doorstroom door onervaren medewerkers op te leiden zodat we onze medewerkers behouden. De arbeidsmarkt is nog steeds krap. Daardoor moeten we ook op een andere manier selecteren. Ervaren medewerkers die “plug en Play “starten zijn er nauwelijks meer. We selecteren meer op competenties, vaardigheden en ontplooiingsmogelijkheden en minder op ervaring en kennis. Het gevolg daarvan is dat we meer moeten investeren in intern opleiden en begeleiden.	Alle vacatures worden eerst een week intern opengesteld. In 2025 heeft dit geresulteerd in doorgroei van 14 medewerkers naar een nieuwe functie en daar zijn we heel blij mee. Hierdoor maken we ontwikkeling samen mogelijk en tonen we vertrouwen in onze medewerkers. Ondanks de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt lukt het ons, door maatwerk te leveren, om vrijwel alle vacatures in te vullen. Waar directe inzetbaarheid niet mogelijk is, investeren we in het opleiden en coachen van medewerkers, zodat zij zich kunnen ontwikkelen en doorgroeien.
De arbeidsmarkt is nog steeds krap; het is steeds meer een "sollicitantenmarkt". Vacatures zijn steeds lastiger in te vullen en tijdelijke inhuur is steeds vaker nodig om de bedrijfsvoering niet onder druk te zetten. Ook komen er vaker en meer tijdelijke klussen waarvoor geen formatie is.	In 2025 is de krappe arbeidsmarkt onverminderd voelbaar, met name binnen domein Ruimte voor vacatures als (strategisch) projectleider of teammanager. Waar nodig maken we gebruik van tijdelijke inhuur om de continuïteit te waarborgen, bijvoorbeeld voor tijdelijke klussen waar geen structurele formatie voor beschikbaar is.

Overige

Wat wilden we?	
Verwerven externe subsidies.	
Wat zouden we doen?	**Wat hebben we gedaan?**
In het vierde kwartaal 2024 intensiveerden we het verwerven van externe subsidies. Dit zetten we in 2025 voort.	In 2025 is er binnen de organisatie door trainingen verder geïnvesteerd in kennisoverdracht voor het verwerven van subsidies. Er is een subsidiehandboek vastgesteld, waarin procedures zijn beschreven en er is een Subsidiedatabase aangeschaft dat snel een overzicht biedt van mogelijke subsidiekansen.

Verbonden partijen

- NV Bank Nederlandse Gemeenten
- NV Vitens

Een overzicht van de verbonden partijen is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

Taakvelden (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025 primitief	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Verschil
0.4 Overhead	13.812	13.146	13.905	14.468	563
0.5 Treasury	3	23	23	19	-4
0.61 OZB Woningen	533	600	696	671	-24
0.62 OZB niet-woningen	71	75	74	74	0
0.64 Belastingen overig	116	159	155	155	0
0.8 Overige baten en lasten	0	880	21	0	-21
Totaal Lasten 6. Bedrijfsvoering	**14.535**	**14.883**	**14.874**	**15.388**	**514**

Taakvelden (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025 primitief	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Verschil
0.4 Overhead	-1.583	-823	-1.275	-1.511	-236
0.5 Treasury	-1.109	-426	-438	-450	-12
0.61 OZB Woningen	-6.104	-6.455	-6.582	-6.569	13
0.62 OZB niet-woningen	-2.236	-2.513	-2.462	-2.444	18
0.64 Belastingen overig	-126	-104	-96	-106	-10
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-48.512	-50.477	-51.689	-52.187	-499
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0
Totaal Baten 6. Bedrijfsvoering	**-59.670**	**-60.798**	**-62.542**	**-63.267**	**-725**
Totaal Saldo 6. Bedrijfsvoering	**-45.135**	**-45.913**	**-47.669**	**-47.879**	**-210**

Mutaties reserves					
Onttrekkingen	-330	-4.000	-4.187	-4.187	0
Toevoegingen	187	4.000	4.201	4.201	0
Saldo mutatie reserves	-143	0	14	14	0

Omschrijving	I/S	Bedrag
TV (taakveld) 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds De decembercirculaire 2025 gaf een positief resultaat van € 206.000. Het overige resultaat komt door de maatstaven die nog niet definitief zijn. Deze hebben wij anders ingevuld dan het Rijk, waardoor een positief verschil in het uitkeringsbedrag ontstaat. Wanneer de maatstaven definitief worden, wordt dit eventueel verrekend.	**S**	**-499**
TV 0.5 Overhead Personeel (€ 128.000): In het laatste kwartaal zijn er meer aanvragen ontvangen voor het verlofsparen. Daarom zijn we verplicht een incidentele storting te doen van € 40.000 in de voorziening verlofsparen. In het laatste kwartaal zijn ook meer kosten gemaakt (€ 30.000) voor de re-integratie van medewerkers. Voor de vervanging van zieken medewerkers zijn er extra inhuurkosten (€ 58.000) gemaakt in het laatste kwartaal. ICT (€ 163.000): De belangrijkste oorzaken zijn hogere kosten voor ICT-licenties, uitgaven binnen het I-plan en extra ondersteuning bij vastgoedinformatie. De kosten voor ICT-licenties zijn hoger doordat de organisatie is gegroeid. Meer medewerkers leiden tot meer licenties en in sommige gevallen ook duurdere licentievormen (bijvoorbeeld bij Microsoft). Binnen het I-plan zijn diverse digitaliserings- en informatievoorzieningsprojecten ondergebracht, waardoor binnen deze brede budgetten enige verschuivingen optreden. Daarnaast maakten we bij bij vastgoedinformatie extra kosten voor externe ondersteuning als gevolg van langdurige ziekte.	**I/S**	**321**
Overige verschillen	**I/S**	**-32**
Totaal		**-210**

Paragrafen

Wat is een paragraaf?

Naast de programma's is het verplicht om acht paragrafen in de jaarstukken op te nemen. De informatie over deze onderwerpen is vaak versnipperd in de jaarrekening opgenomen. Het doel van een paragraaf is om deze informatie gebundeld aan te bieden. De onderwerpen van de paragrafen zijn onder andere belangrijk voor het vergroten van het inzicht in onze financiële positie en het risicoprofiel.

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn onderstaande paragrafen verplicht:

- lokale heffingen;
- weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- financiering;
- bedrijfsvoering;
- verbonden partijen;
- grondbeleid;
- Wet open overheid.

Naast de verplichte paragrafen nemen we één extra paragraaf op, namelijk de paragraaf Ombuigingen (ZBB). Bij het vaststellen van de begroting 2022 stelde u bezuinigingen vast. In het jaarverslag leggen we via deze paragraaf verantwoording af over de al gerealiseerde ombuigingen en de stand van zaken over lopende bezuinigingen.

Lokale Heffingen

Inleiding
De opbrengsten uit de lokale heffingen vormen een belangrijk deel (grofweg 20%) van de inkomsten van onze gemeente. In deze paragraaf laten we de ontwikkelingen van de verschillende heffingen zien.
De heffingen bestaan uit algemene heffingen en bestemmingsheffingen, ook wel retributies genoemd. De opbrengsten van de algemene heffingen behoren tot de algemene dekkingsmiddelen. Onder algemene heffingen verstaan we bijvoorbeeld onroerendezaakbelastingen, hondenbelasting en verblijfsbelasting. Bij bestemmingsheffingen is er een samenhang tussen de opbrengst en bepaalde aanwijsbare kosten of tegenprestaties. Denk bij bestemmingsheffingen aan de afvalstoffenheffing, rioolheffing of leges.

In de Gemeentewet en enkele bijzondere wetten (zoals de Wet milieubeheer) staat aangegeven welke belastingen een gemeente mag heffen. Wij heffen een deel van de toegestane belastingsoorten. De raad besluit tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van belastingen door het vaststellen van een verordening. Voor elke heffing stelt de raad een afzonderlijke verordening vast.

Beleidskaders
De raad stelt de verordeningen vast voor alle gemeentelijke belastingen en heffingen. In deze verordeningen is ook opgenomen of kwijtschelding mogelijk is. Bij het vaststellen van de tarieven voor 2025 golden de volgende uitgangspunten:

- De afvalstoffenheffing, rioolheffing, lijkbezorgingsrechten en leges mogen wettelijk gezien maximaal 100% kostendekkend zijn. Concreet betekent dit dat de geraamde baten van deze belastingen niet hoger mogen zijn dan de geraamde lasten die hiermee verband houden. Wij voldoen hieraan. Bij sommige heffingen, zoals lijkbezorgingsrechten en rioolheffing, zien wij af van volledige kostendekking;
- De kosten die wij maken voor heffing en invordering van de belastingen en rechten worden op basis van een verdeelsleutel toegerekend naar de bestemmingsheffingen, zoals rioolheffing en naar één verzamelpost voor de algemene heffingen. Deze verdeelsleutel is een zo goed mogelijke inschatting. Omdat het grootste deel van de werkzaamheden niet specifiek aan één enkele belastingsoort is toe te rekenen, is een meer specifieke inschatting niet te maken;
- Het te hanteren inflatiepercentage voor 2025 is 2,3% (raming CPB).

In het kader van het ZBB-traject heeft uw raad besloten om het tarief rioolheffing voor de inwoners niet te verhogen. Dat betekent dat de voorgestelde tarieven uit het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) leidend blijven. De kostendekkendheid was hierdoor 94%.
Voor de OZB heeft de raad besloten om de voorgestelde opbrengstverhoging met 2% (plus 2,3% inflatie) in 2025 door te voeren.
In deze paragraaf zijn de specifieke verordeningen benoemd bij het hoofdstuk over de specifieke belastingsoort of heffing. De verordening afvalstoffenheffing wordt vastgesteld door de Avri en uitgevoerd door de BSR.

Ontwikkelingen
Verblijfsbelasting - Het nieuwe forfait voor de verblijfsbelasting is in belastingjaar 2024 ingegaan. Campings met vaste staanplaatsen en seizoenplaatsen maken gebruik van dit forfait. Medio maart 2025 zien we de resultaten van dit nieuwe forfait bij de nog te ontvangen aangiften.

Leges - De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) zijn ingegaan op 1 januari 2024. De Wkb is alleen ingevoerd voor omgevingsvergunningen nieuwbouw.
De tarieven leges zijn voor hoofdstuk 1 (Burgerlijke Stand en Reisdocumenten) en hoofdstuk 3 (Horeca, evenementen en Apv) gebaseerd op de nieuwe afdelingstarieven en een verhoging met het inflatiepercentage van 2,3%.

De tarieven voor hoofdstuk 2 ‘Dienstverlening en besluit in het kader van de Omgevingswet’ zijn opnieuw opgebouwd op basis van de belastingplichten, kengetallen en uurtarieven van de producten. De nieuwe producten zoals milieuleges, modaliteiten (maatwerk) worden voor 2024 goed gemonitord zodat we in de toekomst meer zicht hebben op de realisatie van de aantallen en bij kunnen sturen waar dit nodig is.

Risico's
Vanaf 2026 ontvangen gemeenten minder geld uit het Gemeentefonds. Dit heeft een groot effect op de financiële slagkracht van gemeenten. Op het niveau van de lokale heffingen leidt dit mogelijk tot tariefstijgingen. Immers de OZB, hondenbelasting en toeristenbelasting vormen voor een gemeente de enige mogelijkheid om meer belastinginkomsten te genereren. Onze inwoners krijgen dan te maken met tariefstijgingen. Eventuele tariefstijgingen leiden mogelijk tot meer bezwaren en /of beroepen.

Belastingen

Inleiding
Op grond van de Gemeentewet kan de gemeente belastingen heffen. Bij een belasting mag de gemeente het tarief en de opbrengst zelf bepalen. De onroerendezaakbelastingen (OZB) is in onze gemeente de belangrijkste lokale belasting. Daarnaast kent onze gemeente hondenbelasting en verblijfsbelasting.

Hondenbelasting

Inleiding
De hondenbelasting is gebaseerd op artikel 226 van de Gemeentewet. De belasting wordt geheven naar het aantal honden per huishouden. De hondenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel. Bij een algemeen dekkingsmiddel is het doel van de opbrengst niet vooraf bepaald en kan de gemeente zelf kiezen waaraan ze het geld besteedt.

Ontwikkelingen
Bij het bezuinigingstraject (ZBB) is een voorstel gemaakt om het bedrag voor de hondencontrole jaarlijks te verlagen en in 2030 af te schaffen.
Een extern bureau voert voor ons de hondencontrole uit. Ieder jaar wordt een gedeelte van de gemeente huis-aan-huis bezocht.

Beleidskaders
U stelde de verordening hondenbelasting 2025 vast. Bij het vaststellen van de tarieven voor 2025 golden de uitgangspunten uit het coalitieakkoord. Dit betekent dat wij de opbrengst met € 20.000 per jaar terugbrengen tot nul en de tarieven hierop aanpassen.

Risico's
Geen

Onroerende zaakbelastingen

Inleiding
De onroerendezaakbelastingen (OZB) worden geheven op grond van artikel 220 van de Gemeentewet. Er worden twee soorten belastingen geheven:
- Een eigenarenbelasting van de eigenaren van woningen en van niet-woningen.
- Een gebruikersbelasting van de gebruikers van niet-woningen.

Bij niet-woningen met woondelen wordt voor de gebruikersbelasting de waarde van de woondelen buiten beschouwing gelaten. Denk bij woondelen aan een boerderij of een winkelpand met bovenwoning.

Grondslag
De grondslag voor de OZB is de WOZ-waarde. WOZ staat voor de Wet waardering onroerende zaken. Deze waarde wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld. Aan het begin van elk jaar ontvangt iedere belastingplichtige een nieuwe WOZ-beschikking met daarbij de OZB-aanslag.

Gebruik WOZ-waarde in Woningwaarderingsstelsel
De WOZ-waarde heeft invloed op de maximaal redelijke huurprijs voor huurwoningen. Het puntensysteem van het woningwaarderingsstelsel is voor een deel gebaseerd op de WOZ-waarde van de woning. Veel huurders van woningen hebben daardoor een formeel belang bij de WOZ-waarde van hun woning. De jaarlijkse huurverhoging kan beïnvloed worden door de maximaal redelijke huurprijs, die direct heeft te maken met de WOZ-waarde. Daarom is het belangrijk dat een huurder van woningen de mogelijkheid heeft om bezwaar te maken tegen de WOZ-waarde. Zij ontvangen een WOZ-beschikking op verzoek.

Ontwikkelingen
Geen

Beleidskaders
U stelde de verordening onroerendezaakbelastingen (OZB) 2025 vast.

Risico's
Los van financiële risico's als gevolg van economische ontwikkelingen zijn er geen specifieke risico's. Het enige risico betreft het niet kunnen innen van de belastingen.

Verblijfsbelasting

Inleiding
Op grond van artikel 224 van de Gemeentewet wordt er verblijfsbelasting geheven voor aanbieders van overnachtingsmogelijkheden binnen de gemeente. Denk aan hotels, pensions, campings, vakantieparken en het verblijf van buitenlandse arbeidskrachten. De verblijfsbelasting is een algemeen dekkingsmiddel. Bij een algemeen dekkingsmiddel is het doel van de opbrengsten niet vooraf bepaald en kan de gemeente zelf kiezen waaraan ze het geld besteedt.

Ontwikkelingen
Nieuw forfait
Vanaf belastingjaar 2024 geldt voor campings een nieuw forfait in de verordening verblijfsbelasting. We zien dit terug op de aangiften 2024 die zijn ingeleverd in het eerste kwartaal van 2025. De opbrengst van de verblijfsbelasting blijkt iets lager dan geraamd. Na analyse blijkt dat dit meer te maken heeft met 2 maanden slecht weer in het voorjaar van 2024 en daarmee los staat van de invoering van het nieuwe forfait .

Controle
Bij een aantal belastingplichtigen heeft in december 2025 een controle plaatsgevonden door een extern bureau. Belastingaanslagen die onjuist zijn vastgesteld zullen worden gecorrigeerd.

Beleidskaders
U stelde de verordening verblijfsbelasting 2025 vast

Risico's
De verblijfsbelasting blijft arbeidsintensief. Sommige ondernemers doen geen aangifte waardoor extra controles nodig blijven.

Heffingen

Inleiding
In de Gemeentewet staat dat de gemeente ook rechten kan heffen. Bij de rechten zijn wij niet vrij in het bepalen van het tarief. Het tarief van een recht mag maximaal alle kosten dekken. Tegenover het betalen van rechten staan directe diensten. Hier mogen wij geen winst op maken. De kostendekkendheid wordt beoordeeld door te kijken naar de begrote inkomsten en uitgaven. Kostendekkendheid houdt in dat we niet meer belasting mogen heffen dan het kost. Wij kennen een afvalstoffenheffing (via de Avri), begraafrechten, rioolrechten en leges voor bijvoorbeeld paspoorten, rijbewijzen en vergunningen.

Bij de leges passen wij op verordeningenniveau kruissubsidiëring toe. Dit betekent dat we de opbrengsten voor het ene product gebruiken om de kosten voor een ander product te verlagen. De activiteiten worden gedekt door de gezamenlijke opbrengsten uit de te heffen leges.

Afvalstoffenheffing (via AVRI)

Inleiding
Afvalstoffenheffing wordt geheven op grond van de Wet milieubeheer. De heffing is voor gebruikers van percelen, waarvoor wij verplicht zijn huishoudelijk afval in te zamelen. We brengen een vast bedrag per huishouden in rekening. Daarnaast brengen we een bedrag per weggegooide afvalzak in rekening. Het uitgangspunt bij het bepalen van het tarief is dat het 100% de kosten dekt.

Ontwikkelingen
Er waren geen bijzondere externe ontwikkelingen.

Beleidskaders
De gemeente Buren laat de afvalstoffenheffing met een gemeenschappelijke regeling over aan Avri (Afvalverwijdering Rivierenland). Dit is een gemeenschappelijke regeling.
De tarieven worden door het bestuur van Avri bepaald. Er is sinds 2019 sprake van een vast tarief en een variabel (per afvalzak) tarief. Meer informatie vindt u op de website van Avri .

Risico's
Deelname aan een gemeenschappelijke regeling levert altijd een risico op. Voor meer informatie over de actuele risico's bij de Avri wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing en de paragraaf verbonden partijen.

Lijkbezorgingsrechten

Inleiding
Op grond van artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdelen a en b, van de Gemeentewet kunnen lijkbezorgingsrechten worden geheven.

Ontwikkelingen
Voor de begraafrechten kan de gemeente niet maximaal kostendekkend werken. Het onderhoud van de begraafplaatsen kan niet volledig gedekt worden uit de onderhoudsrechten. Slechts een klein aantal belastingplichtigen (de rechthebbenden op een graf) kan in de heffing van de onderhoudsrechten worden betrokken.
De gemeente heeft een maatschappelijke rol als het gaat om het beschikbaar stellen en onderhouden van begraafplaatsen.

Evaluatie
In 2023 is gestart met een evaluatie van het huidige begraafplaatsenbeleid. De evaluatie bestaat uit meerdere fases en is nog niet afgerond. In 2025 is een veelomvattend archiefonderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van onderhoudsrechten van graven die zijn uitgegeven voor onbepaalde tijd.

Beleidskaders
U stelde de verordening lijkbezorgingsrechten 2025 vast.

Risico's
Er zijn geen bijzondere risico's.

Leges

Inleiding
Voor verleende diensten door de gemeente heffen wij leges. In de Legesverordening op grond van artikel 229 van de Gemeentewet is geregeld voor welke diensten leges verschuldigd zijn. Belastingplichtig is degene die de dienst aanvraagt, dan wel degene voor wie de dienst is verleend.

Ontwikkelingen
Omgevingswet
De nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) voor nieuwbouw zijn ingegaan op 1 januari 2024. De bouwtechnische toets voor verbouw activiteiten is in 2025 nog bij gemeenten gebleven. Voor Buren geldt dat de Omgevingsdienst Rivierenland dit in 2025 nog bleef uitvoeren. Inmiddels is in 2025 gebleken dat het aantal vergunningaanvragen weer is toegenomen en op het oude niveau zit als onder de Wabo.

Groene leges
Met ingang van 2024 hebben we een pilot ingesteld voor groene leges. Het is een pilot die de komende 3 jaar wordt uitgewerkt. We hebben omgevingsvergunningen van monumenten en beschermde stadsgezichten vrijgesteld van leges wanneer zij verduurzamingsmaatregelen aanvragen. Op deze manier worden monumenten gelijkgesteld met andere woningen die voor dergelijke maatregelen geen vergunningplicht hebben. We hadden ingeschat dat het om ca. 10 aanvragen per jaar zou gaan. Dit aantal is in 2025 niet overschreden.

Beleidskaders
U stelde de verordening vast voor de leges 2025.

Bij het vaststellen van de tarieven geldt altijd het volgende uitgangspunt:
Bij het bepalen van rechten is de gemeente niet helemaal vrij in het bepalen van het tarief. Het tarief van een recht mag maximaal kostendekkend zijn. Concreet betekent dit dat de geraamde baten van deze heffingen niet hoger mogen zijn dan de geraamde lasten die hiermee verband houden. Tegenover de betaling van rechten staan rechtstreekse diensten. Daar mag dus geen winst worden gemaakt.

Risico's
Met de komst van de Omgevingswet en de Wkb waren ervaringscijfers van het aantal aangevraagde vergunningen vorig jaar beperkt. In 2025 is het aantal vergunningaanvragen weer toegenomen. Dit geeft een meer betrouwbaar beeld om aantallen en cijfers te ramen.

Rioolheffing

Inleiding
De rioolheffing is gebaseerd op artikel 228a van de Gemeentewet. Deze heffing is gebaseerd op de Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken. Op basis van deze wet gaat de rioolheffing over het verhaal van kosten die gemoeid zijn met alle collectieve maatregelen die de gemeente noodzakelijk acht voor een doelmatig werkende riolering én om verhaal van kosten van alle overige maatregelen voor hemelwater en grondwater. Het gaat hierbij om de volledige uitvoering van de gemeentelijke watertaken.

Ontwikkelingen
Kostendekkendheid
In 2021 is een onderzoek uitgevoerd naar de kostendekkendheid van de rioolheffing. In het kader van het ZBB-traject heeft de raad besloten om het tarief rioolheffing voor de inwoners niet te verhogen. Dat betekent dat de voorgestelde tarieven uit het Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) leidend blijven. De kostendekkendheid van de rioolheffing is hierdoor in 2025 94%.

Energievergoeding
De gestegen energiekosten hebben geleid tot een onderzoek naar de hoogte van de vergoeding van stroomkosten voor inwoners die zelf de stroomkosten voor drukriolering of IBA (Individuele Behandeling van Afvalwater) betalen. Vanaf 2024 is deze vergoeding verhoogd. De vergoeding wordt vanaf nu om de 2 jaar opnieuw bekeken.

Beleidskaders
U stelde de verordening rioolheffing 2025 vast.

Risico's
Deze heffing kent geen risico's.

Overzicht tarieven

Soort belasting of heffing	Werkelijk 2023	2024	2025	% Verschil 2025-2024
Belastingen				
Hondenbelasting				
- per hond	47,00	42,00	32,00	-23,81%
- kennel	234,00	200,00	160,00	-20,00%
Onroerende zaakbelastingen				
- woningen	0,1247%	0,1255%	0,1250%	-0,40%
- niet woningen (eigendom)	0,2661%	0,2591%	0,2653%	2,39%
- niet-woningen (gebruik)	0,2048%	0,1943%	0,1986%	2,21%
Toeristenbelasting	1,28	1,29	1,30	0,78%
Kampeermiddelen	n.v.t.	1,25	1,26	0,80%
Heffingen				
Afvalstoffenheffing (via Avri)	292,00	318,00	341,00	7,23%
Jaarlijks onderhoudsrecht				
- graf vanaf 12 jaar	138,65	142,80	146,00	2,24%
- kindergraf 1 tot 12 jaar	69,30	71,40	73,00	2,24%
- kindergraf tot 1 jaar	34,70	35,70	36,50	2,24%
Rioolheffing				
- woningen	245,00	250,00	255,00	2,00%
- niet woningen (eigendom)	490,00	500,00	510,00	2,00%

Opbrengsten

Soort belasting of heffing	Werkelijk		Begroting	Verschil
(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2025	
Belastingen				
Baten hondenbelasting	126	106	96	-10
Baten OZB eigenaren niet-won.	1.359	1.477	1.500	23
Baten OZB eigenaren woningen	6.077	6.539	6.544	5
Baten OZB gebruikers	876	967	962	-5
Baten verblijfsbelasting	403	432	438	6
Totaal belastingen	**8.841**	**9.521**	**9.540**	**19**
				-
Heffingen				-
Afvalverwijdering en verwerking	3.626	3.892	3.974	82
Baten rioolheffing	3.208	3.304	3.308	4
Baten secretarieleges burgerzaken	80	96	93	-3
Begraafplaatsrechten	96	110	90	-20
Totaal heffingen	**7.010**	**7.402**	**7.465**	**63**

Lokale lastendruk

Inleiding
Over de lokale lastendruk wordt jaarlijks door verschillende organisaties gepubliceerd. In deze publicaties wordt bij het bepalen van de lastendruk veelal uitgegaan van verschillende gegevensverzamelingen en methoden van berekening en grondslagen. In de ene publicatie wordt bijvoorbeeld gewerkt met gemiddelden, in een andere worden verschillende standaard profielen onderscheiden of wordt alleen een aantal geselecteerde heffingen opgenomen. Hierbij gaat het vrijwel altijd uitsluitend om de lasten voor bewoners, en niet voor bedrijven.
Informatie over lastendruk is onder andere te vinden bij het Lokale lastendruk 2025 - Coelo
en op waarstaatjegemeente.nl.

Ontwikkelingen
Hieronder vindt u een overzicht van de gemiddelde lastendruk van een meerpersoonshuishouden

Ontwikkeling lasten per huishouden

Soort	2023	2024	2025
Afvalstoffenheffing	342	363	373
Onroerende zaakbelasting	573	619	681
Rioolrecht	245	250	255
Totale lokale lasten	**1.160**	**1.232**	**1.309**

Kwijtschelding

Inleiding
Vanaf 2024 verleent de gemeente geen kwijtschelding meer voor de onroerendezaakbelastingen. Voor de overige belastingen bestond deze mogelijkheid al niet meer. Onze belastingplichtigen zijn eigenaren van vastgoed. Zij beschikken over vermogen. Hierdoor komen zij niet in aanmerking voor kwijtschelding.
Afvalstoffenheffing
De verzoeken om kwijtscheldingen voor de afvalstoffenheffing worden in opdracht van de Avri behandeld en afgewikkeld door de Belastingsamenwerking Rivierenland (BSR).

Bezwaar en beroep

Inleiding
Naar aanleiding van de WOZ-beschikking en aanslag gemeentelijke belastingen ontvangen wij bezwaarschriften. Als een inwoner het niet eens is met de uitspraak op het bezwaarschrift dan kan hij beroep aantekenen bij de rechtbank of hoger beroep bij het gerechtshof.

Ontwikkelingen
De overheid heeft de regels van hoogte van de proceskostenvergoedingen aangepast. Hierdoor zijn er sinds 2025 minder no-cure-no-pay bureaus en ook minder bezwaarschriften. Dat komt omdat een groot aantal bezwaarschriften door de bureaus dit jaar zijn ingetrokken. De bezwaren van een bureau kosten veel meer tijd dan een bezwaarschrift van een inwoner. Dat komt omdat de no-cure-no-pay bureaus de rechtsgang volledig willen benutten vanwege de proceskostenvergoedingen die zij kunnen ontvangen. Hoe meer stappen zij doorlopen, hoe meer kosten zij kunnen declareren.

Informele aanpak
Wij geven onze inwoners de gelegenheid om binnen 6 weken na de datum op de beschikking/de aanslag schriftelijk of telefonisch contact met ons op te nemen. Wij doen dan een versnelde toets van het bezwaarschrift en passen de WOZ-waarde aan als deze toets daartoe leidt. Deze aanpak heeft ervoor gezorgd dat de gemeente Buren al een groot gedeelte van de reacties binnen 6 weken informeel heeft kunnen afhandelen.

Overzicht formele bezwaar- en beroepschriften

Aantallen	2023	2024	2025
Bezwaarschriften	487	534	446
Beroepschriften	11	11	18
Hoger beroepschriften	0	0	0

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding
Conform het Besluit begroting en verantwoording (BBV) dient er een paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing onderdeel uit te maken van de jaarstukken. In artikel 11 lid van het BBV staan de bepalingen hierover genoemd.

De paragraaf weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de begroting en de jaarstukken zijn. Door aandacht te hebben voor het weerstandsvermogen willen we zoveel mogelijk voorkomen dat substantiële risico's dwingen tot extra bezuinigingen en/of noodzaken tot een bijstelling van de uitvoering van de programma's. Door het voeren van risicomanagement willen we ervoor zorgen dat indien risico’s optreden ze zo weinig mogelijk nadelig effect hebben op de uitvoering van het bestaande beleid en onze voorzieningen. Naast het in kaart brengen en beheersen van risico’s en sturen hierop is het stimuleren en vergroten van risicobewustzijn in de organisatie een van de belangrijkste doelen de komende jaren.
De nota Risicomanagement en weerstandsvermogen is vastgesteld in de raadsvergadering van 21 maart 2023. Deze nota staat met name in het teken van het borgen van een verbeterd risicomanagementproces. Op basis van risicomanagement willen we inzicht krijgen in de risico’s die we lopen en eventuele risico’s afdekken. Risicomanagement wordt omschreven als het identificeren en kwantificeren van risico’s en het bepalen van activiteiten die de kans van optreden en/of de gevolgen van risico’s beheersbaar houden. Om de risico’s inzichtelijk te krijgen, is het van belang dat er periodiek inzicht bestaat in de omvang, aard en ontwikkeling van de belangrijkste risico’s en de risicogebieden. Dit inzicht vormt de eerste aanzet om concrete beheersmaatregelen te treffen. Bewustwording van risico’s is een belangrijke stap in het beheersen van deze risico’s.

Beleidskaders
Het gemeentelijke beleid is vastgelegd in de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2023. In deze paragraaf gaan we uit van de bepalingen uit deze nota, namelijk:
- een toelichting op het doorlopen proces;
- het weerstandsvermogen (beschikbare en benodigd);
- de risico-inventarisatie: belangrijkste niet-financiële (strategische) en financiële risico’s;
- een oordeel over het weerstandsvermogen (weerstandsratio).

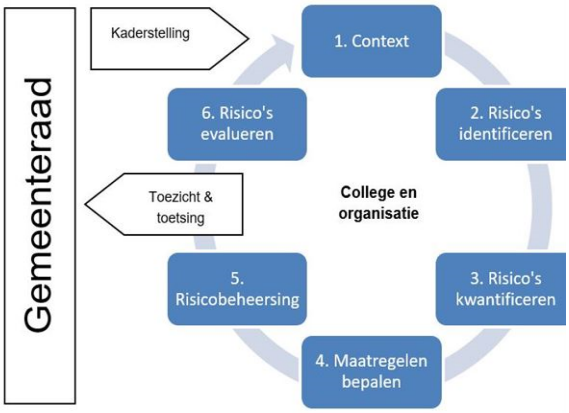

Ontwikkelingen en risico's
Hiervoor verwijzen we naar de diverse onderwerpen binnen deze paragraaf.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin we in staat zijn om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat dit leidt tot een directe aanpassing van het beleid. Voor het beoordelen van de 'weerstand' is inzicht nodig in de omvang en de achtergronden van de risico's (benodigd) en het aanwezige vrije vermogen (beschikbaar). Het gaat hierbij alleen om risico's waarvoor geen of wellicht onvoldoende verzekeringen zijn afgesloten, voorzieningen zijn gevormd of budgetten binnen de begroting beschikbaar zijn.

Beschikbaar weerstandsvermogen
Het geheel van beschikbare middelen waaruit we tegenvallers kunnen bekostigen zonder dat we de begroting en het beleid (direct) moeten aanpassen. Het beschikbare weerstandsvermogen verdelen we in structureel en incidenteel weerstandsvermogen:

Incidenteel	Structureel
1. algemene reserve(s)	5. onbenutte belastingcapaciteit
2. vrij besteedbare bestemmingsreserve(s) 3. vrije begrotingsruimte	3. vrije begrotingsruimte
4. post onvoorzien	

Het beschikbare weerstandsvermogen bestaat uit:
1. Algemene reserve
De algemene reserve bestaat uit twee delen. Het vrij aanwendbare deel, en het beklemde deel als onderdeel van het weerstandsvermogen. Beide delen vormen samen één reserve en het totaal beschikbare bedrag om incidenteel risico's op te vangen.

2. Vrij besteedbare bestemmingsreserves
De aanwezige bestemmingsreserves beoordelen we op de noodzaak van handhaving. Hiervan is sprake als er claims op liggen of wanneer we er vastgesteld beleid mee realiseren. Als u de bestemming nog kunt wijzigen en een 'vrije' keuze heeft om de reserve anders in te zetten dan houden we hier rekening mee.

3. Vrije begrotingsruimte
Het resultaat over 2025 bedraagt € 3,7 miljoen negatief. Dit saldo zal ten laste komen van de reserves zoals hierboven beschreven en wordt daarom in deze berekening meegenomen. Structureel is er op basis van de begroting 2026 geen structurele begrotingsruimte.

4. Post onvoorzien
De post onvoorzien is € 1.000.

5. Onbenutte belastingcapaciteit
De onbenutte belastingcapaciteit bestaat uit de mogelijkheden die wij hebben om binnen de wettelijke grenzen onze belastingopbrengsten te verhogen. De totale onbenutte belastingcapaciteit 2026 bedraagt € 1,1 miljoen.

Het totale beschikbare weerstandsvermogen ziet er als volgt uit:

Overzicht beschikbaar weerstandsvermogen Bedragen (x 1.000)	Werkelijk
Incidenteel weerstandsvermogen	
Algemene reserve (excl. resultaat 2025 / incl. toekomstige verplichtingen)	€ 9.635
Vrij besteedbare reserve	0
Resultaat boekjaar	- € 3.740
Post onvoorzien	€ 1
Saldo incidenteel	**€ 5.896**
Structureel weerstandsvermogen	
Onbenutte belastingcapaciteit	€ 1.147
Saldo structureel	**€ 1.147**
Totaal	**€ 7.043**

Benodigd weerstandsvermogen
Op basis van onze risico-inventarisatie maken we onderscheid tussen financiële en niet financiële (strategische) risico’s. Op basis van de financiële risico’s bepalen wij ons benodigd weerstandsvermogen.

Risico's

Hieronder presenteren wij de meest omvangrijke risico's. Onder een risico verstaan we het gevaar voor (financiële) schade of verlies als gevolg van interne en/of externe omstandigheden. Het risico heeft betrekking op het samenvallen van die bepaalde omstandigheden (de kans) en de negatieve gevolgen (de schade). Wij hebben de risico-inventarisatie geactualiseerd, de risico's geanalyseerd en beoordeeld en vervolgens zoveel als mogelijk gekwantificeerd. De risico's die we kunnen kwantificeren, staan vermeld in deze paragraaf.

Net als bij de begroting 2026 werken met vaste categorieën omdat we zien dat door de jaren heen steeds dezelfde risico's onze aandacht vragen. Ook zien we dat gemeenten doorgaans dezelfde risico's opnemen. Het risico-overzicht is vooral informatief bedoeld. We zien dat we in de praktijk maar zeer beperkt een beroep doen op het weerstandsvermogen. In voorkomende gevallen zijn we verzekerd (datadiefstal), of stelt de rijksoverheid een specifieke uitkering beschikbaar (Covid, opvang Oekraïners).

Ten opzichte van voorgaande jaren is het risico-overzicht uitgebreid met informatie over kans en impact. Daarnaast zijn er (indien mogelijk) beheersmaatregelen opgenomen. Sommige risico's hebben, als zij zicht voordoen, een structureel effect op de gemeentebegroting. Omdat het dan enkele jaren vraagt om dit risico op te vangen binnen de begroting worden deze risico's meegewogen met de factor 2,5. Dit staat bij een gemiddelde ingroei (1ste jaar 100%, 2de jaar 75%, 3de jaar 50% en 4de jaar 25%) gelijk aan het percentage waarmee het ten laste zal komen van de algemene reserves.

nr	Risico	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Kans	Geldgevolg	Fin effect structureel	Fin effect incidenteel
1	Gemeentefonds	De grootste inkomstenbron van de gemeente is de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Voor deze inkomsten is de gemeente sterk afhankelijk van het Rijk. Nieuwe financieringssystematiek, bezuinigingen e.d. werken door in het gemeentefonds. Het eerder aangekondigde ravijnjaar is verschoven naar 2028. Het Rijk heeft een aantal aanvullende maatregelen gepresenteerd, waarbij de kosten van jeugdzorg vanaf 2028 af zouden moeten nemen. De inspanning voor deze maatregelen, die nog niet heel concreet zijn, ligt bij het Rijk. Als deze maatregelen niet behaald worden, volgt er compensatie in de algemene uitkering. We hebben de financiële gevolgen van deze maatregelen budgetneutraal in onze begroting opgenomen. Daarnaast heeft het Rijk de intentie om vanaf 2029 een nieuw financieringsmodel voor jeugd te realiseren. Dit model gaat buiten de algemene uitkering om.	Binnen de gemeente Buren worden Rijksontwikkelingen nauwlettend in de gaten gehouden. Zodra er meer duidelijkheid over ontwikkelingen is, worden structurele (financiële) lange termijn effecten voor de gemeente hiervan in beeld gebracht.	60%	450.000	270.000	
2	Nieuwe taken	Gemeente kunnen als gevolg van gewijzigd rijksbeleid nieuwe taken opgelegd krijgen of te maken krijgen met nieuwe eisen ten aanzien van bestaande taken. Actuele voorbeelden hiervan zijn: Omgevingswet Sinds 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht. De nieuwe wet voegt oude wetten samen en voorziet in 1 loket waar inwoners een vergunning kunnen aanvragen. Vanaf 2024 wordt gewerkt aan nieuwe omgevingsprogramma's. Tevens moet het tijdelijk omgevingsplan, dat bestaat uit de huidige bestemmingsplannen, voor 1 januari 2032 worden omgezet naar een gebiedsdekkend omgevingsplan.	Rijksontwikkelingen en ontwikkelingen in wet- en regelgeving wordt nauwlettend in de gaten gehouden. De mogelijke gevolgen kunnen zowel incidenteel al structurele impact hebben op de gemeente. In geval van structurele effecten worden bekeken op welke wijze deze binnen de begroting opgevangen kunnen worden al dan niet door herprioritering	30%	1.000.000		300.000
		Hervormingsagenda Jeugd De financiële houdbaarheid van het jeugdstelstel vraagt nog steeds om veel aandacht vanuit het Rijk die doorwerking kunnen hebben voor gemeenten.		30%	600.000	180.000	

3	Verbonden partijen	Gemeenten besteden een substantieel deel van hun taken uit aan verbonden partijen. Aandachtspunt is daarbij de regie op kosten en het vinden van samenwerking met andere gemeenten. Gemeenschappelijke regelingen hebben hun eigen weerstandscapaciteit om risico's op te kunnen vangen. Indien deze capaciteit niet toereikend is, dan zijn de eigenaren van de gemeenschappelijke regelingen (de gemeenten) achtervang. Naast de algemene risico's spelen er momenteel specifieke risico's bij AVRI (toekomstbestendigheid omdat niet alle gemeente IBOR taken afnemen en de kosten toenemen) en de ODR (naar capaciteitsproblemen is er een toename van maatwerkkosten en achterblijvende inkomsten)	Tijdig reageren op begrotingen van gemeenschappelijke regelingen. Indien mogelijk / noodzakelijk, gezamenlijk optreden met de regio gemeenten. Sterke positie innemen in de verschillende Algemene en Dagelijkse Besturen (AB en DB). Verbonden partijen brengen zowel structurele als incidentele risico's met zich mee.	50% 30%	1.000.000 1.000.000	 300.000	500.000
4	Open einde regelingen	We hebben te maken met diverse open einde regelingen op het gebied van participatie, Wmo, Jeugdhulp en leerlingenvervoer. Daarbij is de ondersteuningsbehoefte van inwoners leidend, wat betekent dat bij een toenemende vraag uitputting van het budget geen reden kan zijn om ondersteuning niet te verstrekken. Zodoende is bij open einde regelingen het risico van budgetoverschrijding reëel. Dit doet zich voor bij de Wet maatschappelijke ondersteuning als gevolg van een vergrijzende bevolking. Ook bij jeugdhulp is sprake van kostenstijging als de problemen complexer worden en meer jongeren en/of gezinnen behoefte hebben aan ondersteuning. Bij zowel Wmo als Jeugdhulp zien we de trend dat er meer uren ondersteuning nodig zijn per huishouden.	We monitoren het kostenverloop, analyseren het beroep dat wordt gedaan op de regelingen en zetten gericht preventieve maatregelen in, om grip te krijgen op deze uitgaven.	80%	1.000.000		800.000

5	Grondexploitaties	Wij hebben op dit moment 3 actieve grondexploitaties. Dit is het Bedrijventerrein Doejenburg II en Beusichem Zuid en Het Woud II voor de ontwikkeling van woningbouw. De grondexploitaties voor de woningbouwlocaties zijn nog in de opstartfase en meerjarig van aard. Gedurende de looptijd van een grondexploitatie kunnen de omstandigheden zowel in positieve als negatieve zin wijzigen.	Om de financiële risico's te beperken wordt jaarlijks per grondexploitatie een risicoanalyse uitgevoerd. Indien nodig worden de langjarige parameters rentepercentage, discontovoet en kosten- en opbrengstontwikkeling aangepast.	10%	2.000.000		200.000
6	Vastgoed en accommodaties	Er zijn risico's verbonden aan zowel de krimp als de groei van scholen binnen onze gemeente. We hebben te maken met een mix van (zeer) kleine en grotere scholen. Voor kleine scholen (minder dan 52 leerlingen) vormt een mogelijk risico het doen van een investering in huisvesting, terwijl de levensvatbaarheid op termijn onzeker is. Als leerlingenaantallen blijven dalen, kan sluiting binnen enkele jaren onvermijdelijk zijn. Tegelijkertijd brengt het blijven investeren in groeiende scholen ook risico's met zich mee. Verdere groei van deze scholen kan ten koste gaan van de instroom bij kleinere scholen in de omgeving, waardoor deze nog verder onder druk komen te staan. Deze ontwikkelingen vragen om een zorgvuldige en strategische afweging.	In het geactualiseerde Integraal Huisvestingsplan (IHP) worden nieuwe beleidskeuzes gemaakt, in overleg met de schoolbesturen. Hierin wordt bepaald welke scholen worden opgenomen voor (ver)nieuwbouw of uitbreiding.	30%	1.000.000		300.000
7	Projecten en programma's	Er lopen diverse programma's & projecten. Waaronder: Woningbouw Mede als gevolg van klimaatveranderingen kunnen de eisen vanuit de woondeal om toekomstig bestendig te bouwen leiden tot hogere kosten. Energietransitie De energietransitie is het onvermijdelijke gevolg van het Klimaatakkoord dat o.a. overheden de opdracht geeft energievoorziening te verduurzamen. De energietransitie introduceert nieuw technologieën waarover minder kennis en ervaring is.	Programma's en projecten worden periodiek gemonitord.	40%	1.000.000		400.000

8	Personeel	Op de lange termijn kan een risico optreden met betrekking tot verlofsparen. Medewerkers kunnen hun pensioen vervroegen. De verlofstuwmeren vormen an sich geen groot financieel risico. Ook is de inhuur niet bovengemiddeld hoog. Wel kan het hoge ziekteverzuim leiden tot extra inhuur. Tenslotte zijn de pensioenen en eventuele arbeidsongeschiktheid van (oud)bestuurders een risico.	Monitoren van de ontwikkelingen en tijdig inspelen op opdracht in geval van bereiken pensioengerechtigde leeftijd.	50%	800.000		400.000
9	ICT	We werken met persoonsgegevens, waardoor de schade voor inwoners of ondernemers bij oneigenlijk gebruik groot kan zijn. We lopen het risico dat gegevens door onbevoegden worden ingezien. Gevoelige informatie kan in verkeerde handen komen. Ook lopen we het risico op fouten en gegevensverlies. Aandachtspunt is dat niet alle applicaties AVG proof zijn. Ook zijn niet alle processen integraal gedigitaliseerd.	We werken aan een nieuw informatieplan. Daarin hebben we aandacht voor het beperken van deze risico's.	30%	1.000.000		300.000
10	Overig	Er kunnen risico's optreden door incidenten en calamiteiten. Ook kunnen zaken buiten de aansprakelijkheidsverzekering vallen.	We beperken de risico's door aandacht te hebben voor preventie en het voorkomen van schade. Ook lichten we periodiek de verzekeringsportefeuille door.	20%	1.000.000		200.000
		Totaal benodigd t.b.v. structurele risico's				750.000	
		Totaal benodigd t.b.v. incidentele risico's (structureel x2,5)				1.875.000	3.400.000
		Totaal benodigde weerstandscapaciteit					**5.275.000**

Weerstandscapaciteit

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen, zetten we het benodigd weerstandsvermogen af tegen het beschikbare weerstandsvermogen. De uitkomst van deze berekening vormt de ratio van het weerstandsvermogen en ziet er als volgt uit:

$$\frac{\text{Beschikbaar weerstandsvermogen}}{\text{Benodigd weerstandsvermogen}} = \text{Ratio weerstandsvermogen}$$

We maken gebruik van een waarderingstabel om de uitkomst van de berekening te beoordelen:

Waardering	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

U besloot dat de weerstandsratio tenminste 1 (categorie C) moet zijn. Een weerstandsratio van 1 houdt in dat we alle geïnventariseerde risico's kunnen opvangen en in die periode maatregelen kunnen nemen. Deze maatregelen kunnen bijvoorbeeld bestaan uit het wegnemen of verkleinen van het risico of het verhogen van de beschikbare weerstandsvermogen.

Voor 2025 is de weerstandsratio 1,34 (voldoende):

Overzicht risico's	Bedrag (x 1.000)
Totaal beschikbaar	€ 7.043
Totaal benodigd	€ 5.275
Weerstandsratio	1,34

Weerstandsratio	2026*	2025*	2024*	2023*	2022*
	2,13	1,75	2,11	3,5	2,17

*Bron begroting 2026: betreft laatste moment van actualisatie.

Financiële kengetallen

Kengetal	Hoe interpreteren	Signaleringswaarden		
		Gezond	Neutraal	Risicovol
1. Netto schuldquote				
a. zonder correctie doorgeleende gelden	Hoe lager het % hoe beter	< 90%	van 90% t/m 130%	> 130%
b. met correctie doorgeleende gelden	Hoe lager het % hoe beter	< 50%	van 90% t/m 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	Hoe hoger het % hoe beter	> 50%	van 20% t/m 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	Hoe lager het % hoe beter	< 20%	van 20% t/m 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	Hoe lager het % hoe beter	> 0%	0%	< 0%
5. Belastingcapaciteit	Hoe lager het % hoe beter	< 95%	van 95% t/m 105%	> 105%

Verloop van de kengetallen					
Kengetallen	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Begroting 2026
1a. Netto schuldquote	-18,97%	-7,89%	2,67%	1,01%	23,76%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd	-18,99%	-7,91%	2,64%	0,98%	23,73%
2. Solvabiliteitsratio	41,46%	43,60%	44,37%	41,20%	37,69%
3. Grondexploitatie	-0,28%	7,04%	0%	5,04%	8,54%
4. Structurele exploitatieruimte	3,13%	0,21%	2,30%	-0,75%	1,15%
5. Belastingcapaciteit	128,32%	130,51%	124,45%	131,69%	120,32%

Netto schuldquote (hoe zwaar drukt onze schuld op de begroting?)
De schuldpositie wordt uitgedrukt in een percentage van de omvang van de jaarlijkse exploitatie (inkomsten exclusief mutaties in reserves). Bij de netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen houden we rekening met het effect van de verstrekte leningen op de schuldenlast.
Nadere toelichting: vergelijk het met een hypotheek. Hoeveel geld u kunt lenen, is afhankelijk van uw loon. De hoogte van de te dragen schuld hangt af van de inkomsten.

Solvabiliteitsratio (welk deel van ons bezit is betaald met eigen middelen?)
De mate waarin we in staat zijn om aan onze financiële verplichtingen te voldoen. Dit drukken we uit in een percentage van het eigen vermogen ten opzichte van het balanstotaal.

Structurele exploitatieruimte (hebben we voldoende structurele baten om de structurele lasten te dekken?)
Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte we hebben om onze eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Grondexploitatie (hebben we relatief veel grond en lopen wij daardoor risico?)
Het kengetal geeft aan hoe groot onze grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale geraamde baten. We berekenen de ratio door de bouwgrond in exploitatie te delen door de totale baten van de programmabegroting (exclusief mutaties reserves).

Belastingcapaciteit (hebben we veel lokale belastingen en is er ruimte om deze te verhogen?)
Hieronder verstaan we de woonlasten voor een meerpersoonshuishouden in jaar t ten opzichte van het landelijk gemiddelde in jaar t-1. Hiermee komt tot uitdrukking de ruimte om de belastingen te verhogen.

Conclusie:
De grootste afwijkingen ten opzichte van de vorige jaarstukken zijn het kengetal netto schuldquote (gecorrigeerd) en grondexploitatie. Dit heeft te maken met onder andere de uitgaven voor de school in Buren en de nieuwbouw van het gemeentehuis. Mede door deze uitgaven is het geld dat uitstaat bij het Rijk flink gedaald.

Wanneer we de kengetallen in samenhang bekijken, ontstaat er een bepaalde ontwikkeling. De grote investeringen die tot uitvoering komen zorgen ervoor dat onze gelden die we uitzetten bij het Rijk dalen en dat we in de situatie komen om leningen aan te gaan trekken. De grote uitgaven zorgen ook voor een neerwaartse bijstelling van het structureel exploitatiesaldo, De invloed van onze grondexploitaties is vooralsnog beperkt, maar laat ook een stijgende lijn zien.

De trend van de afgelopen jaren was dus redelijk positief, maar het meerjarenperspectief verdiend zeker de aandacht. Wat brengt ons de noodzakelijke uitgaven, zoals prijs- & cao indexering en bijdragen aan gemeenschappelijke regeling? Wat zijn de inkomsten vanuit het Rijk hiervoor. Wanneer komen alle grote investeringen, zoals de Vogelenzangseweg, de school in Lienden en het Vitaal sportpark precies in uitvoering? Wanneer vinden de grondverkopen plaats van onze grondexploitaties? Wat is het effect hiervan op onze schuldenpositie en de structurele exploitatieruimte? We weten dat het gaat toenemen. In de meerjarenbegroting is hiermee rekening gehouden, maar de fase dat we alles nog kunnen is voorbij.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding
Wij hebben een groot deel van ons vermogen geïnvesteerd in kapitaalgoederen in de vorm van gebouwen, wegen en bruggen, openbare verlichting, groen, riolering en water. Het onderhoud van deze goederen is een kerntaak van de gemeente en van groot belang voor onze inwoners, bedrijven en bezoekers. Het onderhoud van kapitaalgoederen is vastgelegd in beleid- en beheerplannen. In deze paragraaf gaan wij per kapitaalgoed in op het beleid, de kwaliteitsnormen, het onderhoud, de financiële middelen en de risico's die met het onderhoud samenhangen.

Beleidskaders
De verschillende beleidskader zijn vastgelegd in:
- Integraal beheer openbare ruimte (alle assets) 2025-2035;
- Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) Vastgoed 2026-2029
- Beleidsplan Begraafplaatsen 2020-2030
- Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP) (2022 looptijd van 10 jaar).

In 2025 stelde u het beleidskader en de integrale beheerplannen (Assets) openbare ruimte vast evenals het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) 2026-2029 Vastgoed. De IBOR plannen (Assets) zijn gericht op een effectieve inzet van onze middelen om onze leefomgeving en het gemeentelijk vastgoed in de toekomst duurzaam en efficiënt te onderhouden. Naast de kwantiteit van het areaal geven de plannen ook inzicht in de kwaliteit, de kosten en de planning van het onderhoud. Dit betreffen enkel groot onderhoudsmaatregelen. Voor vervangingen worden separaat middelen aangevraagd met uitzondering van het riool. Dit kent een eigen investeringsprogramma via het GRP (Gemeentelijk Riolerings Plan).

In maart 2025 heeft u ingestemd met de voorgestelde scenario's in het uitvoeringsprogramma Vastgoed en accommodaties met betrekking tot het monumentaal vastgoed Buren.

Kapitaalgoed	Jaar van ingang	Jaar tot en met	Loop-tijd	Vastgesteld door de Raad	Actueel	Achterstallig onderhoud	Via voorziening of exploitatie
Baggeren	2016	2032	16	19-5-2020	Ja	Nee	Voorziening
Wegen	2020	2025	5	19-5-2020	Ja	Nee	Voorziening
Civieltechnische kunstwerken	2020	2025	5	19-5-2020	Ja	Nee	Exploitatie
Water en riolering	2020	2025	5	19-5-2020	Ja	Nee	Voorziening
Groen	2020	2025	5	19-5-2020	Ja	Nee	Exploitatie
Gebouwen	2021	2035	5	26-1-2021	Ja	Nee	Voorziening
Verlichting	2020	2025	5	19-5-2020	Ja	Nee	Exploitatie
Verkeerstekens en straatmeubilair	2020	2025	5	19-5-2020	Ja	Nee	Exploitatie
Speelgelegenheden (geen beheerplan beschikbaar)					Nee	Nee	Exploitatie

Ontwikkelingen
Bij de vaststelling van het MJOP 2026-2029 is 1,5 miljoen gereserveerd voor de verduurzaming van ons kernvastgoed, zodat we de klimaatdoelen voor 2030 halen.
Voor onze beheeractiviteiten in de openbare ruimte zijn in 2025 nieuwe asset sheets vastgesteld waarbij vooral de arealen en de kosten opnieuw zijn geactualiseerd. De nieuwe kwaliteitsafspraken zijn hierin ook opnieuw vastgesteld door de gemeenteraad.

Risico's
Er zijn 2 risico's te onderscheiden:
- De financiële risico's die ontstaan bij onvoldoende beheermaatregelen die kunnen leiden tot aansprakelijkheidsstellingen vanwege onvoldoende (verkeers)veiligheid alsmede het niet tijdig voldoen aan de maatregelen ten behoeve van verduurzaming van gebouwen.
- Vanwege de actualisatie van de beheergegevens in de openbare ruimte de daarmee samenhangende financiële consequenties die voortvloeien voor de begroting 2027.

Baggeren

Algemeen
De gemeentelijke watergangen globaal tussen Maurik, Rijswijk en Zoelen zijn gebaggerd. Voor het weilanddepot in Zoelen was nog een natuurvergunning nodig vanwege de aanwezigheid van amfibieën. Dit baggerproject is afgerond.
Voor het aankomende baggerproject zijn in Erichem en Kapel-Avezaath de gemeentelijke watergangen onderzocht.

Beleid
We houden onze watergangen op de juiste diepte door periodiek te baggeren. Op die manier dragen we bij aan een goed watersysteem en gezond water. Voor het baggeren hebben we een planning per gebied.

Financiële middelen
Geen afwijkingen

Risico's
Geen risico's te vermelden.

Voorziening baggeren watergangen *(Bedragen x € 1.000)*	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 31 december	643	658	467	363	513	626

Begraafplaatsen

Algemeen

Beleid
Begraafplaatsenbeleid 2020-2030

Ter uitvoering van het begraafplaatsenbeleid 2020-2030 hebben we in 2025 de volgende maatregelen uitgevoerd en streven in 2026 ernaar om ook de volgende maatregelen uit te voeren:

- Er zijn verschillende paden opgeknapt. Dit is gebeurd conform het afgesproken kwaliteitsniveau in het beheerplan wegen 2020-2025. Het streven is dat we in 2026 enkele paden op begraafplaats in Ingen aanpakken.
- We zijn begonnen met de administratieve voorbereiding voor het ruimen van graven op de begraafplaatsen in Beusichem en Zoelen.
- We hebben een onderzoek uitgevoerd naar de juridische haalbaarheid van de invoer van een extra onderhoudsrecht voor graven voor onbepaalde tijd vanaf 2030. . Met een raadsinformatiebrief informeren we de raad over de conclusie in Q1 2026.
- We hebben een start gemaakt met de inzet van vrijwilligers van verschillende lokale verenigingen bij het regulier onderhoud van de begraafplaatsen. Dit is een continue proces dat continue verbeterd kan worden.
- We hebben een start gemaakt met het koppelen van de digitale kaarten met de begraafplaatsadministratie. Hier zullen we in 2026 mee doorgaan.
- In 2026 maken we een actuele behoefte – en capaciteitsbepaling. Op enkele begraafplaatsen leggen verzamelgraven aan in de vorm van keldergraven ten behoeve van toekomstige ruimingen op de begraafplaatsen. De prioriteit bij de keuze van de betreffende begraafplaatsen volgt uit de resultaten van de behoefte- en capaciteitsbepaling.
- In 2026 maken we een start met het actualiseren van het beleid voor het behoud van de historisch waardevolle graven op onze begraafplaatsen.
- In 2026 komen we met een voorstel voor het aanpassen van het financieel beheer (exploitatie) van onze begraafplaatsen.

Financiële middelen

- Bovengenoemde maatregelen zijn bekostigd uit bestaande budgetten.
- De inzet van vrijwilligers is een compenserende maatregel voor de oorspronkelijke participatie bij het ophalen van het oud papier door verenigingen. De vergoeding voor deze verenigingen worden vergoed uit de korting op de Dienstverleningsovereenkomst met Avri.

Risico's

- De verhouding tussen de kosten en de baten wijken af van het vastgestelde beleid:
  - de kosten van Avri voor lijkbezorging en onderhoud zijn enorm gestegen;
  - de benodigde onttrekking uit de voorziening afkoop onderhoud in 2025 zorgt voor een negatieve voorziening. Dit is niet toegestaan conform de BBV. Daarom is in 2025 opnieuw een extra storting in de voorziening gedaan van € 190.000.

Voorziening afkoopsommen onderhoud begraafplaatsen (*Bedragen x € 1.000)*	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 31 december	0	0	13	36	14	3

Een voorziening mag niet negatief zijn. In 2023 is een evaluatie van het begraafplaatsenbeleid opgesteld. In het eerste kwartaal 2024 heeft hierover een beeldvormende raad plaatsgevonden. In de begroting 2024, 2025 en 2026 is respectievelijk € 215.000, € 190.000 en € 215.000 uit de algemene middelen in de voorziening gestort. In 2026 wordt een voorstel gedaan voor het positief houden van de voorziening.

Voorziening afkoopsommen grafrechten begraafplaatsen (*Bedragen x € 1.000)*	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 31 december	79	91	115	129	142	155

Civieltechnische kunstwerken

Algemeen

We hebben ruim 550 civieltechnische kunstwerken in de gemeente Buren. Jaarlijks voeren we onderhoudswerkzaamheden uit aan deze civieltechnische kunstwerken. We kijken daarvoor naar de meerjarenplanningen. Civieltechnische kunstwerken zijn bijvoorbeeld beschoeiingen, bruggen, duikers en steigers. In het beheerplan civieltechnische kunstwerken 2020-2025 staan de uitgangspunten en randvoorwaarden voor het onderhoud.

Beleid

De beleidskaders staan in de oplegnotitie van de beheerplannen 'integraal overzicht beheerplannen openbare ruimte 2020'. Het beheerplan civiele kunstwerken 2020-2025 is één van de onderdelen van deze oplegnotitie. Het kwaliteitsniveau is eerder door de raad vastgesteld op het niveau ‘aandacht’.

Financiële middelen

In 2025 was er € 34.000 beschikbaar voor klein onderhoud. Dit budget is bedoeld voor inspecties, reinigingen en kleine herstelmaatregelen. Het gaat om jaarlijks terugkerende kosten. Indien er minder of meer werkzaamheden worden uitgesteld dan worden deze geplande uitgaven onttrokken/ toegevoegd aan de voorziening "civiele kunstwerken". Bij groot onderhoud gaat het om het o.a. om het vervangen van voegovergangen, grootschalig herstel van betonconstructies (bruggen) en grootschalig herstel van de duikers. Dit groot onderhoud wordt gedekt uit deze voorziening. Deze kosten kunnen jaarlijks aanzienlijk fluctueren.
Bij het vaststellen van het integraal beheerplan openbare ruimte is voor de vervanging van civiele kunstwerken € 910.000 beschikbaar gesteld. Het gaat hierbij om de periode 2020-2025. Jaarlijks wordt € 85.000 uit de exploitatie gestort in de voorziening civiele kunstwerken. Hierdoor is de voorziening toereikend om het onderhoudsprogramma uit te voeren.

Risico's

Het is nog niet volledig inzichtelijk hoeveel middelen we hebben/zouden moeten reserveren voor de vervanging van welk kunstwerk in komende decennia. In het beheerplan wordt aangegeven welke kunstwerken we dienen te vervangen en de hoeveelheid middelen die hiervoor nodig zijn. Tijdens de vaststelling van het nieuwe beheerplan dienen deze vervangingsinvesteringen te worden vastgesteld.

Voorziening civiele kunstwerken *(Bedragen x € 1.000)*	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 31 december	129	141	192	45	-34	68

Een voorziening mag niet negatief zijn. In 2027 komt de voorziening met de huidige plannen onder nul. In 2026 wordt naar een oplossing gezocht.

Gebouwen

Algemeen
Bij de begrotingsbehandeling 2022 heeft u ingestemd met het ZBB-besluit om in 2024 een bezuiniging van € 631.531 te realiseren op de kosten voor het beheer en onderhoud van het gemeentelijk vastgoed. Om een en ander verder te kunnen uitwerken heeft u in mei 2023 ingestemd met het Uitwerkingskader vastgoed en accommodaties. Op grond van het uitwerkingskader is de planning van de realisatie van de bezuiniging bijgesteld naar uiterlijk 31 december 2026. In maart 2025 heeft u ingestemd met de voorgestelde scenario's in het Uitvoeringsprogramma vastgoed en accommodaties met betrekking tot het monumentaal vastgoed in Buren. In dezelfde raadsvergadering heeft u ook ingestemd met de versteviging van de bestaande dorpshuizen en daarvoor financiële middelen beschikbaar gesteld.

Beleid
Op 16 december 2025 heeft u het Meerjarenonderhoudsplan 2026-2029 vastgesteld. Hiermee is een belangrijke en finale stap gezet naar een financieel gezonde en toekomstbestendige vastgoedportefeuille.

De vastgoedportefeuille is afgeslankt van 69 naar 45 kernobjecten. Deze ingreep heeft een structurele besparing opgeleverd van bijna € 175.000 per jaar (40%) op het groot onderhoud. Tegelijkertijd is € 1,9 miljoen gereserveerd voor de verduurzaming van ons kernvastgoed, zodat we de klimaatdoelen voor 2030 halen. Het vastgestelde Meerjarenonderhoudsplan 2026-2029 zorgt voor lagere lasten, betere gebouwen en een duurzame toekomst.

Financiële middelen
Bij de vaststelling van het Meerjarenonderhoudsplan 2026-2029 in de raad van 16 december 2025 heeft een verantwoording plaatsgevonden van de structurele onderhoudslasten en de stand van de voorziening voor groot-/planmatig onderhoud.

Risico's
De risico's zijn in 2025 tot een minimum beperkt. Voor de dorpshuizen heeft u in 2025 budget beschikbaar gesteld zodat deze in 2026 in eigendom overgedragen kunnen worden aan betreffende beheerstichtingen. Of dit budget ook voldoende zal zijn, zal in de loop van 2026 duidelijk worden. Vanaf 2026 zijn in ieder geval geen exploitatiebudgetten meer beschikbaar in de begroting voor onderhoud aan dorpshuizen.

Conform bestendig beleid is in de onderhoudsvoorziening voor gemeentelijk vastgoed geen dekking opgenomen voor renovatie, vervanging, uitbreiding van de panden en eventuele nieuwbouw.

Tenslotte wordt erop gewezen dat er nog geen garantie kan worden gegeven dat de beoogde ZBB-besparing met betrekking tot het afstoten van vastgoed uiteindelijk (ultimo 2026) ook volledig gerealiseerd zal zijn. De uiteindelijke resultaten zijn onder andere afhankelijk van factoren zoals samenwerking met andere partijen, de marktsituatie en andere macro-economische omstandigheden die kunnen veranderen én waarop we geen invloed hebben.

Voorziening onderhoud gebouwen *(Bedragen x € 1.000)*	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 31 december	1.884	2.280	2.425	407	376	238

Groen

Algemeen
Op basis van het beheerplan groen voeren we jaarlijks onderhoudswerkzaamheden uit aan ons openbaar groen. Bij de uitvoering hanteren we de uitgangspunten en randvoorwaarden die vastliggen in het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (kader en assetsheets).

Openbaar groen is een belangrijke schakel bij de inrichting van de openbare ruimte. Het groen zorgt er niet alleen voor dat onze inwoners een prettige woonomgeving hebben, maar het draagt ook bij aan het ontwikkelen van onze ambities op het gebied van biodiversiteit en opgaven zoals duurzaamheid en kerngericht werken. Goed beheer van het openbaar groen is daarbij essentieel. Een doelmatige en efficiënte werkwijze zorgt ervoor dat het groenareaal een verzorgde uitstraling heeft en langdurig in stand wordt gehouden.

Beleid
De actuele beleidskaders staan in het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (kader en assetsheets). Het kwaliteitsniveau is vastgesteld op het niveau Basis. Wel hebben we tijdelijk in de jaren 2021, 2022 en 2023 een opgelegde bezuinigingsdoelstelling geëffectueerd. Dit heeft in die periode wel voor een achteruitgang van de beheerkwaliteit van ons groenareaal tot gevolg gehad. De toegepaste beheersystematiek is gelijk aan de ontwikkelde beheersystematiek openbare ruimte van het CROW. Daarnaast is er vergroeningsplan die ervoor moet zorgen dat bovengenoemde achteruitgang weer op het gewenste beeldkwaliteit krijgt.

Financiële middelen
- Voor het jaarlijks onderhoud is structureel ruim € 2,6 miljoen beschikbaar. Dit budget is bedoeld voor onder andere het dagelijks groenonderhoud en periodiek onderhoud zoals snoeien en maaien;
- We maken voor groot onderhoud (nog) geen gebruik van een voorziening. Een voorziening is bedoeld om de lasten die door de jaren heen fluctueren op te vangen. Momenteel geven we uitvoering op basis van het beschikbare budget en stellen we zo nodig bij tijdens de tussentijdse rapportages. Mogelijk is in de toekomst het inrichten van een specifieke voorziening voor groen en bomen een betere optie.
- Ook zal er jaarlijks structureel budget nodig zijn om uitvoering te geven aan het vergroeningsplan. Dit zal geregeld kunnen worden in een specifieke voorziening.

Risico's
- Ziektes en plagen in bomen en openbaar groen, zoals bijvoorbeeld de eikenprocessierups en Bereklauw.
- Tegenstrijdige belangen; (bijv. schaduw bomen versus zonnepanelen/hittestress).
- (extreme) weersomstandigheden.

Openbare verlichting

Algemeen
In 2025 hebben wij de jaarlijkse onderhoudswerkzaamheden aan de openbare verlichting uitgevoerd. We kijken hiervoor naar de meerjarenplanningen. In het ‘beleidsplan licht in de openbare ruimte 2020-2025’ staan de uitgangspunten en randvoorwaarden voor het onderhoud. We hebben in de gemeente Buren ongeveer 4.300 lichtpunten.

Beleid
De beleidskaders staan in het beleidsplan ‘licht in de openbare ruimte 2020-2025'. Dit beleidsplan en het beheerplan openbare verlichting zijn onderdelen van de oplegnotitie van de beheerplannen 'integraal overzicht beheerplannen openbare ruimte

Financiële middelen

Structureel is er € 229.000 beschikbaar. Dit bedrag is bedoeld voor energie- en netwerkkosten alsmede de onderhoudsmaatregelen. We maken voor groot onderhoud geen gebruik van een voorziening. Een voorziening is bedoeld om de uitgaven die door de jaren heen veranderen/fluctueren op te vangen. Het onderhoud is redelijk gelijkmatig over de jaren te verspreiden. Een voorziening voor groot onderhoud is daarom niet nodig.
Voor de periode 2020-2025 is € 570.000 beschikbaar voor de vervanging van masten en/of armaturen. Een lichtmast heeft een gemiddelde levensduur van 40 jaar en een armatuur van gemiddeld 20 jaar. Het aantal te vervangen armaturen en masten wisselt per jaar

Risico's

Het type PL-L lamp is niet meer leverbaar en wordt niet meer gefabriceerd. Hierdoor is het nodig om sommige armaturen eerder dan de technische levensduur te vervangen of om te bouwen naar led verlichting.

Riolering en water

Algemeen
In algemene zin voldoen we aan onze zorgplicht binnen het beheerplan riolering. Het beheer is volgens planning verlopen. We voerden onderhoudswerkzaamheden uit aan het gehele systeem van stedelijk water, zoals riolen, gemalen en wadi's.
Binnen de groep gemalen zijn 14 minigemalen, 1 rioolgemaal en 3 IBA's (minizuivering) gerenoveerd.
Binnen de groep riolen hebben zich twee calamiteiten voorgedaan. Op de prinses Marijkelaan is een gat gevallen in het riool. Dit is hersteld. Op de markt in Beusichem is een gat gevallen door een lekkage in een persleiding. Deze is niet hersteld omdat het erg diep ligt naast oude bebouwing. De risico's en kosten werden te groot. In plaats daarvan is de oude persleiding weer in gebruik genomen.
Ondanks de inzet van twee projectleiders (0,75 fte) is het niet gelukt voldoende vooruitgang te boeken met de voorbereiding van klimaatprojecten. De arbeidscapaciteit bij de gecontracteerde ingenieursbureau 's is hier voor een deel debet aan. Maar ook zijn onze verwachtingen van de te leveren kwaliteit vrij hoog, wat extra voorbereidingstijd vergt.

Beleid
Het beheerplan riolering 2020-2025 is het beleidskader voor de rioolzorg.
Goed riool- en waterbeheer zorgt mede voor een goede volksgezondheid en droge voeten. Er zijn drie wettelijke zorgplichten te onderscheiden;
- inzameling en afvoeren van afvalwater;
- voldoende opvang en verwerking van hemelwater;
- beïnvloeding van het grondwaterpeil.

Financiële middelen
Voor beheer en renovatie van gemalen en riolen waren de budgetten in 2025 toereikend.

Risico's
- Onvoldoende specifieke arbeidscapaciteit in de water en rioleringszorg.

Voorziening onderhoud riolering (gemalen) *(Bedragen x € 1.000)*	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 31 december	938	429	274	307	409	454

Voorziening vervanging riolering (vrij verval) *(Bedragen x € 1.000)*	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 31 december	1.891	1.717	1.508	1.338	1.208	1.068

Voorziening Gemeentelijke Riolering Plan *(Bedragen x € 1.000)*	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 31 december	1.663	992	676	449	223	-15

Een voorziening mag niet negatief zijn. In 2028 komt de voorziening met de huidige plannen onder nul. Er wordt in 2026 gewerkt aan een nieuw Gemeentelijk Riolering Plan.

Voorziening Maatregelplan neerslag-bestendigheid (*Bedragen x € 1.000)*	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 31 december	3.072	3.248	3.364	3.151	2.922	2.687

Wegen

Algemeen
Op basis van meerjarenplanningen voeren we jaarlijks onderhoudswerkzaamheden uit aan de wegen. Bij de uitvoering hanteren we de uitgangspunten en de randvoorwaarden die vastliggen in het beheerplan wegen 2020-2025. Daarnaast werken wij de komende jaren aan de hand van het nieuwe, vastgestelde, IBOR plan.

Beleid
In 2025 is het beleidsstuk Integraal Beheer Openbare Ruimte vastgesteld waarmee voor de verhardingen het onderhoudsniveau “B”, Basis, opnieuw is vastgelegd. De inhaalslag van 2024 is in 2025 voortgezet en in 2026 worden nieuwe weginspecties uitgevoerd. Daaruit gaat blijken of de extra inspanningen resultaat hebben gehad en waar nog aanvullende onderhoud uitgevoerd dient te worden. Ook is in 2025 veel aandacht geweest voor de bermen langs de wegen in het buitengebied, zo is op een aantal locaties de berm voorzien van groenstenen waarmee gekozen is voor een duurzame oplossing.

Financiële middelen
Voor klein onderhoud is jaarlijks een bedrag (exploitatie) van € 205.339 beschikbaar. Daar hebben we plaatselijke kleine herstelwerkzaamheden aan de verhardingen voor uitgevoerd. Te denken valt aan het repareren van straatwerk in de rijbanen en parkeerstroken. Het herstellen van voetpaden en het rechtzetten van palen e.d. Door gebruikmaking van een raamovereenkomst zijn wij in staat een straatmakersploeg in te zetten voor deze werkzaamheden en kunnen wij snel acteren op meldingen en klachten.

Voor groot onderhoud is een bedrag (voorziening) van € 3.582.352 beschikbaar. Daarvoor hebben we gehele rijbanen en voetpaden herstraat en asfaltwerkzaamheden aan wegen en fietspaden uitgevoerd. Met name o.a.de Dorpsstraat in Kerk-Avezaath, Balverenseweg in Lienden en de Wethouder van de Burgstraat in Zoelen. Ook hebben wij, zoals hiervoor aangegeven, veel geïnvesteerd in het duurzaam onderhouden van de wegbermen.

Voor rehabilitaties was een bedrag (investering) van ruim € 760.000 beschikbaar. Dit is gebruikt voor de rehabilitatie van de Dorpsstraat/Daver in Kerk Avezaath De geplande wegen (Groenestraat en de Nieuwe weg) zijn in 2025 verder uitgewerkt. De uitvoering van de Nieuweweg is in januari 2026 gestart en de Groenstraat gaat in 2026 starten. Bij de uitvoering gaan we deze wegen in zijn geheel dus inclusief de fundering reconstrueren.

Risico's
De prijzen zijn sterk gestegen. De verhoging van het budget is noodzakelijk met de index van Weg en Waterbouw.
Door veranderingen in het klimaat staan we voor nieuwe vormen van schades, veroorzaakt door verzadiging door regenwater en verdroging door langdurige droogte van de ondergrond (inklinking). De voorziening is nu nog toereikend. Er dient echter jaarlijks goed te worden gemonitord of dat ook zo blijft. Verlagen van de storting betekent een structurele terugloop van de omvang van deze voorziening.

Voorziening wegen *(Bedragen x € 1.000)*	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 31 december	4.721	4.185	3.970	3.575	4.022	3.951

Financiering

Inleiding
Het doel van deze paragraaf is de raad te informeren over het financieringsbeleid (treasury) en de daarmee samenhangende financiële risico's.

Het gemeentelijke financieringsbeleid is vastgelegd in het Treasurystatuut. Dit statuut is gebaseerd op de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido). Een belangrijk uitgangspunt van deze wet is dat we voorzichtig om moeten gaan met publieke middelen. Dit uit zich onder andere in de beheersing van renterisico's. Hiervoor gelden wettelijke normen, zoals het kasgeldlimiet en de renterisiconorm op langlopende leningen.

Decentrale overheden zijn verplicht om deel te nemen aan het schatkistbankieren. Dit houdt in dat we verplicht zijn om de overschotten van de bankrekeningen onder te brengen bij het Rijk. Deze verplichting geldt vanaf een drempelbedrag.

Ontwikkelingen
De Europese Centrale Bank heeft de rente in de loop van 2025 in stappen verlaagd tot 2,00%. De rente bleef in de tweede helft van 2025 op dit niveau liggen, omdat de inflatie dicht bij de doelstelling van 2% lag. Dat zorgt voor goedkopere hypotheken, hogere leencapaciteit, lagere spaarrentes en potentiële stijgingen op de aandelenmarkt. Het is een strategische keuze van de ECB om de economische groei te stimuleren na een periode van snelle renteverhogingen.

Risico's
Ook na 2025 blijft de rente naar verwachting rond de 2%. Wijzigingen in de rente hebben gevolgen voor de meerjarenbegroting en vormen daarmee altijd een risico. We blijven deze ontwikkelingen nauwgezet volgen. Bij de begroting stellen we altijd een liquiditeitsprognose op.

Schatkistbankieren

Als gemeente zijn we verplicht om dagelijks ons overtollige saldo onder te brengen bij het Rijk. In deze 'schatkist' liggen alle overtollige financiële middelen van de verschillende gemeenten. Het drempelbedrag wordt bepaald aan de hand van het begrotingstotaal. Als gemeente mogen we niet meer dan 2% op de bank hebben staan met een minimum van € 1 miljoen. Het overschot wordt dagelijks automatisch overgemaakt naar de schatkist van het Rijk.

In 2025 hebben we het drempelbedrag niet overschreden. Er staat een uitgebreid overzicht in de toelichting op de balans voor de vlottende activa. Hier wordt per kwartaal aangegeven of we onder het drempelbedrag zijn gebleven. Toelichting op de balans - drempelbedrag.

Schatkistbankieren				
bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026
Begrotingstotaal	76.700	77.843	84.951	95.460
Vastgesteld percentage	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Drempelbedrag	1.534	1.557	1.699	1.909

Leningenportefeuille

In het onderstaande overzicht volgen we de stand van onze langlopende leningen.

Overzicht langlopende geldleningen					
bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
Stand per 1 januari	15.550	12.950	10.350	8.550	6.750
Opnamen	0	0	0	0	0
Aflossing	-2.600	-2.600	-1.800	-1.800	-1.500
Stand per 31 december	12.950	10.350	8.550	6.750	5.250
Rente	20	11	2	1	0

Liquiditeitsprognose

Onderstaande planning is gebaseerd op de begroting 2026 en geactualiseerd met de kennis van nu. Op basis van deze planning hebben we alleen rentelasten opgenomen in de meerjarenbegroting, waarbij we rekenen met een rentepercentage van 2%. We moeten geld gaan aantrekken in 2026. Hoe en hoeveel beoordelen we maandelijks. Bij de begroting 2027 stellen we weer een uitgebreide meerjarenprognose op.

Financieringsbehoefte *Bedragen x 1000*	2026	2027	2028	2029
Begin stand	**9.500**	**2.450**	**4.950**	**5.000**
Incidentele verkopen		13.750	3.800	3.800
Nieuw aan te trekken lening	10.000	2.500	5.000	
Saldo meerjarenperspectief (exclusief mutaties begrotingssaldo, reserves & voorzieningen en kapitaallasten)	250	2.500	3.750	4.650
Totaal inkomsten	*10.250*	*18.750*	*12.550*	*8.450*
Aflossing geldlening	1.800	1.500	1.500	1.500
(Vervangings)investeringen	12.000	11.500	7.500	6.000
Uitgaven direct ten laste van voorziening	3.500	3.250	3.500	3.000
Totaal uitgaven	*17.300*	*16.250*	*12.500*	*10.500*
Financieringssaldo	**2.450**	**4.950**	**5.000**	**2.950**

Rente

Het omslagrentepercentage berekenen we door de aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde van de vaste activa. Dit rentepercentage mag een afronding van 0,5% hebben vergeleken met het percentage bij de begroting. Voor de afronding kijken we naar een mix van de (voor)gecalculeerde kosten voor aangetrokken langlopende en kortlopende leningen. Het resultaat van de omslagrente komt in de exploitatie op het taakveld Treasury tot uitdrukking.

In de begroting 2025 was het uitgangspunt, rekening houdende met de BBV-regelgeving:

- Een omslagrente van 0%;
- Geen rentetoerekening over de reserves (eigen vermogen) en ook niet over de voorzieningen (vreemd vermogen), zoals aanbevolen in het BBV.

Door de rentebaat op schatkistbankieren in 2025 blijft de omslagrente 0%.

Renteschema bedragen in €	Begroot 2025	Werkelijk 2025
a. De externe rentelasten over de lange financiering	2.061	2.061
a. De externe rentelasten over de korte leningen	6.858	1.584
b. De externe rentebaten (idem)	-366.285	-389.773
Saldo rentelasten en rentebaten	-357.366	-386.129
c1. De rente doorberekening de grondexploitatie	0	0
c2. De rente doorberekening van projectfinanciering		
c3. De rentebaat van doorverstrekte leningen		
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0	0
d1. Rente over eigen vermogen	0	0
d2. Rente over voorzieningen	0	0
Aan taakvelden toe te rekenen interne rente	0	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	-357.366	-386.129
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-285	-285
f. Renteresultaat op het taakveld Treasury	-357.651	-386.414

Kasgeldlimiet

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn rente-, krediet- en koersrisico's. Hieronder leggen we uit hoe deze risico's zich in Buren voordoen en hoe we deze beheersen.

Renterisico
Een renteaanpassing kan een direct effect hebben op de begroting. Voor de beheersing van het renterisico hanteert de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) twee normen: het kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet:
Over het algemeen zijn kortlopende leningen (kasgeld en rekening courant) goedkoper dan langlopende leningen. Daardoor zijn ze op korte termijn financieel aantrekkelijk. Op de lange termijn is er wel een renterisico, want er is een kans dat de herfinanciering duurder uitpakt.

Het kasgeldlimiet is maximaal 8,5% van het begrotingstotaal. Wanneer we het percentage van 8,5% twee aangesloten kwartalen overschrijden, moeten we een deel van de kortlopende schuld omzetten in een langlopende lening. Volgens de wet Fido moeten we daarom per kwartaal verantwoorden of we hieraan voldoen of niet. Vanwege ons financieringsoverschot is er geen sprake, naast een klein saldo op de rekening courant BNG, van kortlopende leningen. We voldoen ruimschoots aan de kasgeldlimiet en tonen daarom onderstaande tabel per jaar.

Kasgeldlimiet				
bedragen x € 1.000	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Begrotingstotaal	76.700	77.843	84.951	95.460
Vastgesteld percentage	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
Kasgeldlimiet	6.520	6.617	7.221	8.114

Renterisiconorm:
De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering van de langlopende leningen te beheersen. Hoe meer we de aflossing van een schuld verdelen over de komende jaren, hoe minder gevoelig de begroting is voor rente schokken. De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer mogen zijn dan 20% van het begrotingstotaal. In 2025 zijn we opnieuw ruim onder deze norm gebleven. We verwachten dat dit de komende jaren zo blijft.

Renterisiconorm				
bedragen x € 1.000	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Begrotingstotaal	76.700	77.843	84.951	95.460
Vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	15.340	15.569	16.990	19.092
Aflossing op vaste schulden	2.600	2.600	1.800	1.800
Ruimte onder risiconorm	12.740	12.969	15.190	17.292

Kredietrisico's
We lopen financieel risico, omdat we leningen verstrekken aan andere organisaties en we staan garant voor deze organisaties. Voor de beheersing van het kredietrisico is inzicht in de verstrekte leningen en garantstellingen nodig. In de financiële verordening en het Treasurystatuut is bepaald dat uitzettingen en garanties alleen plaatsvinden als het onder een publieke taak van de gemeente valt.

Bij de voetbalverenigingen BZS en ISC is er een lening afgesloten, die door ons als gemeente wordt gewaarborgd. Ook bij Zorgcentra de Betuwe, de vereniging het Groene Kruis en Regionaal Archief Rivierenland wordt (gedeeltelijk) een lening door de gemeente gewaarborgd.

Koersrisico's
Hier gaat hier om het risico dat de financiële activa in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. In Buren is dit risico klein. Tijdelijk overtollig geld brengen we volgens de regels van het schatkistbankieren onder bij het Rijk via een rekening-courant. Verder hebben we een aandeel in de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en Vitens. De omvang van het aandeel is klein. In de begroting 2025 houden we rekening met een dividenduitkering van € 60.000. We hebben in 2025 over het jaar 2024 € 60.000 ontvangen.

Bedrijfsvoering

Inleiding
De bedrijfsvoering is ondersteunend aan en mede bepalend voor de kwaliteit van activiteiten die de gemeente uitvoert. Dit betekent dat de kwaliteit en omvang van de gemeentelijke bedrijfsvoering, maar ook onderdelen als bijvoorbeeld huisvesting en automatisering indirect van grote invloed zijn op het behalen van de gewenste doelen. In deze paragraaf worden de verschillende onderdelen verder uitgewerkt.

Beleidskaders
zie overzicht beleidskaders per programma.

Ontwikkelingen
De focus blijft gericht op verbetering van de dienstverlening en goede communicatie. Dit betekent dat we verder gaan met het uitrollen van digitale aanvraagformulieren, uitrol van de Persoonlijke Internetpagina, waarop aanvragers de status van hun aanvraag kunnen volgen, het optimaliseren van procesgericht werken en van informatieveiligheid, Daarnaast blijft het accent liggen op het afstemmen van onze communicatie op de behoefte van onze inwoners en bedrijven.

Risico's
Krapte op de arbeidsmarkt en daarmee het invullen van vacatures.

Personeel en organisatie

Omschrijving
HR heeft in 2025 het MT (Management Team), alle leidinggevenden en medewerkers geadviseerd en ondersteund op het gebied van personeel en organisatie. De focus lag op het versterken van goed werkgeverschap, het vergroten van de organisatiekracht en het creëren van randvoorwaarden waarmee medewerkers duurzaam en met plezier hun werk kunnen doen.

Doelstelling
In 2025 is invulling gegeven aan de ambities uit het coalitieakkoord ‘Samen voor het Buren van morgen’. HR heeft bijgedragen aan:
- Een vitale organisatie met vitale medewerkers, die in staat is uitvoering te geven aan wettelijke taken en aan politieke en bestuurlijke ambities.
- Een organisatie die voorbereid is op toekomstige maatschappelijke ontwikkelingen.
- Het verder vormgeven van een toekomstbestendige organisatie die past binnen de toekomstvisie ‘groei met een beetje bruis’, waarin inhoudelijke opgaven zoals wonen, de transformatie van het sociaal domein, duurzaamheid, economie en kerngericht werken centraal staan.
- Het versterken van Buren als aantrekkelijke werkgever, gericht op het aantrekken, binden en behouden van goede medewerkers.

Activiteiten 2025 – realisatie
De toekomstvisie en het coalitieakkoord vormden in 2025 de leidraad voor de HR-activiteiten. De resultaten van het peilstokonderzoek van Berenschot zijn benut om gerichte verbeteracties uit te voeren en de basis verder op orde te brengen. We hebben de kernwaarden "persoonlijk, professioneel en plezier vastgesteld en de organisatievisie "Echt Buren; in de kern maken we het samen mogelijk" geïntroduceerd.

Werkdruk- en medewerkersonderzoeken
Conform de cao is in 2025 gestart met het werken met werkdruk- en medewerkersonderzoeken. Het meetinstrument is succesvol geïmplementeerd en heeft waardevolle inzichten opgeleverd in wat medewerkers nodig hebben om prettig en duurzaam te kunnen werken bij de gemeente Buren.
De uitkomsten zijn besproken met MT en leidinggevenden en vertaald naar concrete verbeteracties. Daarbij is gestuurd op een gezonde balans tussen resultaatgericht werken en ruimte voor persoonlijke ontwikkeling, met blijvende aandacht voor het binden, boeien en behouden van medewerkers.

Ziekteverzuim en preventie
In 2025 is extra ingezet op het terugdringen van het ziekteverzuim. Dit is gerealiseerd door:
- Meer aandacht voor preventie en duurzame inzetbaarheid.
- Versterking van de ondersteuning van leidinggevenden bij verzuimbegeleiding.
- Verbetering van de samenwerking met de arbodienst.

Hierdoor is het bewustzijn rondom verzuim, inzetbaarheid en verantwoordelijkheid van leidinggevenden vergroot en is de basis gelegd voor structurele verzuimbeheersing.

Digitalisering en hybride werken
Er zijn stappen gezet in de verdere digitalisering van het e-HRM-systeem, waardoor processen efficiënter zijn ingericht en beter aansluiten bij de informatiebehoefte van leidinggevenden en medewerkers.
Daarnaast is meer aandacht besteed aan hybride werken. In samenhang met de voorbereiding op het nieuwe gemeentehuis is gestart met de werkgroep activiteitengericht werken.

Apparaatskosten

Toegerekende apparaatskosten (x € 1.000)	Aan	Jaarrekening 2025
	- Grondexploitatie	€ 20
	- Investeringen	€ 100
Totaal toegerekende apparaatskosten		€ 120
Totaalbedrag loonsom		€ 15.637
Doorberekende apparaatskosten in % van totale loonsom		0,76%

Informatievoorziening

Omschrijving
Informatievoorziening
In 2024 stelden we een nieuw plan I-plan op, waarmee we vanaf 2025 zijn gaan werken. In dit I-plan verbinden we de wettelijke verplichtingen, maatschappelijke, organisatorische- en technologische ontwikkelingen met de ambities van de gemeente Buren. Vervolgens leggen we in het I-plan vast welke route en -middelen we kiezen om deze ambities waar te maken. De I staat voor informatievoorziening. Dit is waar wij onze digitale dienstverlening mee mogelijk maken, wettelijke verplichtingen met slimme technieken ondersteunen en elkaar kunnen versterken.

Informatieveiligheid en privacy
In het kader van informatieveiligheid en privacy (IB&P) zorgen we dat de gegevens van de gemeente betrouwbaar, juist en volledig zijn. We controleren de beveiliging van gegevens, en we controleren en stimuleren het veilige en juiste gebruik van gegevens.

Doelstelling
Informatievoorziening
Om te kunnen voldoen aan de wettelijke verplichtingen, maatschappelijke, organisatorische- en technologische ontwikkelingen streeft de gemeente Buren ernaar een digitale, inclusieve en transparante dienstverlener te zijn:
- Digitaal: Het efficiënter inrichtingen van de digitale dienstverlening, waar ook wettelijke eisen aan worden gesteld.
- Inclusief: Ervoor zorgen dat niemand wordt uitgesloten van digitale zaken doen met de gemeente en digitaal werken bij de gemeente. Ook inwoners en medewerkers die minder digivaardig zijn.
- Transparant: Openheid en betrouwbaarheid van de overheid, waar de wetgeving hoge eisen aan stelt.

Wat hebben we gerealiseerd in 2025?
In 2025 heeft Informatievoorziening uitvoering gegeven aan het Informatieplan (I-plan). Met het I-plan werken we samen aan digitale dienstverlening die betrouwbaar, eenvoudig en toekomstbestendig is voor inwoners, bedrijven én collega's. De focus lag op het verbeteren van digitale dienstverlening, het versterken van de informatiehuishouding en het borgen van informatieveiligheid en privacy. Hiermee zijn concrete stappen gezet om inwoners en bedrijven beter digitaal te bedienen en medewerkers en bestuur te ondersteunen met betrouwbare en veilige informatie.

Doelstelling
Het doel is om de komende jaren te werken aan een gemeente waar digitaal de norm is met een sterke focus op inclusiviteit en transparantie, zodat inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen hieraan de voorkeur geven en eenvoudig kunnen voldoen aan de wet- en regelgevingen die hiervoor gelden.

Informatieveiligheid en privacy
Op het gebied van informatieveiligheid voldoen we aan de landelijke normen en vereiste audits. We gebruiken (persoons-) gegevens veilig en juist en onze systemen zorgen ervoor dat we veilig werken en gegevens uitwisselen.

Wat hebben we bereikt qua doelstelling in 2025
In 2025 is gewerkt aan het verder professionaliseren van de digitale dienstverlening en de interne informatievoorziening. Informatievoorziening heeft bijgedragen aan:
- Betrouwbare digitale dienstverlening voor inwoners en bedrijven, passend bij wettelijke verplichtingen.
- Eenvoudig en gebruiksvriendelijk digitaal werken voor collega's, ondersteund door goed ingerichte systemen en processen.
- Een toekomstbestendige informatievoorziening die meegroeit met maatschappelijke, organisatorische en technologische ontwikkelingen.

Activiteiten 2025
Vanuit het I-plan
- Ontwikkelspoor 1: Digitale Dienstverlening en Informatiehuishouding:
  - Technische implementatie wetgeving waaronder de Wet Open Overheid (WOO), Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (WMEBV), Wet Digitale Overheid (WDO), etc.
  - Technische doorontwikkeling digitale dienstverleningscomponenten.
  - Verder inrichten en door ontwikkelen 'Mijn Buren' portaal voor de samenleving, zodat inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen makkelijk en snel toegang hebben tot gemeentelijke producten en diensten via digitale kanalen, altijd kunnen zien welke gegevens de gemeente van hen heeft en via dit digitale kanaal hun mening en wensen kunnen delen (burgerpeiling).
  - Inrichten van een 'Mijn Buren' portaal voor raad, college, MT en medewerkers (inclusief dashboards), zodat zij makkelijk en snel toegang hebben tot applicaties, systemen en werken via digitale kanalen en kunnen rekenen op betrouwbare, actuele en veilige informatie.
  - Informatiebeheer op orde brengen en zaak-/procesgericht werken uitbouwen.
- Ontwikkelspoor 2: Digitale Werkomgeving:
  - Optimalisatie digitale werkomgeving en deze continu aan laten sluiten op de ambities uit het I-plan.
- Ontwikkelspoor 3: Digitaal volwassen gedrag:
  - Coaching, training, begeleiding digitaal volwassen gedrag dat raad, college, MT en medewerkers helpt om verder te ontwikkelen in digitale vaardigheden, wet- en regelgeving te begrijpen en digitaal weerbaar te zijn om snel en efficiënt digitaal te werken.
- Ontwikkelspoor 4: Organisatie Informatievoorziening (IV-Organisatie):
  - Inrichten tijdelijk implementatieteam voor uitvoering I-plan.
  - Ontwerpen IV-organisatie die raad, college en de domeinen adviseert en faciliteert om de continuïteit en kwaliteit structureel te waarborgen en dit koppelen aan een Strategisch Personeels Plan.
- Ontwikkelspoor 5: Informatiebeveiliging & Privacy:
  - De digitale informatievoorziening en ontwikkelingen laten voldoen aan de strategische ambities van de gemeente Buren op het gebied van Informatiebeveiliging &Privacy.

Vanuit Informatieveiligheid en privacy
We werken aan de risicogerichte benadering van informatieveiligheid. Dit is het uitgangspunt van de nieuwe richtlijn NIS2 (Europese richtlijn informatieveiligheid). NIS2 is in Europa sinds oktober 2024 van toepassing, de Nederlandse wetgeving wordt daar nu op aangepast. We anticiperen op de nieuwe regelgeving door 2x per jaar de risico's en de bijbehorende maatregelen te evalueren. Zo voldoen we aan de zorgplicht die in de NIS2 wordt benoemd. In de NIS2 wordt het belang van structurele registratie van risico's en maatregelen benadrukt (ISMS). We verwachten dit binnen de beschikbare capaciteit op te vangen. Als dit niet lukt infomeren we u hierover via de P&C-cyclus.

Welke activiteiten hebben we concreet gerealiseerd in 2025?

Digitale dienstverlening en informatiehuishouding
- Er zijn ruim 30 e-formulieren live gezet waarmee inwoners en bedrijven digitaal diensten kunnen afnemen of meldingen kunnen doen.
- Diverse e-formulieren zijn voorzien van track & trace-functionaliteit, zodat inwoners en bedrijven via de Persoonlijke Internetpagina (PIP) de status van hun aanvraag of melding kunnen volgen.
- De samenhang tussen e-formulieren, zaakgericht werken en terugkoppeling is verder verbeterd.
- Er is voortgang geboekt in het op orde brengen van informatiebeheer en het verder uitbouwen van zaak- en procesgericht werken.

Digitale werkomgeving
- De interne digitale werkomgeving Mijn Buren is verder doorontwikkeld en ondersteunt collega's beter bij hun dagelijkse werkzaamheden.
- Collega's zijn structureel opgeleid tot bekwame JOIN-gebruikers via JOIN-trainingen. Dit heeft de kwaliteit van zaakgericht werken en informatievastlegging verder verbeterd.

Applicatielandschap en ondersteuning
- Er is volledig inzicht verkregen in het applicatielandschap. Alle applicaties zijn inzichtelijk en actueel geregistreerd.
- Informatieadviseurs zijn langs de domeinen gegaan om het gebruik, de afhankelijkheden en risico's verder in beeld te brengen.
- Er is overgestapt naar een nieuwe Topdesk SaaS-omgeving met een uitgebreid Self-Service Portaal. De technische en functionele inrichting is grotendeels afgerond.

Sturingsinformatie en data
- Met de inrichting van een nieuw datawarehouse is een stevige basis gelegd voor het genereren van sturingsinformatie.
- De eerste rapportages voor JOIN en Topdesk zijn gerealiseerd en in gebruik genomen.

Samenwerking en governance
- In 2025 heeft na langere tijd weer een Strategisch Informatie Overleg (SIO) plaatsgevonden met het Regionaal Archief Rivierenland (RAR). Hiermee is de samenwerking op het gebied van informatiebeheer en archivering versterkt.

Informatiebeveiliging en privacy
- In 2025 is veel voorbereidend werk verricht op het gebied van informatieveiligheid en privacy. De basis is gelegd voor een awarenessplan, waarmee structureel aandacht wordt besteed aan veilig en zorgvuldig omgaan met informatie.
- Er is tijdig gestart met de ENSIA-verantwoording. De benodigde informatie is nagenoeg volledig verzameld, waardoor de verantwoording beheerst kan worden afgerond.
- Er is extra aandacht besteed aan de zichtbaarheid van informatieveiligheid en privacy binnen de organisatie, onder meer door actieve communicatie.
- Ter borging van continuïteit en kwaliteit is een vaste medewerker aangesteld voor 32 uur per week, zodat de CISO-/Privacy Officer-functie duurzaam en professioneel kan worden ingevuld.

Huisvesting en facilitaire zaken

Omschrijving
Naast het huisvesten van de raad, het bestuur en de ambtelijke organisatie behoren het onderhoud van het gebouw, de beveiliging, de schoonmaak, de inrichting, het organiseren en het faciliteren van het hybride werken tot het onderdeel Huisvesting.

Facilitaire zaken
Het organiseren en faciliteren van zowel interne als externe bijeenkomsten, het zorgdragen voor de catering, postzaken, inkoop kantoorartikelen en drukwerk.

Doelstelling
- Het faciliteren van een prettige-, veilige- en efficiënte (werk)omgeving voor de gemeenteraad, het bestuur, de medewerkers, de inwoners en de bezoekers van de gemeente Buren.
- Het bieden van een goede en efficiënte interne dienstverlening en het faciliteren van interne en externe (representatieve) bijeenkomsten.

Activiteiten 2025

Nieuwbouw gemeentehuis

- Q1 Afronding Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit (BOPA procedure) (onder voorbehoud van geen bezwaar).

In Q1 hebben we de onherroepelijke omgevingsvergunningen buitenplanse omgevingsvergunningsplanactiviteit bouw en activiteit bouwen verkregen.

- Q1 Afronding Aanbestedingsfase.

In Q2 hebben we de Europese aanbestedingsfase voor de bouwkundige en installatietechnische aannemers afgerond evenals de afronding van de aanbesteding aan een lokale civiele aannemer voor de terreinwerkzaamheden.

- Q2 Start Uitvoeringsfase (realisatie bouw) (onder voorbehoud van geen bezwaar).

In Q3 zijn we gestart met de uitvoering van de terreinaanpassingen en het bouwterrein bouwrijp te maken.
Ook is gestart met de uitvoering van de bouwkundige en installatiewerkzaamheden door de verschillende aannemers. Op woensdag 17 december 2025 hebben het bereiken van het hoogste punt van het nieuwe gemeentehuis gevierd.

Overige activiteiten
Het onderzoeken van mogelijkheden tot besparing van energie. Dit in samenhang met de plannen rondom het hybride werken.
Afgelopen jaar is de warmtebron onder gemeentehuis nog beter afgesteld. Dit kon door het gebruik van nieuwe software. Hierdoor werd het gasverbruik gereduceerd.

Aanbesteding van de schoonmaakwerkzaamheden van het huidige gemeentehuis.
De Europese aanbesteding schoonmaak is gegund aan een plaatselijk schoonmaakbedrijf. Het bedrijf is in oktober gestart.

Kritisch kijken naar efficiency met betrekking tot postzaken en drukwerk.
Op 1 januari werd een postcontract afgesloten met IntraPost. Dit heeft een besparing opgeleverd van 8% ten opzichte van PostNL. Deze besparing compenseert enigszins de prijsstijgingen.

Communicatie

Omschrijving
Het betreft interne en externe communicatie.

Doelstelling
We zetten in 2025 in op het vergroten van de betrokkenheid van onze inwoners, door tijdig te communiceren in begrijpelijke taal, zoals ook door de raad werd aangegeven in motie M8 (d.d. 9 juli 2024, onderwerp: Begrijpelijke taal voor iedereen).

Activiteiten 2025
In 2025 zetten we in op duidelijke en tijdige communicatie richting inwoners en ondernemers. We informeerden hen via de website, sociale media en nieuwsbrieven. Verder zijn de 25 meest gebruikte brieven van het sociaal domein herschreven naar B1-niveau. Dit gebeurde in samenwerking met het sociaal domein en Bureau Taal. Bij belangrijke of onverwachte gebeurtenissen, zoals het uitreiken van een koninklijke onderscheiding of een incident bij de oude steenfabriek de Roodvoet, communiceerden we ook ’s avonds en in het weekend, zodat inwoners tijdig op de hoogte waren.

We gebruikten cijfers om onze communicatie te verbeteren. Het aantal websitebezoeken groeide met 66,5% tot 118.000, het aantal volgers op de social accounts groeide gemiddeld met 7,25%, social mediaberichten leverden een bereik op van gemiddeld 5.231 personen per bericht. Onze nieuwsbrieven werden gemiddeld door 75% van de abonnees geopend. Deze inzichten hielpen ons het juiste moment en kanaal te kiezen voor onze de berichtgevingen.

We communiceerden over belangrijke projecten, met extra aandacht voor onderwerpen die inwoners raken. In 2025 waren dit onder andere de viering van 80 jaar vrijheid, de nieuwbouw van het gemeentehuis, de Vogelenzangseweg, het windpark Echteld-Lienden, de weerbaarheidscampagne 'Denk Vooruit' en intern over organisatieontwikkelingen.
We lanceerden een speciale pagina over woningbouwprojecten. Inwoners en woningzoekenden vinden hier overzichtelijke informatie over waar, wat en wanneer er wordt gebouwd. Sinds de start trok de pagina, inclusief onderliggende pagina's, 13.538 bezoekers. De pagina zorgt voor meer overzicht, minder vragen en meer duidelijkheid over de kans op een woning voor woningzoekenden.

Financiën

Omschrijving
Elke gemeente heeft te maken met een planning- en control cyclus (P&C-cyclus). Met deze cyclus maken we inzichtelijk in hoeverre we de gemeentelijke doelstellingen bereiken en welke (financiële) middelen daarvoor nodig zijn. Het is wettelijk verplicht voor de gemeente om binnen de P&C cyclus in ieder geval een begroting en een jaarrekening te maken. In Buren maken we naast de begroting en de jaarrekening ook een kadernota en twee bestuursrapportages.

Doelstelling
De gemeente 'in control' brengen. De gemeente is in control wanneer de juiste doelen zijn gesteld en deze doelen worden bereikt binnen de gemaakte afspraken zoals budget, tijd en eventuele aanvullende voorwaarden. De P&C-cyclus stelt de gemeenteraad in staat om hierop te sturen en bij te sturen.

Activiteiten 2025
We hebben nadat we de aanbesteding van het nieuwe financiële systeem in 2024 hadden afgerond in 2025 het nieuwe financiële pakket geïmplementeerd. Voor deze implementatie van het nieuwe financiële systeem is een plan van aanpak vastgesteld en doorlopen. De organisatie is meegenomen in hoe het nieuwe financiële pakket werkt en per 1 januari 2026 zijn we gestart met het gebruiken van dit nieuwe pakket.

De P&C documenten zijn tijdig gereed gekomen en we hebben de raad gelegenheid gegeven tot het stellen van technische vragen. Op die wijze hebben we de raad ondersteund in het besluitvormingsproces.

Rechtmatigheidsverantwoording

Omschrijving
In de raadsvergadering van 3 februari 2026 is de Financiële verordening vastgesteld, daarin staat de verantwoordingsgrens vermeld. Deze heeft betrekking op rechtmatigheid en is vastgesteld op 2% van het totaal aan lasten exclusief dotaties reserves. De in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen afwijkingen worden niet meer meegenomen in het oordeel van de accountant. Indien geconstateerde onrechtmatigheden juist en volledig in de rechtmatigheidsverantwoording zijn weergegeven dan geeft dat een getrouw beeld in de jaarrekening.

Daarnaast is in de financiële verordening een rapportagegrens van € 100.000 opgenomen. Onrechtmatigheden die boven deze grens uitkomen worden toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording en in deze paragraaf.

Doelstelling
De grens van 2% komt neer op € 1.885.000. Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 7.831.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 1.885.000. De geconstateerde onrechtmatigheden zijn gebaseerd op drie criteria, te weten het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het criterium van misbruik en oneigenlijk gebruik.

Begrotingscriterium
Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Van een begrotingsonrechtmatigheid is sprake als bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten financieel is afgeweken van de door de raad vastgestelde budgetten. In de bijgestelde begroting zijn de lasten en baten vermeld die door de raad zijn vastgesteld.

De interpretatie van het begrotingscriterium in de jaarstukken is gebaseerd op de op 3 februari 2026 vastgestelde financiële verordening, waarbij rekening is gehouden met onderstaand schema uit de kadernota 2025.

Het begrotingscriterium is toegepast op basis van de verschillenanalyse voor baten/lasten en investeringen. Daarbij wordt in beeld gebracht of de jaarrekening op programmaniveau baten en/of lasten bevat die hoger of lager uitvallen dan begroot.
Voor overschrijdingen van de lasten en kredieten geldt dat deze altijd onrechtmatig zijn maar op grond van de uitgangspunten in de financiële verordening als acceptabel aangemerkt kunnen worden. Voor overige afwijkingen geldt dat deze niet meetellen voor de rechtmatigheidsverantwoording mits zij zijn toegelicht in de jaarrekening.

Overschrijdingen lasten
Hieronder volgt een overzicht van de overschrijdingen van de lasten en een toelichting hierop:

Bedragen x € 1.000

Lasten	Begroting 2025 na wijziging	Rekening 2025	Verschil 2025
1. Wonen, werk en recreatie	7.052	8.954	-1.903
2. Fysieke leefomgeving	18.741	19.634	-893
3. Sociaal domein miv 2025	35.145	35.801	-656
4. Sport, cultuur en onderwijs	7.857	7.182	675
5. Inwoners, bestuur en veiligheid	6.731	7.302	-571
6. Bedrijfsvoering	14.874	15.388	-514
Totaal lasten (excl. saldo jaarrekening en storting reserve)	90.399	**94.262**	**-3.863**

Conform het BBV dienen VBP, Overhead en Algemene dekkingsmiddelen apart beoordeel te worden. VPB is in 2025 € 0,- de overige zijn op te maken uit programma 6.

Programma 6 Bedrijfsvoering	Begroting 2025 na wijziging	Rekening 2025	Verschil
0.4 Overhead	13.905	14.468	- 563
0.5 t/m 0.8 Algemene dekkingsmiddelen	969	920	49
Totaal programma 6 Bedrijfsvoering	**14.874**	**15.388**	**- 514**

Totale begrotingsonrechtmatigheid als gevolg van overschrijding van de lasten op programmaniveau bedraagt: € 4.586.000.

Van dit bedrag is in totaal € 2.697.000 ten behoeve van de rechtmatigheid als acceptabel aan te merken conform onderstaande overzicht:

Criteria onrechtmatig maar acceptabel	
1	Er sprake is van een overschrijding, waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren
2	Er sprake is van een overschrijding op een open-einde regeling.
3	Lasten hoger dan begroot en tijdig gemeld

Programma	Verschil lasten 2025	Criteria (on)rechtmatig / acceptabel					
		1	2	3	Totaal	Saldo ten behoeve van rechtmatigheid	Saldo niet ten behoeve van rechtmatigheid
1	-1.903			-577	-577	-577	-1.326
2	-893	-1.342			-1.342	-893	-
3	-656		-1.839		-1.839	-656	-
5	-571			-571	-571	-571	-
Overhead	-563				-	-	-563
Totaal	**-4.586**	**-1.342**	**-1.839**	**-1.148**	**-4.329**	**-2.697**	**-1.889**

Saldo acceptabel bij programma 2 en 3 is hoger dan overschrijding op lasten totaal. Hierdoor is lasten totaal onrechtmatig lager.

Toelichting acceptabel: Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Bedrag
Wonen, werk en recreatie	**-577**
3) Lasten hoger dan begroot en tijdig gemeld.	*-127*
Extra lasten particuliere initiatieven. Bij de tweede bestuursrapportage is al wel een inschatting gedaan, maar is uiteindelijk toch nog hoger geworden.	
3) Lasten hoger dan begroot en tijdig gemeld.	*-450*
Extra bijdrage aan de Omgevingsdienst Rivierenland. Bij de tweede bestuursrapportage is al wel een inschatting gedaan, maar is uiteindelijk toch nog hoger geworden.	
Fysieke leefomgeving	**-1.342**
1) Er sprake is van een overschrijding, waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren	*-174*
Extra lasten voor reparaties nutsvoorzieningen. Hier staan inkomsten (bijdrage van derden) tegenover.	
1) Er sprake is van een overschrijding, waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren	*-1.168*
Betreft NIP gelden waar inkomsten van het Rijk tegenover staan.	
Sociaal domein	**-1.839**
2) Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.	*-74*
Activering en re-integratie (Re-integratieinstrumenten). In 2025 steeg het aantal taal- en leer-/werktrajecten.	
2) Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.	*-335*
Bij de tweede bestuursrapportage een bijstelling gedaan voor de Inkomensvoorzieningen (bijstandsuitkeringen). Dit bleek achteraf niet voldoende.	
2) Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.	*-1.430*
Betreft extra kosten Jeugdzorg. Bij de tweede bestuursrapportage is wel bijstelling geweest.	
Inwoners, bestuur en veiligheid	**-571**
3) Lasten hoger dan begroot en tijdig gemeld	*-528*
Extra storting in de VZ pensioenen wethouders. Niet voorzien bij de twee burap, omdat de regels toen nog onduidelijk waren wanneer we de reservering moesten gaan doen. Bedrag was geparkeerd in het weerstandsvermogen.	
3) Lasten hoger dan begroot en tijdig gemeld (<50.000	*-43*
Totaal	**-4.329**

De resterende onrechtmatigheden betreffen:

- Programma 1 € 1,6 miljoen als gevolg van de dotatie aan de verliesvoorziening Doejenburg II;
- Programma 6 € 563.000 als gevolg van hogere ICT en personele kosten.

Overschrijdingen kredieten

Hieronder volgt een overzicht van de overschrijdingen van de kredieten en een toelichting hierop:

Investering (bedragen x € 1.000)		Begroting	Werkelijk	Verschil
Fysieke leefomgeving				
1	Openbare verlichting armaturen	281	290	-9
5	Rehabilitatie Daver	314	359	-45
6	Uitfasering PL-lampen Buren	68	74	-6
7	Onderzoeken GVVP 2023	83	93	-10
10	Groen begraafplaatsen	45	49	-4
11	Monumenten, muren, graven begraafplaatsen	37	47	-10
Cultuur, sport en onderwijs				
12	Vernieuwbouw Beatrixschool Buren	4.145	4.151	-6
14	Sporthal Lignum in Maurik	3.546	3.625	-79
Bedrijfsvoering				
17	Werkplekken ODR	280	281	-1
Totaal				-170

Totale begrotingsonrechtmatigheid als gevolg van overschrijding van de kredieten bedraagt € 170.000. Van dit bedrag is in totaal € 91.000 als acceptabel aan te merken, omdat deze < € 50.000 bedragen en derhalve niet eerder gemeld hoeven te worden.

De totale begrotingsonrechtmatigheid komt daarmee uit op € 4.756.000 (overschrijding op programmaniveau € 4.586.000 en kredieten € 170.000 samen). Het totaal (programmaniveau en krediet samen) wat ten behoeve van de rechtmatigheid als acceptabel is zien bedraagt € 2.788.000.

Voorwaardencriterium
Het voorwaardencriterium is toegepast op basis van de spendanalyse en diverse onderzoeken. Bij de spendanalyse hebben we fouten geconstateerd op het gebied van inkopen en aanbesteden. Dit geheel aan fouten heeft een omvang van € 836.000. De fouten hebben betrekking op openbare ruimte, facilitaire dienstverlening en ICT diensten.
Ondanks de maatregelen die het college reeds in gang heeft gezet is dit bedrag hoger dan in 2024. Dit is vooral veroorzaakt doordat voor een deel van de onrechtmatige contracten in 2025 ook reeds rekening is gehouden met de nog uit te geven bedragen op deze contracten.
Naast de onrechtmatigheden uit de spendanalyse is er als gevolg van aangescherpte jurisprudentie inzake subsidieverstrekkingen en aanbestedingswet een onrechtmatigheid geconstateerd van € 2.239.000. Dit zijn in 2025 beschikte subsidies aan welzijnsorganisaties waar op grond van een uitspraak van de Raad van State van 23 juli 2025 een voornemen tot beschikking voor gemeld had moeten worden. De gesprekken voor de subsidieverstrekkingen liepen toen al met de betreffende organisaties en de gemeentelijke organisatie was ten tijden van het beschikken nog niet bekend met de nieuwe jurisprudentie. Deze onrechtmatigheid heeft betrekking op de subsidies 2026-2028.

Misbruik & Oneigenlijk criterium
Het criterium van misbruik en oneigenlijk gebruik is toegepast op basis van diverse onderzoeken. Er zijn geen fouten of onzekerheden geconstateerd op basis van dit criterium.

Beheersmaatregelen
1. Bijsturing is nodig met betrekking tot aanbestedingsrechtmatigheid. Een traject van procesverbetering op inkopen en aanbesteden is hiervoor reeds in gang gezet. Als gevolg van personele capaciteit blijft dit wel een punt van aandacht.
2. De onrechtmatigheden met betrekking tot begroten, vragen eveneens verbetering in bijsturing. De grootste overschrijdingen zijn het gevolg van openeinde regelingen en actualisatie grondexploitatie. De openeinderegelingen zijn als acceptabel aan te merken maar tellen wel mee voor het totaal aan onrechtmatigheden.

Inkoop

Omschrijving
Inkopen en aanbesteden dient rechtmatig te geschieden conform de regels van het inkoopbeleid.

Doelstelling
Het ingezette verbeterplan om de kennis van inkoop- en aanbestedingsprocessen binnen de organisatie te verbeteren heeft bijgedragen aan meer bewustwording. De procesbeschrijving voor inkoop- en aanbesteding is geactualiseerd en door middel van workshops worden medewerkers hiervan bewust gemaakt. Er is een inkoopkalender opgesteld en de medewerkers weten de inkoopondersteuners "goed te vinden". Het aantal onrechtmatige aanbestedingen is onder de grens van de rechtmatigheidsnormen gebleven.

Activiteiten 2025
De procesbeschrijving voor inkoop- en aanbestedingen is geactualiseerd, er is een inkoopkalender opgesteld, de benodigde formatie is in beeld gebracht en er is een start gemaakt met het actualiseren van het inkoopbeleid, dat begin 2026 door het college kan worden vastgesteld. Om de budgetten voor inkoop beter te kunnen beheren is in het nieuwe financieel systeem dat 1 januari 2026 operationeel is geworden, de verplichtingenadministratie ingevoerd

Verbonden partijen

Inleiding
Gemeenten werken steeds vaker samen in regionaal verband. Voor kleine gemeenten is de noodzaak om samen te werken vaak groot. Dit komt doordat de complexiteit van gemeentelijke taken toeneemt. Kennisdeling en schaalvoordelen kunnen bijdragen aan efficiënter bestuur en betere dienstverlening. Een verbonden partij is een samenwerkingsvorm waarbij de gemeente een financieel en bestuurlijk belang heeft. Verbonden partijen kunnen we onderscheiden in gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen. We nemen deel aan acht gemeenschappelijke regelingen en drie vennootschappen. Een gemeenschappelijke regeling (GR) is een publiekrechtelijke constructie op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), dit is de meest gebruikte vorm voor intergemeentelijke samenwerking in Nederland. Vennootschappen bestaan uit naamloze vennootschappen (NV) en besloten vennootschappen (BV).

Beleidskaders
- Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr)
- Nota verbonden partijen gemeente Buren
- Regionaal informatieprotocol Rivierenland

Ontwikkelingen
In 2025 werd voor de gemeenschappelijke regelingen Regio Rivierenland, Avri en ODR een ambtelijke adviesfunctie ingericht als pilot. De regionale adviesgroep stelde een concept zienswijze op voor de P&C stukken. Het doel hiervan was om meer grip te krijgen op de gemeenschappelijke regelingen. In 2025 kregen de gemeenten te maken met een vooruitzicht van verminderende inkomsten vanuit het Rijk. Door regionale samenwerking werd aan de gemeenschappelijke regelingen een gezamenlijke taakstelling opgelegd om te bezuinigingen vanaf 2026 om een lagere gemeentelijke bijdrage op te kunnen vangen. De gemeenschappelijke regelingen hebben hier in grote mate aan kunnen voldoen. In 2025 heeft een positieve interne evaluatie plaatsgevonden over het proces van de adviesgroepen.

Risico's
We hebben een bestuurlijk en een financieel belang bij alle verbonden partijen. Dat betekent ook dat we te maken kunnen krijgen met bestuurlijke en financiële risico's. Bestuurlijke risico’s gaan over de mate waarin we aangesproken kunnen worden op het functioneren van de verbonden partij. Het financiële risico gaat over de mate waarin de verbonden partij in staat is de eigen risico’s op te kunnen vangen. Als de partij daar niet toe in staat is, ligt het risico bij de deelnemende gemeenten. Voor het in kaart brengen van de financiële risico’s maken we gebruik van de begroting van de verbonden partijen. Verderop in deze paragraaf hebben we per verbonden partij in beeld gebracht:
wat de financiële risico’s zijn voor de verbonden partij;
- of het weerstandvermogen van de verbonden partij voldoende is om eventuele risico’s op te vangen en;
- of er reden is om in het risicoprofiel van de gemeente Buren rekening te houden met het financiële risico van de verbonden partij (gekwantificeerd in de paragraaf ‘weerstandsvermogen en risicobeheersing’).

Conclusie
In 2025 is Gemeente Buren er in geslaagd om verder te werken aan het versterken van de regionale samenwerking en aan grip op de verbonden partijen. Door een taakstelling tot bezuinigingen op te leggen aan de gemeenschappelijke regelingen zijn de financiële risico’s voor gemeente Buren verminderd. Er zijn in 2025 wel meerdere ontwikkelingen geweest die in de 2026 financieel risico’s kunnen vormen. Dit zijn de ontvlechting van de bedrijfsvoeringstaken van de GGD en VRGZ, de robuustheidsdoelstelling van de ODR en de dienstverleningsovereenkomst met AVRI.

Overzicht verbonden partijen

Financiële informatie	Bijdrage		Eigen vermogen	Vreemd vermogen
(bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Realisatie 2025	Realisatie 2025	Realisatie 2025
Avri (IBOR)	4.280	4.155	1.290	56.240
GGD Gelderland-Zuid	1.349	1.303	2.478	24.770
Omgevingsdienst Rivierenland	3.531	3.974	2.181	6.156
Regio Rivierenland	321	306	2.394	24.858
Regionaal Archief Rivierenland	344	336	1.013	7.035
Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	2.750	2.750	9.500	73.832
Werkzaak	1.998	1.940	6.128	19.858
Recreatiemaatschappij	-	-	-	

Gemeenschappelijke regelingen

Gemeenschappelijke regelingen zijn samenwerkingsverbanden tussen gemeenten. Gemeenteraden, colleges van burgemeester en wethouders en burgemeesters van twee of meer gemeenten kunnen, na toestemming van de gemeenteraad, een gemeenschappelijke regeling treffen ter behartiging van een of meer bepaalde belangen van die gemeenten.
Onze gemeente participeert in de volgende gemeenschappelijke regelingen:

- Afvalverwijdering Rivierenland (Avri)
- Gemeentelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid (GGD Gelderland-Zuid)
- Omgevingsdienst Rivierenland (ODR)
- Regio Rivierenland
- Regionaal Archief Rivierenland (RAR)
- Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ)
- Werkzaak
- Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal

Avri	
Openbaar belang en doel	Het verwijderen van het huishoudelijk afval voor alle deelnemende gemeenten. Voor vier van de acht gemeenten, waaronder de gemeente Buren, doet Avri het grootste deel van het onderhoud in de openbare ruimte (IBOR-taken).
Juridische vorm	Gemeenschappelijke Regeling (GR)
Deelnemende partijen	Het samenwerkingsverband wordt gevormd door de gemeenten: Tiel, Culemborg, Zaltbommel, West Betuwe, Maasdriel, West Maas en Waal, Neder-Betuwe en Buren. Deelname is niet verplicht.
Bestuurlijk belang	Het bestuur van Avri bestaat uit het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter. Het algemeen bestuur bestaat uit acht leden. De gemeenteraden wijzen één lid aan per gemeente. Dat kan een raadslid, de voorzitter van de raad of een wethouder zijn. De gemeente Buren wordt op dit moment vertegenwoordigd door wethouder J.P. Neven. Ieder lid heeft één stem. Het dagelijks bestuur bestaat uit drie leden. De gemeente Buren levert via wethouder J.P. Neven de voorzitter van zowel het dagelijks bestuur als het algemeen bestuur.
Programma's	2. Fysieke leefomgeving
Ontwikkelingen	Het hele jaar door is er gewerkt aan een nieuw IBOR DVO met AVRI. Hoewel er stappen gemaakt zijn is het beoogde resultaat om in 2025 een nieuw DVO te hebben helaas niet gehaald en zal dit traject in 2026 voortgezet worden. Mede door de gunstige weersomstandigheden is het IBOR beheer in 2025 aardig binnen beeld gebleven. Op afval gebied zien we dat er een sterke toename is in het aantal afval dumpingen en bijplaatsingen. De overbelasting van de milieustraat Tiel in combinatie met signalen dat het nog zeker 3 jaar zal duren voor er op zijn vroegst een nieuwe milieustraat op Medel is, maakt dat we niet kunnen afwachten en aan het analyseren zijn hoe we dit probleem, wat naast nadelen voor het milieu ook forse financiële kosten voor het opruimen met zich meebrengt, kunnen aanpakken. Een eerste proef met een andere inrichting van een afval container locatie in Maurik heeft in december plaatsgevonden met voorzichtig positieve resultaten die we blijven monitoren de komende maanden.
Risico's	Op IBOR gebied zal de uittreding van Neder-Betuwe op 1 januari 2026 onvermijdelijk naast operationele gevolgen ook financiële gevolgen (nu of in de toekomst) hebben. Helaas is daar nog veel onduidelijkheid over omdat de partijen nog in onderhandeling zijn. Het verder inkrimpende personeelsbestand op het gebied van uitvoering maakt dat AVRI onvoldoende eigen medewerkers met de juiste competenties heeft om de IBOR werkzaamheden in de toekomst te blijven doen en dat steeds meer een beroep gedaan wordt op aannemers. Daardoor zijn de kosten zeer moeilijk te beheersen, kan er moeilijk worden ingespeeld op klimaatontwikkelingen en is kwaliteit ook moeilijk te borgen.. Op afval gebied zien we sterk toenemende kosten door vervuiling van afvalstromen, dumpingen en bijplaatsingen. Ook zijn er nog geen definitieve bouwplannen voor het nieuwe circulaire ambachtcentrum Medel, waardoor nog niet te zeggen is wanneer dit gerealiseerd zal worden en tegen welke kosten. Tot die tijd moet echter wel de overbelaste en verouderde milieustraat in Tiel in stand gehouden worden.

Toelichting financiële ontwikkelingen
Het resultaat 2025 van de gemeenschappelijke regeling bedraagt € 210.000 positief.

In onderstaande tabel is de bijdrage voor de IBOR taken opgenomen. Het gaat niet om de kosten van de afvalstoffenheffing.

Financiële informatie (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Realisatie 2025	Begroting 2025	Verschil
Bijdrage gemeente	3.233	3.778	4.155	4.280	125
Eigen vermogen	2.346	1.904	1.290	2.108	818

GGD Gelderland Zuid	
Openbaar belang en doel	De GGD Gelderland Zuid (GGD GZ) richt zich op “het bewaken, beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid, in samenhang met zorg, welzijn, onderwijs en veiligheid, met speciale aandacht voor kwetsbare groepen” Dit doet de GGD GZ door zich te richten op het bevorderen van gezond en vitaal leven van haar inwoners, het verminderen van risico’s, het bieden van ondersteuning en bescherming aan kwetsbare groepen.
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Alle 14 gemeenten in Gelderland-Zuid
Bestuurlijk belang	De gemeente Buren is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur door wethouder W. Alink. De stemverhouding is een stem per 20.000 inwoners. Buren heeft 2 van de 35 stemmen.
Programma's	3. Sociaal Domein
Ontwikkelingen	De algemene ontwikkelingen die zich voordoen in Nederland gelden, net als voorgaand jaar, ook voor Gelderland-Zuid: toename van vergrijzing, kwetsbare groepen en een duidelijk verschil in gezondheidskansen afhankelijk van achtergrond en (financiële) positie in de maatschappij. Er zijn zorgen over maatschappelijke en mentale weerbaarheid, vooral bij jongvolwassenen. De overname van de Jeugdgezondheidszorg (0-4 jaar) door de GGD is soepel verlopen.
Risico's	Omvang risico's: De totale omvang van de risico’s bedraagt € 4.694.000. Grootste risico's: De 10 grootste financiële risico's omvang die de GGD GZ kan lopen betreffen: • Inkomsten, bezuinigingen overheid en gemeentes • Cao / prijsindex • Niet naleven van wet- en regelgeving • Prijsstijgingen • Ziekteverzuim & Arbo • (toekomst) Veilig Thuis • Weerbaarheid eigen organisatie • Cybercriminaliteit/beveiligingsincident • Arbeidsmarktkrapte • Organisatie en opzetten bedrijfsvoering GGD Weerstandsvermogen: Het weerstandsvermogen van de GGD is € 2.148.000. Onderdeel van risicoprofiel Buren: De weerstandsratio is 0,46. Volgens de criteria van Buren is dit weerstandsratio ruim onvoldoende. We houden hier rekening mee in het risicoprofiel van de gemeente Buren

Toelichting financiële ontwikkelingen
Het resultaat 2025 van de gemeenschappelijke regeling bedraagt € 81.000 negatief.

Financiële informatie (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Realisatie 2025	Begroting 2025	Verschil
Bijdrage gemeente	1.057	1.250	1.303	1.349	46
Eigen vermogen	3.144	2.276	2.478	2.320	-158

Omgevingsdienst Rivierenland	
Openbaar belang en doel	Wij hebben de ODR opdracht gegeven de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) uit te voeren voor onze gemeente. Voor vergunningverlening en handhaving op het gebied van milieu is deelname verplicht. Concreet betekent dit dat de ODR de volgende taken uitvoert: • het verlenen van bouw- en milieuvergunningen; • het toezicht houden op de uitvoering van deze vergunningen; • zo nodig handhaven (afdwingen dat de wet gevolgd wordt); • tot slot het verlenen van specialistisch advies aan de gemeente.
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Gemeenten: Buren, Neder-Betuwe, West Betuwe, Zaltbommel, Tiel, Maasdriel, West Maas en Waal en Culemborg.
Bestuurlijk belang	De gemeente Buren is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur door wethouder J.P. Neven. We hebben twee stemmen in het algemeen bestuur, omdat we naast de milieutaken ook de bouwtaken onderbrachten bij de ODR. De VTH-taken zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst tussen de gemeente Buren en de gemeenschappelijke regeling.
Programma's	2. Fysieke leefomgeving
Ontwikkelingen	Over de kwaliteit van dienstverlening van de ODR zijn we nog steeds niet tevreden. Hierover zijn diverse ambtelijke en bestuurlijke gesprekken gevoerd. In opdracht van de gemeenteraad hebben we door bureau Hiemstra en De Vries onderzoek laten doen naar de mogelijkheid om niet wettelijke taken terug te halen. Dit onderzoek is eind 2025 afgerond en aan de gemeenteraad aangeboden. De focus van de ODR heeft afgelopen jaar sterk gelegen op het halen van de robuustheidscriteria, met name voor de omzetnorm. We hebben aangedrongen op andere scenario's ten aanzien van de robuuste toekomst voor de ODR. Dit jaar is er, in tegenstelling tot voorgaande jaren, het hele jaar door onder kental gewerkt. De kosten vallen helaas dit jaar fors hoger uit dan begroot. Dit komt met name door de fors hogere kosten op het gebied van juridische dienstverlening.
Risico's	De kwaliteit van de dienstverlening blijft onder druk staan. De ODR steunt, met name bij nieuwe ontwikkelingen, voor een groot deel op inhuur personeel waardoor kosten hoog uitvallen en kwaliteit van dienstverlening moeilijk duurzaam te borgen is. Hierdoor stijgt ook het risico op vertraging vsn procedures of fouten, waardoor we te maken krijgen met extra juridische procedures. op het gebied van de juridische kosten zal de trend zich naar verwachting voortzetten waardoor dit ook in het komende jaar aanzienlijke kosten met zich mee zal brengen.

Toelichting financiële ontwikkelingen
Het resultaat 2025 van de gemeenschappelijke regeling bedraagt € 1.187.907 positief.

Financiële informatie (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Realisatie 2025	Begroting 2025	Verschil
Bijdrage gemeente	2.900	3.231	3.974	3.531	-443
Eigen vermogen	2.119	1.031	2.181	976	-1.205

Regio Rivierenland	
Openbaar belang en doel	Regio Rivierenland behartigt de (gezamenlijke) belangen van de deelnemende gemeenten en voert gemeenschappelijke taken uit, onder andere van provinciaal en rijksbeleid. De regio ondersteunt de gemeenten in bestuurlijk, beleidsmatig en strategisch opzicht. De GR werkt samen met overheden, bedrijfsleven en andere partners om gemeenschappelijke doelstellingen te bereiken. Dit vooral onder de naam Fruitdelta. Verder voert de GR taken uit op basis van contracten met de gemeente(n) zoals inkoop van de Jeugdzorg en leerlingen- en jeugdvervoer.
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling.
Deelnemende partijen	Het samenwerkingsverband wordt gevormd door de gemeenten: Tiel, Culemborg, Zaltbommel, Maasdriel, West-Betuwe, West Maas en Waal, Neder-Betuwe en Buren.
Bestuurlijk belang	Burgemeester H.M. Ostendorp vertegenwoordigd Buren in het algemeen bestuur. Het stemgewicht in dit bestuur wordt jaarlijks bepaald door te kijken naar het inwoneraantal van de deelnemende gemeenten. Buren heeft elf van de honderd stemmen. We dragen op basis van het inwoneraantal bij aan het programma regionale samenwerking. Er zijn er verschillende taken vastgelegd in afzonderlijke dienstverleningsovereenkomsten.
Programma's	5. Inwoners, bestuur en veiligheid
Ontwikkelingen	In 2025 is de Regio Deal 6e tranche afgesloten met het Rijk. Aan Regio Rivierenland wordt € 22.500.000 cofinanciering toegekend. Hierdoor wordt op de portefeuilles wonen, leven en ondernemen extra geïnvesteerd en samengewerkt om de regio toekomstbestendig te maken. Het PFO Ruimte is in 2025 ingesteld als structurele regionale opgave en hier wordt jaarlijks door de gemeente Buren een bijdrage van € 21.975 aan toegekend. Ook is in 2025 de verkenning gestart voor een regionale kansenagenda, het ruimtelijke ontwikkelperspectief en een expertpool Warmte. Daarnaast voldeed Regio Rivierenland aan de lagere gemeentelijke taakstelling door te bezuinigen op de capaciteit binnen HR en de opbrengsten uit rente.
Risico's	**Omvang risico's:** De totale omvang van de risico's bedraagt € 474.000. **Grootste risico's:** • Bij Contractgestuurde dienstverlening werken we met dienstverleningsovereenkomsten. Aan het werken met dienstverleningsovereenkomsten zijn financiële risico's verbonden. De financiële risico's en eventuele tekorten bij de uitvoering van taken voor gemeenten kunnen worden opgevangen door inzet van de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening. • Voor de uitvoering van het vervoer zijn overeenkomsten gesloten met een regiecentrale en een aantal vervoerders. Financiële risico's bestaan bij een eventueel faillissement van een van de partijen. Daarnaast bestaan risico's bij onenigheid tussen opdrachtgever en uitvoerende ondernemers, wat uiteindelijke financiële gevolgen kan hebben. Tot slot kunnen er financiële risico's zijn op het gebied van personele verplichtingen, als de uitvoering van Versis door de Regio wordt beëindigd. De gevolgen van financiële risico's en tekorten kunnen worden gefinancierd vanuit de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening. • In het verleden is een integrale inventarisatie uitgevoerd naar de financiële risico's bij het Regiokantoor van Regio Rivierenland, waarbij tevens een koppeling is gelegd met de saldi van reserves en voorzieningen om de risico's te kunnen dekken. De in de balans opgenomen algemene reserve van € 474.000 wordt voldoende geacht voor het afdekken van de financiële risico's. • Er functioneren voldoende controle- en beheersingsmaatregelen binnen het Regiokantoor van Regio Rivierenland. De frauderisico's worden als 'laag' gekwalificeerd.

	Weerstandsvermogen: Het weerstandsvermogen bedraagt € 474.000. Dit is voldoende om geschatte risico's op te vangen. **Onderdeel van risicoprofiel Buren:** De weerstandsratio is 1. Volgens de criteria van Buren is de weerstandsratio voldoende. We houden hier geen rekening mee in het risicoprofiel van de gemeente Buren.

Toelichting financiële ontwikkelingen
Het resultaat 2025 van de gemeenschappelijke regeling bedraagt € 149.000 positief.

Financiële informatie (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Realisatie 2025	Begroting 2025	Verschil
Bijdrage gemeente	240	232	306	321	15
Eigen vermogen	2.527	2.620	2.394	1.870	-524

Regionaal Archief Rivierenland	
Openbaar belang en doel	Doel is het vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis. Het Regionaal Archief Rivierenland draagt in die hoedanigheid zorg voor het beheer van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van de deelnemers.
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling.
Deelnemende partijen	De gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel.
Bestuurlijk belang	De gemeente Buren is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur door wethouder K.A. Maier. De heer K.A. Maier maakt deel uit van het dagelijks bestuur.
Programma's	5. Inwoners, bestuur en veiligheid
Ontwikkelingen	De ontwikkelingen in 2025 van het RAR waren gebaseerd op het beleidsplan 2022-2025. In het beleidsplan werd ingespeeld op de enorme groei van data, het belang van data bij het nemen van beslissingen door overheden en bescherming tegen cyberaanvallen en bescherming van gegevens. Het RAR sloot aan bij landelijke ontwikkelingen die een meerjarig karakter hebben: • Informatievoorziening bij gemeenten moet zo worden aangepast dat gegevens eenvoudiger, sneller en slimmer kunnen worden uitgewisseld en beschikbaar zijn voor overbrenging naar het e-depot. • Wijziging van de Archiefwet waarbij gemeenten stukken na 10 jaar moeten overdragen aan het RAR i.p.v. de huidige 20 jaar. • Informatie uit werkprocessen moet duurzaam toegankelijk worden gemaakt zgn. “Archivering by design”. Bij het maken van informatie moet al bedacht en geregeld zijn wat bewaard en ingezien moet kunnen worden. Doel hiervan is informatie die voor iedereen en voor altijd toegankelijk is.
Risico's	**Omvang risico's:** De totale omvang van risico's bedraagt € 200.000. Grootste risico's: • Politiek bestuurlijk en maatschappelijke risico's á €50.000. Bijvoorbeeld door uittreding van een deelnemende gemeenten of beëindiging van een overeenkomst. • Organisatorische risico's €140.000. Bijvoorbeeld door cybercriminaliteit, calamiteiten met schade aan gebouw en/of het archief. Afhankelijkheid van specialistische leveranciers. • Juridische risico's €10.000. Bijvoorbeeld door nieuwe wet en regelgeving. **Weerstandsvermogen:** Het weerstandsvermogen bedraagt € 211.000. Dit is voldoende om de geschatte risico's op te vangen. **Onderdeel van risicoprofiel Buren:** De weerstandsratio is 1. Volgens de criteria van Buren is de weerstandsratio voldoende. We houden hier geen rekening mee in het risicoprofiel van de gemeente Buren.

Toelichting financiële ontwikkelingen
Het resultaat 2025 van de gemeenschappelijke regeling is nagenoeg nihil.

Financiële informatie (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Realisatie 2025	Begroting 2025	Verschil
Bijdrage gemeente	301	332	336	344	8
Eigen vermogen	570	570	1.013	457	-556

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	
Openbaar belang en doel	• Versterken proactief handelen; • Verhogen zelfredzaamheid en burgerparticipatie; • Verbeteren risicocommunicatie. Deelname is verplicht op basis van de Wet op de veiligheidsregio's.
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	De VRGZ vormt het samenwerkingsverband van: • 14 gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen en regio Rivierenland, zijnde Nijmegen, Wijchen, Druten, Berg en Dal, Heumen, Beuningen, West Maas en Waal, Maasdriel, Zaltbommel, West-Betuwe, Buren en Culemborg en Neder-Betuwe, Tiel; • De Regionale Ambulancevoorziening (RAV); • De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR); • De brandweer.
Bestuurlijk belang	Algemeen bestuur waarin de burgemeester vertegenwoordigd is met een stem.
Programma's	5. Inwoners, bestuur en veiligheid
Ontwikkelingen	Nieuwe Wet Crisisbeheersing en Brandweerzorg Een eerste voorstel hiertoe zal naar verwachting in 2024 in procedure worden gebracht. De verwachting is dat dit in 2025 nog geen impact heeft op de VRGZ. Landelijke agenda Crisisbeheersing 2024-2029 Begin 2024 wordt de landelijke agenda crisisbeheersing 2024-2029 aan alle veiligheidsregio's ter instemming voorgelegd. Met deze agenda wordt ingezet op het realiseren van langjarige gezamenlijke ambities van Rijk en veiligheidsregio's langs drie pijlers: versterken voorbereiding en paraatheid, versterken van een weerbare samenleving en bevorderen van kwaliteit en professionaliteit. Rijk en veiligheidsregio's zullen - al dan niet in samenwerking met andere publieke en private crisispartners - (een deel van) hun activiteiten richten op de realisatie van deze ambities. Landelijk actieplan Toekomstbestendige Brandweerzorg In de verdere ontwikkeling van de toekomstbestendige brandweerzorg volgt de brandweer Gelderland-Zuid naast de eigen inspanningen op dit gebied het landelijke actieplan. Omdat dit nog in ontwikkeling is, is nog niet aan te geven welke inzet (extra of andere) van de brandweer gevraagd kan worden in 2025.
Risico's	**Omvang risico's:** De verwachting van de totale afzonderlijke risico's bedraagt € 14.880.000. Dit is de som van alle risico's die zich in theorie voor zouden kunnen doen. Dit wordt altijd afgezet tegen een kans % dat deze risico's ook echt gaan plaats vinden. Dat risico bedrag is geraamd op € 5.259.000. **Grootste risico's:** PFAS De Rijksoverheid wil inzicht krijgen in hoeverre er in Nederland PFAS vervuiling is. Zodra op onze locaties een significante hoeveelheid PFAS in de bodem wordt gevonden, kan dit resulteren tot maatregelen die kosten met zich meebrengen. PTSS, Verzuim, Arbo Door verzuim om verschillende redenen geen inzetbaarheid van personeel, maar wel (op)lopende kosten Cybercriminaliteit/ beveiligingsincident Cybercriminaliteit, beveiligingsincidenten en verstoringen van de organisatie en samenleving. Arbeidsproblematiek Er is sprake van vergrijzing en schaarste van personeel. Er moet meer worden geïnvesteerd in behouden en aantrekken van kwalitatief goede werknemers. Dat kan ook leiden tot tijdelijk inhuren, wat door de krapte op de arbeidsmarkt duurder kan uitpakken.

	CAO / Loonontwikkelingen Het betreft hier de toekomstige stijgingen door een nieuwe CAO die boven de indexcijfers uitkomen die door de NZa/adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting. Het risico is dat de zorgverzekeraars/gemeentes onvoldoende compenseren om dit op te vangen. **Weerstandsvermogen:** Het realistische risicobedrag is geraamd op € 5.259.000. De totale reserves van het programma Crisis- en Rampenbestrijding is geraamd op € 3.040.000. De reserve Regionale Ambulance voorziening bedraagt € 2.887.000. De totale reservepositie komt dan neer op € 5.927.000. **Onderdeel van risicoprofiel Buren:** De weerstandsratio voor de programma's Crisis- en Rampenbestrijding en Regionale ambulance voorziening is samen 1,13. We houden hier daarom geen rekening mee in het risicoprofiel van de gemeente Buren.

Toelichting financiële ontwikkelingen
Het resultaat 2025 van de gemeenschappelijke regeling bedraagt € 182.000 positief.

Financiële informatie (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Realisatie 2025	Begroting 2025	Verschil
Bijdrage gemeente	2.434	2.602	2.750	2.750	0
Eigen vermogen	10.151	9.635	9.500	7.160	-2.340

Werkzaak	
Openbaar belang en doel	GR Werkzaak voert de Wet sociale werkvoorziening (WSW) uit voor Burense werkzoekenden die op 31 december 2014 een dienstverband hadden bij de GR Lander conform de WSW. Vanaf 2015 is de WSW afgesloten voor nieuwe instroom van werkzoekenden. Sindsdien moeten alle werkzoekenden (ook de arbeidsgehandicapte medewerkers) zich via de Participatiewet melden bij de gemeente voor de nodige ondersteuning.
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Werkzaak Rivierenland is een Gemeenschappelijke regeling (GR) die de volgende regelingen uitvoert voor acht gemeenten in Regio Rivierenland: De Participatiewet en aanverwante regelingen voor zes gemeenten: • Culemborg, Maasdriel, Tiel, West-Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel De Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) voor zeven gemeenten: • Culemborg, Maasdriel, Tiel, West-Betuwe, Zaltbommel, Neder-Betuwe en Buren. West Maas en Waal neemt dus alleen deel in de GR Werkzaak voor de Participatiewet. Neder-Betuwe en Buren nemen dus alleen deel voor de Wsw. De Participatiewet wordt voor Neder-Betuwe en Buren uitgevoerd door Buren in eigen beheer.
Bestuurlijk belang	De gemeente Buren is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur (AB) door wethouder E.M. de Bas. Het AB bestaat uit acht wethouders, één van iedere deelnemende gemeente. Ieder AB lid heeft een gelijkwaardige stem.
Programma's	3. Sociaal Domein
Ontwikkelingen	Werkzaak ziet dat haar WSW medewerkers in toenemende mate een kwetsbare gezondheid hebben. Jaarlijks stijgt de gemiddelde leeftijd van de WSW medewerkers omdat er geen nieuwe instroom (meer) is in de WSW. Nog ca. 52 inwoners van de gemeente Buren hebben een WSW dienstverband bij Werkzaak. Dat aantal zal de komende jaren langzaam verder dalen, omdat WSW medewerkers uitstomen uit de WSW als ze de pensioengerechtigde leeftijd bereiken.
Risico's	De belangrijkste risico's bestaan uit verandering van Rijkswetgeving en beleid, kwetsbaarheid rondom ICT-infrastructuur, niet behalen van omzetdoelstellingen en bedrijfsonderbreking. De ratio weerstandsvermogen bedraagt 1,0. De gekwantificeerde risico's worden dus gedekt door het eigen vermogen.

Toelichting financiële ontwikkelingen
Het resultaat 2025 van de gemeenschappelijke regeling bedraagt € 812.100 positief.

Financiële informatie (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Realisatie 2025	Begroting 2025	Verschil
Bijdrage gemeente	1.892	2.147	1.940	1.998	58
Eigen vermogen	6.490	6.230	6.128	4.617	-1.511

Recreatiemaatschappij Nederrijn, Lek en Waal	
Openbaar belang en doel	Vanaf 1999 kwamen de deelnemende gemeenten, in hun nieuwe rol van aandeelhouder, meer op afstand te staan. Het onroerend goed werd overgedragen en een afkoopsom werd betaald voor toekomstig beheer. De recreatieschappen kozen voor een model van maatschappelijk ondernemen. Kernactiviteit: het duurzaam in standhouden, verbeteren en uitbreiden van de openbare recreatief-toeristische infrastructuur in het werkgebied van de (Natuur- en) Recreatieschappen Lingegebied, Nederrijn, Lek en Waal en Over-Betuwe ten behoeve van een breed publiek in het Rivierengebied.
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Gemeenten Buren, Culemborg, Druten, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Maas en Waal, West Betuwe, Molenlanden (voorheen Giessenlanden), Vijfheerenlanden, Arnhem, Lingewaard en Overbetuwe.
Bestuurlijk belang	De gemeenten zijn vertegenwoordigd in de Raad van Commissarissen. Wethouder K.A. Maier is betrokken bij de bestuurlijke overleggen rondom de GR.
Programma's	1. Wonen, werk en recreatie.
Ontwikkelingen	In 2025 is de voormalige vennootschap omgevormd tot een Gemeenschappelijke Regeling, die voldoet aan de nieuwe wettelijke regels.
Risico's	Het onroerend goed is eigendom van de BV Recreatiemaatschappij Uit®waarde, als uitvoerende partij namens de GR. De deelnemende gemeenten hebben een afkoopsom betaald voor toekomstig beheer.

Vennootschappen

Een vennootschap is een organisatievorm met als hoofddoel het realiseren van winst voor de eigenaars van de vennootschap. Voorbeelden zijn de besloten vennootschap, de naamloze vennootschap en de vennootschap onder firma.
Wij participeren in de volgende vennootschappen:

- NV Bank Nederlandse Gemeenten
- NV Vitens
- BV Recreatiemaatschappij Uiterwaarde

NV Bank Nederlandse Gemeenten	
Openbaar belang en doel	De BNG draagt bij aan de algemene dekkingsmiddelen van onze gemeentelijke organisatie. De NV Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang en verstrekt krediet tegen lage tarieven aan of onder garantie van Nederlandse overheden. Dat leidt voor de inwoners tot zo laag mogelijke kosten voor maatschappelijke voorzieningen.
Juridische vorm	Overige verbonden partij - Vennootschap
Deelnemende partijen	De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is een bank die volledig in overheidsbezit is. De helft van de aandelen is van de Staat. De andere helft van de aandelen is in bezit van de gemeenten, hoogheemraadschappen en provincies. De gemeente is vanwege de financiële verhoudingen met het Rijk verplicht een bankrekeningnummer bij de BNG te openen. Hierop worden de algemene uitkering en andere Rijksvoorschotten uitbetaald.
Bestuurlijk belang	De aandeelhouders oefenen invloed uit door de vertegenwoordiging in de aandeelhoudersvergadering. Het aantal aandelen van de BNG bedraagt 55.690.720. We bezitten 23.953 aandelen. Dit is 0,04% van het totaal aan aandelen.
Ontwikkelingen	Sinds december 2025 worden BNG-obligaties (zowel in euro als dollar) geaccepteerd als onderpand door een van de grootste clearinginstellingen ter wereld. Dit bevestigt de hoge kredietkwaliteit en liquiditeit van de bank. De BNG behield haar status als een van de veiligste banken ter wereld met de hoogst mogelijke AAA-ratings van Moody's, S&P en Fitch. De bank bleef fors investeren in de energietransitie, waaronder de financiering van warmtenetten en zonneparken.
Risico's	De BNG is financieel gezond en heeft de afgelopen jaren altijd dividend uitgekeerd. In onze meerjarenbegroting houden we ook rekening met deze dividend inkomsten van € 60.000. Mocht de BNG een jaar geen dividend kunnen uitkeren dan raakt dat ons begrotingsresultaat.

Vitens	
Openbaar belang en doel	Het continu leveren van topkwaliteit drinkwater tegen een lage prijs blijft altijd de kerntaak van Vitens. Door innovatie en efficiënte bedrijfsvoering wil Vitens de operationele kosten laag houden zonder af te doen aan kwaliteit of leveringscontinuïteit.
Juridische vorm	Overige verbonden partijen - Vennootschap
Deelnemende partijen	De aandelen van Vitens zijn voor 100% in handen van provincies en gemeenten. Het dagelijkse bestuur van het drinkwaterbedrijf is in handen van de verschillende raden en commissies. Deelname is niet verplicht, maar de aandelen zijn moeilijk verhandelbaar.
Bestuurlijk belang	Het aantal aandelen van Vitens bedraagt 5.777.247. De gemeente Buren bezit 24.035 aandelen. Dit is 0,416%
Ontwikkelingen	De belangrijkste ontwikkelingen bij Vitens in 2025 draaien om een aanzienlijke verhoging van de drinkwatertarieven, noodzakelijke grootschalige investeringen in infrastructuur en een focus op duurzaam watergebruik. Vitens moet hard werken aan de leveringszekerheid. De vraag naar drinkwater stijgt, mede door nieuwbouw en een groeiende bevolking. De druk op het drinkwatersysteem neemt toe door klimaatverandering en vervuiling van de bronnen. 2025 staat in het teken van hogere kosten voor de consument, die direct worden ingezet om de drinkwatervoorziening op de lange termijn veilig te stellen.
Risico's	De resultaten van Vitens staan al jaren onder druk en daardoor kan de dividenduitkering Vitens lager uitvallen. Deze dividend uitkering is onderdeel van onze meerjarenbegroting. In de afgelopen jaren zijn de daadwerkelijke ontvangen uitkeringen lager dan begroot. Deze werden gecompenseerd door de uitkeringen die we ontvangen vanuit de BNG.

BV Recreatiemaatschappij Uit®waarde	
Openbaar belang en doel	Vanaf 1999 kwamen de deelnemende gemeenten, in hun nieuwe rol van aandeelhouder, meer op afstand te staan. Het onroerend goed werd overgedragen en een afkoopsom werd betaald voor toekomstig beheer. De recreatieschappen kozen voor een model van maatschappelijk ondernemen. Kernactiviteit: het duurzaam in standhouden, verbeteren en uitbreiden van de openbare recreatief-toeristische infrastructuur in het werkgebied van de (Natuur- en) Recreatieschappen Lingegebied, Nederrijn, Lek en Waal en Over-Betuwe ten behoeve van een breed publiek in het Rivierengebied
Juridische vorm	Overige verbonden partijen- Vennootschap
Deelnemende partijen	Gemeenten Buren, Culemborg, Druten, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Maas en Waal, West Betuwe, Molenlanden (voorheen Giessenlanden), Vijfheerenlanden, Arnhem, Lingewaard en Overbetuwe.
Bestuurlijk belang	De gemeenten zijn vertegenwoordigd in de Raad van Commissarissen. Wethouder K.A. Maier is betrokken bij de bestuurlijke overleggen rondom de BV.
Ontwikkelingen	
Risico's	Het onroerend goed is eigendom van de BV. De deelnemende gemeenten hebben een afkoopsom betaald voor toekomstig beheer.

Grondbeleid

Inleiding
Grondbeleid bevindt zich op het snijvlak tussen omgevingsbeleid en financiën. Het grondbeleid is geen doel op zich maar een essentieel middel om maatschappelijke doelstellingen te realiseren in samenwerking met derden. De doelstellingen moeten passen binnen de financiële mogelijkheden van de gemeente. Er is geen winstdoelstelling maar een maatschappelijke doelstelling. Met behulp van het grondbeleid wordt bepaald welke rollen en welke beleidsvormen worden ingezet om de gestelde doelen te realiseren. Grondbeleid is in financieel- economische zin dienstbaar aan het realiseren van deze gemeentelijke doelstellingen.

Beleidskaders
In algemene zin wordt met het grondbeleid ondersteuning gegeven aan een actieve grondpolitiek. Een actieve grondpolitiek geeft extra druk op de gemeentelijke financiën en ambtelijke capaciteit.
Per 1 januari 2025 is de Nota overhead van de gemeente Buren gewijzigd. De overhead wordt waar mogelijk op de inkoopkosten doorbelast. Voorheen werd de overhead in het uurtarief voor de inzet van ambtelijke uren verwerkt.

Ontwikkelingen
Er is landelijk een grote behoefte aan meer (betaalbare) woningen. Dit komt deels door de omvang van de Nederlandse bevolking maar ook door bijvoorbeeld mondiale gebeurtenissen die een tijdelijk of meer permanent effect hebben op de huisvestingsbehoefte. Een actieve grondpolitiek moet bijdragen aan het voorzien in die behoefte.
De gemeente heeft in 2024 grond aangekocht in Beusichem en Ingen om daar woningbouw te realiseren. Tevens is de gemeente bezig met een locatie in Buren om daar op eigen grond, gecombineerd met grond van een ontwikkelaar, middels een samenwerking woningbouw te realiseren. Voor deze locaties zijn grondexploitaties gestart. In totaal zijn er op dit moment vier actieve grondexploitaties.

Risico's
Voor risico's die een relatie met het project hebben, wordt een raming in de grondexploitatie van dat project opgenomen. Mogelijke risico's zijn:
- meerwerk bij de uitvoering van bouw- en woonrijp maken;
- meerkosten voor bodemsanering;
- tegenvallende verkopen;
- meerkosten planbegeleiding door uitloop van het project.

Naast voornoemde financiële risico’s spelen in algemene zin ook met name netcongestie en stikstof mee bij de risico’s ten aanzien van de haalbaarheid van de diverse projecten.

Bouwgrondexploitatie

Bedrijventerrein Doejenburg II te Maurik
Het plan was in 2025 de afrondende werkzaamheden plaats te laten vinden met betrekking tot het inrichten van de openbare ruimte. Door aanvullende wensen van de gebruikers van de locatie ten aanzien van inrichting en onderhoud is dit echter nog niet gedaan. Ook heeft de ondernemersvereniging de wens kenbaar gemaakt de openbare ruimte in eigendom van de gemeente te laten. Dit in tegenstelling tot de oorspronkelijke overeenkomst. Deze wens heeft geleid tot een aanpassing van de plannen en de daarmee samenhangende herziening van de financiën. Voor de gemeente heeft dit als voordeel dat werkzaamheden integraal kunnen worden opgepakt en een uniform beeld in de openbare ruimte blijft bestaan. De verwachting is dat in 2026 gestart wordt met het woonrijp maken van het bedrijventerrein. De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd en lopen door tot in 2027.

Bij de herziening van de grondexploitaties in 2025 is € 633.315 beschikbaar gesteld. In 2025 is hiervan € 31.000 ingezet. Het restant bedrag wordt ingezet om de eerste wegen woonrijp te maken en een groenaanplant te doen. Dit bedrag is niet toereikend voor alle maatregelen die daar getroffen moeten worden. Voor de resterende werkzaamheden zullen de grondexploitaties in 2026 worden geactualiseerd en verantwoord in de jaarrekening 2025.

De toegenomen financieringslast kent verschillende oorzaken. De belangrijkste zijn de gewijzigde plannen ten aanzien van de uitvoering en beheer. Als gevolg van de uitwerking van deze gewijzigde plannen laat de uitvoering ook langer op zicht wachten. Tevens zijn de kosten toegenomen als gevolg van de Nota overhead. Dit heeft gecombineerd tot gevolg dat de kosten ten opzichte van de oorspronkelijke begroting sterk zijn gestegen.

In de afgelopen jaren zijn de riolering, het groen, de openbare verlichting en de civiele kunstwerken al in beheer genomen. In de nieuw vastgestelde assets (raad van 28 oktober 2025) is al rekening gehouden met de beheerkosten. Alleen het onderdeel wegen moet nog overgedragen worden aan beheer. Omdat de woonrijp gemaakte wegen in de eerste jaren nauwelijks onderhoud vragen wordt deze meegenomen in de areaal uitbreiding bij het actualiseren van de asset wegen 2029.

't Woud II te Ingen
De grondexploitatie bevindt zich in de opstartfase.
Ten opzichte van het boogde resultaat van circa € 0,267 miljoen opbrengst in het oorspronkelijke projectplan zijn op dit moment met name de volgende grotere wijzigingen te verwachten:

- de impact van de aanwezige spuitzones op de locatie is groot. Er wordt hard gewerkt aan optimalisatie van het plan en het beperken van die impact;
- als gevolg van het oplossen van voornoemde spuitzones, in combinatie met wensen van de eigenaren van de betrokken omliggende percelen van waaruit de spuitzones volgen, is er mogelijk sprake van doorontwikkeling en optimalisatie van de oorspronkelijke plannen;
- er dient rekening te worden gehouden met sleuvenonderzoek ten behoeve van archeologie en mogelijke opgravingen. Dit is een vrij kostbaar onderzoek;
- de impact van de Nota overhead was niet voorzien bij het opstellen van de oorspronkelijke begroting. Dit heeft tot gevolg dat de overhead sterk op het resultaat van het projectplan drukt.

Het project is complex en kent op dit moment een hoge dynamiek in de planvorming. Hierdoor is het lastig een eenduidig beeld te geven van het verwachtte resultaat aan zowel de kosten als aan de opbrengstenkant. Naast bedreigingen zijn er dus ook kansen. De meest recente doorrekeningen van de exploitatie laten een verlies zien van circa € 0,510 miljoen.

De hoge akker (voorheen Beusichem Zuid) te Beusichem
De grondexploitatie bevindt zich in de opstartfase.
Ten opzichte van het boogde resultaat van € 2,279 miljoen in het oorspronkelijke projectplan zijn op dit moment met name de volgende grotere wijzigingen te verwachten:

- de netcongestie kan een sterk kostenverhogend effect hebben doordat we netbewust moeten ontwikkelen. Op dit moment is dit nog moeilijk in cijfers uit te drukken;
- de impact van de Nota overhead was niet voorzien bij het opstellen van de oorspronkelijke begroting. Dit heeft tot gevolg dat de overhead sterk op het resultaat van het projectplan drukt.

De meest recente doorrekeningen van de exploitatie laten een opbrengst zien van circa € 1,554 miljoen. De lagere opbrengst is grotendeels het gevolg van de gewijzigde overhead.

Buren Oost te Buren
De grondexploitatie bevindt zich in de verkenningsfase.

Het plan is samen met Van Arnhem Bouwgroep BV een ontwikkeling te realiseren waarbij zowel Van Arnhem als de gemeente Buren grond inbrengen. De beoogde samenwerking is in de vorm van een publiek private samenwerking (PPS) om meer te kunnen sturen op planning en realisatie zoals ook beoogd middels het grondbeleid.

De ontwikkeling is op basis van een voorlopig woningbouwprogramma doorgerekend op haalbaarheid. Deze doorrekening is gedaan door Fakton concultancy. Hun conclusie is dat het programma op deze plek financieel haalbaar is. De financiële haalbaarheid staat echter wel onder druk. Ook hebben zij vanuit financieel oogpunt gekeken naar de samenwerking met Van Arnhem Bouwgroep BV en hierover een positief oordeel afgegeven.

Realisatie

In 2025 heeft geen verkoop van grond vanuit de diverse grondexploitaties plaatsgevonden. Er is vooral gewerkt aan voorbereidende planvorming, participatietrajecten et cetera.

Naam	2016	2017	2018	2019	2020
Bedrijventerrein Doejenburg II					
- Uitgifte in m2					55.500
- Uitgifte aantal bedrijfswoningen					5
Teisterbant					
- Uitgifte aantal woningen					0

Prognose te verwachten resultaten

Bedrijventerrein Doejenburg II te Maurik
Bij de herziening per 1 januari 2024 gingen we ervan uit dat de grondexploitatie Doejenburg in 2024 afgesloten werd. In de 2e bestuursrapportage 2024 is gerapporteerd dat er vertraging is opgelopen bij het woonrijp maken. Het afsluiten van de grondexploitatie is uitgesteld.

Inmiddels is de herziening per 1 januari 2026 opgesteld. De nog te maken kosten en te verwachten inkomsten in 2026 (en mogelijk verder) zijn geraamd en daarmee is ook een nieuw verwacht eindresultaat te melden.
Verwacht eindresultaat:
- € 7.019.000 tekort (eindwaarde per 31-12-2025)
- € 8.631.000 tekort (herziene berekening 2026)

Dit is een verslechtering van circa € 1,613 miljoen ten opzichte van de prognose van vorig jaar.
Conform voorschriften van het BBV is voor de grondexploitatie bedrijventerrein Doejenburg II een verliesvoorziening gevormd. Deze stellen we naar boven bij.

't Woud II te Ingen
De meest recente doorrekeningen van de exploitatie laten een verlies zien van circa € 0,510 miljoen.

Hoge akker (voorheen Beusichem Zuid) te Beusichem
De meest recente doorrekeningen van de exploitatie laten een opbrengst zien van circa € 1,554 miljoen.

Reserves en voorzieningen

Voorziening voor verlies
De grondexploitatie Bedrijventerrein Doejenburg II sluit met een verlies. Voor dit bedrag is een verlies voorziening gevormd van € 8.631.000.

Voor de grondexploitatie ’t Woud II wordt op basis van de geactualiseerde cijfers vooralsnog rekening gehouden met een verlies. Er is daarvoor een voorziening gevormd van € 510.000.

Ombuigingen (ZBB)

Inleiding
In deze paragraaf maken we inzichtelijk hoe het staat met de realisatie van de Zero Based Budgeting maatregelen (ZBB). De gemeenteraad besloot in november 2021 om deze maatregelen te verwerken in de meerjarenbegroting 2022-2025.

De aanleiding voor deze bezuinigingen ontstond in het voorjaar van 2021. In de Perspectiefnota 2022 werd zichtbaar dat de financiële positie van Buren fors onder druk stond. Om het meerjarig evenwicht in de begroting 2022 te herstellen, stemde de gemeenteraad in met een pakket van 39 maatregelen. Dit betekende een besparing van € 1,2 miljoen in 2022 die oploopt tot afgerond € 3,3 miljoen in 2025 en de jaren erna.

De ZBB maatregelen zijn divers. Een aantal is technisch van aard en eenvoudig te realiseren, terwijl ervoor bijvoorbeeld de transformatie Sociaal Domein of het afstoten van vastgoed een langere voorbereiding nodig is.

In de tweede bestuursrapportage 2025 hebben we u voor het laatst geïnformeerd over de voortgang van de ZBB-maatregelen. In deze paragraaf vatten we de meest actuele stand van zaken samen.
Stand van zaken in één oogopslag
In de onderstaande tabel is de cumulatieve voortgang van de vastgestelde ZBB opgave opgenomen. In de tweede bestuursrapportage 2025 is al vastgesteld welke ZBB opgaven niet haalbaar of vertraagd zijn. Hier zijn, na vaststelling van de tweede bestuursrapportage 2025, geen wijzigingen meer op van toepassing.

bedragen x €1.000	2023	2024	2025
Gerealiseerd	1.222	2.271	2.718
Niet haalbaar of vertraagd	779	1.035	643
Vastgestelde ZBB opgave	2.001	3.306	3.361

NB: Voor het jaar 2025 is de tweede bestuursrapportage 2025 leidend.

Overzicht nog te realiseren ZBB maatregelen
In de meerjarenbegroting 2026 is er nog een opgave te realiseren. Dit betreft het afstoten vastgoed en (cultureel) erfgoed. De taakstelling bedraagt € 175.750. We rapporteren hierover in de bestuursrapportages en de jaarstukken over de voortgang. We doen dit alleen niet meer via een aparte paragraaf. Naar verwachting wordt dit bedrag in 2026 ook daadwerkelijk gerealiseerd.

Wet open overheid

Wat is de Wet open overheid (Woo)
Sinds 1 mei 2022 geldt de Wet open overheid (Woo). Het doel van deze wet is om overheden transparanter te maken. Daarbij moeten overheden zorgen voor beter vindbare, uitwisselbare, te ontsluiten en goed te archiveren overheidsinformatie. De Woo heeft de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) vervangen. De verplichtingen op het gebied van de Woo-verzoeken gelden al sinds 1 mei 2022. Actieve openbaarmaking wordt gefaseerd verplicht. Daarnaast geldt al wel een inspanningsverplichting.

In 11 informatiecategorieën moeten gemeenten documenten actief openbaar maken (Woo-informatiecategorieën en definities | Open Overheid). Op 1 november 2024 zijn de eerste verplichtingen ingegaan. Het ging daarbij specifiek om de categorieën voor gemeenten: wetten en algemeen verbindende voorschriften, overige besluiten van algemene strekking, organisatie en werkwijze en bereikbaarheidsgegevens. Gemeente Buren voldeed hier op tijd aan.

Wat hebben we in 2025 gedaan?
Voor de implementatie van de Woo is er in 2024 reeds een project- en uitvoeringsplan opgesteld. Hierin zijn de stappen beschreven om de komende jaren tot steeds meer actieve openbaarmaking van documenten te komen. De implementatie wordt dan ook projectmatig opgepakt. Er is een projectgroep met daarin vertegenwoordiging van diverse disciplines en het project kent een projectleider.

Passieve openbaarmaking
- Het afgelopen jaar hebben we 36 Woo-verzoeken ontvangen. Ongeveer 80% van de Woo-verzoeken is binnen de juridische termijn afgehandeld.
- Sinds half 2025 kunnen verzoekers online, via een webformulier, een Woo-verzoek indienen. Dit maakt het indienen van Woo-verzoeken toegankelijker en eenvoudiger.
- Als door een verzoeker een Woo-verzoek wordt ingediend, wordt ingezet op contact met de verzoeker en het zoveel mogelijk informeel afhandelen van het Woo-verzoek.

Actieve openbaarmaking
- De landelijk ontwikkelde Woo-index is aangevuld met de nog ontbrekende informatie (Woo-index Gemeente Buren | Overheid.nl).
- We zijn verder gegaan met de implementatie van actieve openbaarmaking. Per categorie kijken we wat de meest logische plaats is voor publicatie van documenten. We bepalen welke informatie actief openbaar gemaakt moet worden en hoe dit moet gebeuren, zodat de informatie makkelijk vindbaar en doorzoekbaar is. Zo is het voor inwoners duidelijk waar welke informatie te vinden is. We hebben bijvoorbeeld voorbereidingen gedaan om adviezen actief openbaar te gaan maken, maken we de vergaderstukken van de auditcommissie actief openbaar en sinds juni wordt de concept agenda van het college van B&W actief openbaar gemaakt.
- We hebben in 2025 een pilot uitgevoerd met drie andere gemeenten voor de aanschaf van een publicatieplatform dat gekoppeld kan worden aan het zaaksysteem. Deze pilot is geslaagd en eind 2025 is gestart met de implementatie in de omgeving van gemeente Buren. Dit wordt de komende maanden verder geïmplementeerd.
- We hebben de anonimiseersoftware die we gebruiken om documenten te anonimiseren gekoppeld aan het zaaksysteem, zodat medewerkers makkelijker kunnen anonimiseren vanuit hun werkvoorraad.

Op dit moment maken we de volgende informatie actief openbaar:
- Vergaderstukken van de gemeenteraad via: Vergaderingen Buren - iBabs Publieksportaal
- Besluitenlijst en conceptagenda college van B&W via: Vergadering college van B&W Buren - iBabs Publieksportaal
- Ruimtelijke plannen via Regels op de kaart: Zoeken - Regels op de kaart - Omgevingsloket
- Vergunningen via www.officiëlebekendmakingen.nl
- Jaarplannen en -verslagen via: Gemeentelijke financien - Gemeente Buren
- Wet- en regelgeving in het Gemeenteblad via www.officiëlebekendmakingen.nl
- Organisatie- en bereikbaarheidsgegevens via het Register van Overheidsorganisaties
- Woo-verzoeken via Woo-verzoeken - Gemeente Buren

Financiën
De Rijksoverheid stelt gelden beschikbaar voor de implementatie. Deze bijdrage bestaat uit een incidenteel deel voor de implementatie en een structureel deel voor de uitvoering van de Woo op lange termijn. Deze middelen zijn opgenomen in het I-plan 2025.

Jaarrekening

Wat is een jaarrekening?

Met de jaarrekening leggen we verantwoording af over de uitvoering van de exploitatiebegroting. De jaarrekening geeft daarnaast een beeld van onze bezittingen en schulden en de wijzigingen daarin tijdens het afgelopen jaar.

Overzicht baten en lasten op taakveld

Bedragen x € 1.000

	Rekening 2024	Begroting 2025 primitief	Begroting 2025 na wijziging	Rekening 2025	Verschil 2025
Baten	-92.775	-84.786	-91.743	-91.558	185
Programma 1. Wonen, werk en recreatie					
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-375	-67	-792	-201	591
3.4 Economische promotie	-407	-410	-438	-432	6
8.1 Ruimtelijke Ordening	-368	-125	-607	-438	169
8.2 Grondexploitaties (niet bedrijven)	-7.021	0	-321	-168	153
8.3 Wonen en bouwen	-986	-1.303	-1.283	-1.664	-381
Totaal programma 1. Wonen, werk en recreatie	**-9.157**	**-1.904**	**-3.441**	**-2.903**	**538**
Programma 2. Fysieke leefomgeving					
2.1 Verkeer en vervoer	-574	-474	-564	-865	-301
2.2 Parkeren	-2	-1	-1	0	1
2.5 Openbaar vervoer	-17	-17	-17	-17	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-192	-71	-104	-112	-9
7.2 Riolering	-3.268	-3.561	-3.596	-3.481	115
7.3 Afval	-3.626	-3.906	-3.954	-4.036	-82
7.4 Milieu(beheer)	-1.530	-486	-866	-1.563	-697
7.5 Begraafplaatsen	-604	-386	-385	-567	-182
Totaal programma 2. Fysieke leefomgeving	**-9.813**	**-8.901**	**-9.486**	**-10.640**	**-1.154**
Programma 3. Sociaal domein					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-5.249	-5.243	-4.296	-3.840	456
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorziening Jeugd	-129	0	-20	-94	-74
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorziening Integraal	0	0	-50	-114	-64
6.3 Inkomensregelingen	-5.244	-4.824	-5.354	-5.293	60
6.4 WSW en beschut werk	-31	-226	-194	-253	-58
6.60 Hulpmiddelen en diensten	-206	-120	-190	-183	7
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	-149	-142	-142	-209	-67
6.812 Maatschappelijke-en vrouwenopvang Wmo	-233	-203	-203	-248	-45
7.1 Volksgezondheid	-283	-213	-237	-191	46
Totaal programma 3. Sociaal domein	**-11.524**	**-10.971**	**-10.685**	**-10.423**	**262**
Programma 4. Sport, cultuur en onderwijs					
0.3 Beheer overige gebouwen/gronden	-256	-149	-2.381	-1.054	1.328
4.2 Onderwijshuisvesting	-103	-78	-251	-263	-12
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-851	-791	-841	-834	7
5.1 Sportbeleid en activering	-222	-171	-171	-168	2
5.2 Sportaccommodaties	-275	-168	-235	-266	-30
5.3 Cultuurpresentatie, -productie, -participatie	-25	-18	-18	-30	-12
5.4 Musea	-3	-2	-2	-2	0
5.5 Cultureel erfgoed	-64	-52	-751	-753	-2
5.6 Media	-53	-39	-117	-120	-3
Totaal programma 4. Sport, cultuur en onderwijs	**-1.852**	**-1.468**	**-4.766**	**-3.489**	**1.277**
Programma 5. Inwoners, bestuur en veiligheid					
0.1 Bestuur	-153	-92	-167	-181	-15
0.2 Burgerzaken	-575	-566	-611	-629	-17
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	0	-20	-20	0	20
1.2 Openbare orde en veiligheid	-31	-67	-25	-26	-1
Totaal programma 5. Inwoners, bestuur en veiligheid	**-760**	**-744**	**-823**	**-836**	**-13**
Programma 6. Bedrijfsvoering					
0.4 Overhead	-1.583	-823	-1.275	-1.511	-236
0.5 Treasury	-1.109	-426	-438	-450	-12
0.61 OZB Woningen	-6.104	-6.455	-6.582	-6.569	13
0.62 OZB niet-woningen	-2.236	-2.513	-2.462	-2.444	18
0.64 Belastingen overig	-126	-104	-96	-106	-10
0.7 Alg. uitkering. en ov. uitkeringen gemeentefonds	-48.512	-50.477	-51.689	-52.187	-499
Totaal programma 6. Bedrijfsvoering	**-59.670**	**-60.798**	**-62.542**	**-63.267**	**-725**

Lasten	90.928	84.951	90.399	94.262	3.863
Programma 1. Wonen, werk en recreatie					
3.1 Economische ontwikkeling	165	195	196	171	-25
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	323	3	637	1.658	1.021
3.4 Economische promotie	174	166	191	178	-13
8.1 Ruimtelijke Ordening	1.323	1.526	1.495	1.622	127
8.2 Grondexploitaties (niet bedrijven)	7.087	76	440	769	329
8.3 Wonen en bouwen	3.587	3.866	4.092	4.557	465
Totaal programma 1. Wonen, werk en recreatie	**12.660**	**5.832**	**7.052**	**8.954**	**1.903**
Programma 2. Fysieke leefomgeving					
2.1 Verkeer en vervoer	5.766	5.860	6.034	6.342	308
2.2 Parkeren	5	6	6	6	1
2.5 Openbaar vervoer	2	2	2	2	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.735	2.918	3.742	3.728	-14
7.2 Riolering	2.809	2.875	2.903	2.806	-98
7.3 Afval	3.263	3.540	3.586	3.669	83
7.4 Milieu(beheer)	2.198	1.315	1.665	2.294	629
7.5 Begraafplaatsen	953	758	803	787	-16
Totaal programma 2. Fysieke leefomgeving	**17.731**	**17.274**	**18.741**	**19.634**	**893**
Programma 3. Sociaal domein					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4.912	7.329	5.969	4.746	-1.224
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorziening Wmo	340	76	137	137	0
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorziening Jeugd	327	374	378	479	101
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorziening Integraal	570	463	509	500	-8
6.3 Inkomensregelingen	6.451	6.179	6.320	6.646	326
6.4 WSW en beschut werk	2.200	2.356	2.239	2.366	126
6.5 Arbeidsparticipatie	555	570	560	656	96
6.60 Hulpmiddelen en diensten	1.156	1.147	1.056	860	-196
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	2.305	2.625	2.601	2.551	-51
6.712 Begeleiding (Wmo)	1.560	2.036	1.618	1.710	92
6.713 Dagbesteding (Wmo)	685	113	656	745	90
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo	165	141	136	136	0
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal		285	354	453	99
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal		4.713	5.234	5.713	480
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	8.783	495	347	514	168
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal		0	525	624	99
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal		2.025	1.880	2.336	456
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk		250	318	380	62
6.791 PGB Wmo	39	39	280	304	23
6.792 PGB Jeugd	311	311	482	502	21
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	84	214	139	131	-8
6.812 Maatschappelijke-en vrouwenopvang Wmo	204	255	128	71	-57
6.821 Jeugdbescherming	691	671	571	606	36
6.822 Jeugdreclassering	19	71	67	67	0
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	0	197	241	241	0
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	0	167	414	459	46
7.1 Volksgezondheid	1.693	1.696	1.987	1.868	-119
Totaal programma 3. Sociaal domein	**33.050**	**34.797**	**35.145**	**35.801**	**656**
Programma 4. Sport, cultuur en onderwijs					
0.3 Beheer overige gebouwen/gronden	1.195	762	1.680	1.177	-503
4.2 Onderwijshuisvesting	1.145	1.078	1.218	1.221	3
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.209	2.066	2.212	2.093	-119
5.1 Sportbeleid en activering	426	339	405	409	4
5.2 Sportaccommodaties	508	496	516	530	14
5.3 Cultuurpresentatie, -productie, -participatie	40	183	135	159	24
5.4 Musea	25	23	23	23	0
5.5 Cultureel erfgoed	352	214	1.042	1.038	-4
5.6 Media	442	431	625	532	-93
Totaal programma 4. Sport, cultuur en onderwijs	**6.341**	**5.591**	**7.857**	**7.182**	**-675**

Programma 5. Inwoners, bestuur en veiligheid					
0.1 Bestuur	2.475	2.311	2.207	2.757	550
0.2 Burgerzaken	818	846	967	966	-1
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	2.693	2.818	2.857	2.855	-2
1.2 Openbare orde en veiligheid	626	597	700	724	25
Totaal programma 5. Inwoners, bestuur en veiligheid	**6.612**	**6.572**	**6.731**	**7.302**	**571**
Programma 6. Bedrijfsvoering					
0.4 Overhead	13.812	13.146	13.905	14.468	563
0.5 Treasury	3	23	23	19	-4
0.61 OZB Woningen	533	600	696	671	-24
0.62 OZB niet-woningen	71	75	74	74	0
0.64 Belastingen overig	116	159	155	155	0
0.8 Overige baten en lasten	0	880	21	0	-21
Totaal programma 6. Bedrijfsvoering	**14.535**	**14.884**	**14.874**	**15.388**	**514**
Saldo	1.847	-165	1.344	-2.703	-4.048
Mutaties reserves					
Onttrekkingen	3.903	8.055	11.802	11.074	-728
Toevoegingen	-2.688	-7.500	-12.798	-12.110	688
Saldo mutatie reserves	1.215	555	-996	-1.037	-41
Saldo na bestemming	3.062	390	348	-3.740	-4.088

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen - baten (bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025	Verschil
0.5 Treasury	-1.109	-438	-450	-12
0.61 OZB Woningen	-6.077	-6.544	-6.539	5
0.62 OZB niet-woningen	-2.236	-2.462	-2.444	18
0.64 Belastingen overig	-126	-96	-106	-10
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-48.512	-51.689	-52.187	-499
Totaal baten Algemene dekkingsmiddelen	-58.059	-61.230	-61.726	-496

0.61 OZB woningen
In het Overzicht baten en lasten op taakveld en Wat heeft het gekost? Programma 6 worden onder de baten bij het taakveld 0.61 OZB woningen ook de aanmaningen en dwangbevelen meegenomen. Deze worden in dit overzicht niet gezien als algemene dekkingsmiddelen. Daardoor wijken de baten in de bovenstaande tabel af in vergelijking met de hierboven genoemde tabellen.

Overzicht overhead

Overhead (bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025	Verschil
Personeel	9.716	9.440	9.568	128
ICT	997	1.693	1.856	163
Overig	862	771	816	45
Huisvesting	453	491	487	-3
Bedrijfsvoering en facilitaire zaken	201	236	230	-6
Totaal 0.4 Overhead	12.228	12.630	12.957	327

Voor de toelichting op de afwijkingen van de overhead categorieën verwijzen we naar het programma Bedrijfsvoering - Wat heeft het gekost?

Overzicht vennootschapsbelasting

De exploitatie van het Bedrijventerrein Doejenburg II voeren we uit onder de vennootschapsbelasting. Het project is verliesgevend. Een potentiële winst is uitgesloten. De grondexploitaties van de locaties in Beusichem en Ingen bevinden zich nog in de opstartfase, waarbij voor Ingen een verlies is voorzien.

Dit betekent dat wij over 2025 geen rekening hoeven te houden met het betalen van vennootschapsbelasting.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
De voorschriften uit het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) vormen het kader voor de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling. De jaarrekening stellen we op met inachtneming van deze voorschriften. Alle aanpassingen en aanvullingen van het BBV tot en met 31 december 2025 verwerkten we in deze grondslagen.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balansonderdeel anders is vermeld, nemen we de activa en passiva op tegen nominale waarden. De baten en lasten rekenen we toe aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten nemen we alleen op voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Met verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, houden we rekening indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn. Dividendopbrengsten van deelnemingen nemen we als bate op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij bedoelen we componenten zoals ziektekostenpremie voor gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken etc.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume vormen we geen voorziening of nemen we op andere wijze een verplichting op. De referentieperiode is vier jaar conform de meerjarenraming. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) vormen we wel een verplichting of voorziening.

Balans
Hierna leest u een nadere toelichting per onderdeel van de balans.

Vaste activa

Investeringen
De materiële vaste activa waarderen we tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden brengen we op de desbetreffende investering in mindering. In die gevallen schrijven we op het saldo af.

Investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven op basis van de verwachte gebruiksduur naar nihil. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Het verkopen van gemeentelijk vastgoed moet een marktconforme prijs opbrengen, passend bij het beoogde en toegestane gebruik. Als vastgoed wordt ingezet voor een gemeentelijk beleidsdoel en daardoor niet wordt verkocht, moet ingeval de waarde van het vastgoed daardoor vermindert, het ontstane prijsverschil inzichtelijk worden gemaakt en afgeboekt als verlies.

Waardering gemeentehuis.
Het gemeentehuis aan de Wetering 1 te Maurik is in 2023 verkocht en werd gehuurd in 2025.

Vlottende activa

Voorraden
De als “onderhanden werken” opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die we rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen toerekenen, bijvoorbeeld grondaankopen, kosten van bouw- en woonrijp maken en de administratie- en beheerskosten.

Tussentijdse winstneming (voorraden)
Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn het toerekeningsbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten, lasten en het daaruit vloeiende resultaat rekenen we toe aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat we (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd beschouwen, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig verantwoorden.

Het verantwoorden van tussentijdse winst (de POC-methode) is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten. Zowel het realisatiebeginsel als het voorzichtigheidsbeginsel komen tot uitdrukking in de vereiste voorwaarden voor de POC-methode:

- het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
- de grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
- de kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Marktconforme grondprijzen
Uitgangspunt is dat de gemeente marktconforme grondprijzen vaststelt. De residuele methode en de comparatieve methode zijn twee methoden die gebruikt worden om de marktconforme grondprijs vast te stellen.

Voorziening verwachte verliezen
Voorzieningen waarderen we op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen waarderen we tegen nominale waarde. Voor de verwachte oninbaarheid is een voorziening opgenomen die in de balanstelling in mindering gebracht is op de vorderingen. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

We ontvangen voorschotbedragen van de Europese Unie, het Rijk en overige Nederlandse overheidslichamen. Dit betreft voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel. Deze verantwoorden we onder de overlopende activa.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa nemen we tegen nominale waarde op.

Vaste passiva
Vaste schulden waarderen we tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente-typische looptijd van één jaar of langer.

De onderhoudsvoorzieningen baseren we op de meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen. In de paragraaf “onderhoud kapitaalgoederen” in het jaarverslag hebben we het beleid nader uiteengezet. De pensioenverplichting voor de wethouders zijn gebaseerd op basis van de uitgangspunten van het onderzoek van PROambt naar de overdrachtswaarde van het ABP.

Vlottende passiva
De vlottende passiva waarderen we tegen nominale waarde tenzij anders vermeld. Onder de vlottende passiva nemen we afzonderlijk op de netto-vlottende schulden, met een rente-typische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva.

Balans per 31-12-2025

ACTIVA	31-12-2024	31-12-2025	PASSIVA	31-12-2024	31-12-2025
Vaste activa			Vaste passiva		
Kosten geldleningen /saldo agio en disagio	0	0	Algemene reserve	17.406.251	11.469.042
Kosten onderzoek en ontwikkeling	0	0	Bestemmingsreserves:	11.736.149	21.772.317
Bijdrage aan activa van derden	0	0	Gerealiseerde resultaat	3.062.225	-3.739.992
Totaal immateriële vaste activa	*0*	*0*	*Totaal eigen vermogen*	*32.204.625*	*29.501.367*
Investeringen met economisch nut:			Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's	2.599.109	3.015.356
- gronden uitgegeven in erfpacht	4.735.540	4.735.540	Door derden beklemde middelen (specifieke aanwending)	6.698.511	6.165.391
-ov. investeringen met een economisch nut	17.984.854	23.700.960	Onderhoudsegalisatievoorzieningen	7.395.030	7.120.372
Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding kosten een heffing kan worden geheven	4.425.019	3.817.197	*Totaal voorzieningen*	*16.692.650*	*16.301.119*
Investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut:	7.786.133	9.733.704			
Totaal materiele vaste activa	*34.931.546*	*41.987.401*	Obligatieleningen	0	
			Onderhandse leningen van:		
Kapitaalverstrekkingen aan:			- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0	
- deelnemingen	95.687	95.687	- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	10.350.000	8.550.000
- gemeenschappelijke regelingen			- binnenlandse bedrijven	0	
- overige verbonden partijen			- openbare lichamen (artikel 1 wet Fido)	0	
Leningen aan:			- overige binnenlandse sectoren	0	
- openbare lichamen (artikel 1 wet Fido)			- buitenlandse instellingen	0	
- woningbouwcorporaties			Door derden belegde gelden	0	
- deelnemingen			Waarborgsommen	121.339	120.839
- overige verbonden partijen			*Vaste schulden met loopt. langer dan 1 jr.*	*10.471.339*	*8.670.839*
Overige langlopende geldleningen u/g	24.997	24.997			
Uitzettingen 's Rijks schatkist >= 1 jaar					
Uitzettingen van Nederlands schuldpapier >= 1 jaar					
Overige uitzettingen met een looptijd >= 1 jaar	222.892	426.808			
Totaal financiële vaste activa	*343.576*	*547.492*			
Totaal vaste activa	**35.275.122**	**42.534.893**	**Totaal vaste passiva**	**59.368.614**	**54.473.325**

Vlottende activa			Vlottende passiva		
Grond- en hulpstoffen			Kasgeldleningen bij openbare lichamen	0	0
Onderhanden werk: gronden in exploitatie	6.528.042	4.615.593	Overige kasgeldleningen	0	0
Gereed product en handelsgoederen			Banksaldi	0	0
Vooruitbetalingen			Overige schulden	4.493.201	5.026.438
Totaal voorraden	*6.528.042*	*4.615.593*	*Totaal netto-vlottende schulden met rente looptijd < 1 jr*	*4.493.201*	*5.026.438*
Vorderingen op openbare lichamen	7.958.694	7.842.190			
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen					
Overige verstrekte kasgeldleningen					
Uitzettingen 's Rijks schatkist >= 1 jaar					
Rekening-courantverhouding met het Rijk	19.826.568	9.150.141			
Rekening-courantverhouding met niet financiële instellingen					
Uitzettingen van Nederlands schuldpapier >= 1 jaar					
Overige vorderingen	1.675.936	1.310.829			
Overige uitzettingen					
Totaal uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jr	*29.461.198*	*18.303.160*			
Kassaldi	20.149	6.435			
Banksaldi	295.122	1.001.205			
Totaal liquide middelen	*315.271*	*1.007.640*			
Voorschotbedragen door voorfinanciering uitkering met specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:			Voorschotbedragen voor uitkeringen met specifiek bestedingsdoel, ontvangen van:		
- Europese overheidslichamen			- Europese overheidslichamen		
- het Rijk		570.038	- het Rijk	4.270.182	4.456.064
- overige Nederlandse overheidslichamen		376.594	- overige Nederlandse overheidslichamen	230.337	482.640
Overige nog te ontvangen en 'vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.283.822	4.202.457	Overige vooruitontvangen en nog te betalen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	5.501.121	7.171.908
Totaal overlopende activa	*2.283.822*	*5.149.089*	*Totaal overlopende passiva*	*10.001.640*	*12.110.612*
Totaal vlottende activa	**38.588.333**	**29.075.482**	**Totaal vlottende passiva**	**14.494.841**	**17.137.050**
Totaal activa	**73.863.455**	**71.610.375**	**Totaal passiva**	**73.863.455**	**71.610.375**

Toelichting op de balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa
Immateriële vaste activa worden niet geactiveerd. De boekwaarde is nihil.

Materiële vaste activa
Door gewijzigde regelgeving in het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) van de afgelopen jaren, zijn de materiële vaste activa steeds verder uitgesplitst.

De specificatie van deze uitsplitsing wordt hierna gepresenteerd, waarbij in eerste instantie een totaaloverzicht is gemaakt en daarna een uitsplitsing per onderdeel.

De post materiële vaste activa bestaat uit de volgende onderdelen:

Soort vaste activa (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025	Voorziening afwaardering	Balanswaarde 31-12-2025
Overige investeringen met economisch nut	17.985	23.701	0	23.701
Investeringen, waarvoor we ter bestrijding van de kosten een heffing kunnen heffen	4.425	3.817	0	3.817
Investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut	7.786	9.734	0	9.734
Gronden uitgegeven in erfpacht.	4.736	4.735	0	4.735
Totaal vaste activa	**34.932**	**41.987**	**0**	**41.987**

Ook dit jaar zet de stijgende lijn van de investeringen door. Ook in 2025 zijn de grootste investeringen:
- De nieuwbouw (gebouw) van het gemeentehuis.
- De vernieuwbouw van de Beatrixschool te Buren.

Investeringen per categorie	Boekwaarde zonder heffing		Boekwaarde met heffing	
(bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2024	31-12-2025
Gronden en terreinen	6.941	7.283	19	19
Strategische gronden	0	977	0	0
Bedrijfsgebouwen	14.582	18.289	0	0
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	7.512	9.522	4.380	3.764
Vervoermiddelen	0	0	0	0
Machines, apparaten en installaties	482	936	0	11
Overige materiële vaste activa	990	1.163	26	23
Totaal investeringen	**30.507**	**38.170**	**4.425**	**3.817**

In de categorie "investeringen waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven", zet zich de lijn van vorig jaar een beetje door. Er is sprake van weinig nieuwe investeringen en een redelijk constante afschrijving. Hierdoor is sprake van een dalende boekwaarde. Er zijn alleen een paar kleine investeringen geweest.

Investeringen per categorie	Met economisch nut		Met maatschappelijk nut	
(bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2024	31-12-2025
Gronden en terreinen	6.960	7.302	0	0
Strategische gronden	0	977	0	0
Bedrijfsgebouwen	14.583	18.288	0	0
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	4.372	3.814	7.520	9.473
Vervoermiddelen	0	0	0	0
Machines, apparaten en installaties	482	947	0	0
Overige materiële vaste activa	749	925	266	261
Totaal investeringen	**27.146**	**32.253**	**7.786**	**9.734**

In de bovenstaande tabel zien we de verschillende investeringen onderverdeeld in economisch en maatschappelijk nut. In 2025 zien we de grootste investeringen plaats vinden bij de categorie bedrijfsgebouwen. Het betreft daarbij de al eerder genoemde investeringen voor de basisschool Buren en kosten voor de nieuwbouw van het nieuwe gemeentehuis.

Ook valt "nieuwkomer" strategische gronden op. Het betreft hier de aankoop van de grond Achthonstraat te Maurik.

Verder zien we dat investeringen plaatsvinden bij de grond-, weg- en waterbouwkundige werken. De grootste posten hier zijn de investeringen Reconstructie kruising Kievit/Dreesweg, rehabilitatie Daver en verkeersveiligheid Vogelenzangseweg.

Investeringen per categorie (bedragen x € 1.000)	Balans waarde 31-12-2024	Boek waarde 31-12-2024	Vermeer-dering	Vermin-dering	Af-schrijving	Bijdragen derden	Boek waarde 31-12-2025	Voorziening afwaardering	Balans waarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	6.960	6.960	373	31	0	0	7.302	0	7.302
Strategische gronden	0	0	977	0	0	0	977	0	977
Bedrijfsgebouwen	14.582	14.582	4.228	0	483	39	18.288	0	18.288
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	11.893	11.893	2.317	58	865	0	13.287	0	13.287
Vervoermiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Machines, apparaten en installaties	482	482	557	0	92	0	947	0	947
Overige materiële vaste activa	1.015	1.015	328	0	157	0	1.186	0	1.186
Totaal investeringen	34.932	34.932	8.780	89	1.597	39	41.987	0	41.987

In de bovenstaande tabel vind je het verloopoverzicht van de investeringen. De kolom afschrijving heeft betrekking op de normale en de eventuele extra afschrijvingen in het lopende jaar.

De grootste mutaties uit de kolom vermeerderingen hierboven in het boekjaar staan in onderstaand overzicht vermeld.

De Beatrixschool in Buren namen we volgens planning in schooljaar 2025/2026 (augustus 2025) in gebruik.
De oplevering van het nieuwe gemeentehuis vindt naar verwachting in augustus 2026 plaats.

Bij negen van de zeventien investeringen die we afsluiten is het krediet overschreden. In totaal gaat het om € 170.000. Dit bedrag nemen we op in de rechtmatigheidsverantwoording. Het gaat hier bij zeven investeringen om kleine overschrijdingen (< € 10.000). Het tekort bij rehabilitatie van De Daver en Sporthal Lignum bedraagt respectievelijk € 45.000 en € 79.000. De afwijking Sporthal wordt veroorzaakt doordat de grond van de gymzaal Eck en Wiel voor een lager bedrag is verkocht aan een woningbouwcorporatie.

Investeringen (bedragen x € 1.000)	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2025	Cumulatief besteed t/m 2025
Vernieuwbouw Beatrixschool Buren	4.145	1.889	4.151
Nieuwbouw gemeentehuis (gebouw)	8.113	2.339	3.299
Totaal	12.258	4.228	7.450

Financiële vaste activa
Het verloop van de financiële vaste activa gedurende 2025 presenteren wij in het volgende overzicht:

Financiële vaste activa (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 01-01-2025	Vermeerdering	Vermindering	Aflossing/ afschrijving	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2025
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	96	0	0	0	0	96
Overige langlopende leningen	25	0	0	0	0	25
Overige uitzettingen met looptijd > 1 jaar	223	211	0	8	0	426
Totaal	344	211	0	8	0	547

Er zijn alleen maar mutaties geweest bij de overige uitzettingen. Het gaat dan over mutaties op de diverse stimuleringsregelingen die we bij de SvN (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting) hebben uitstaan. Van de regelingen zijn het aantal leningen van de blijvers leningen toegenomen met ruim € 100.000. Dat geldt ook voor de startersleningen, ook daar een toename van ruim € 100.000.

Vlottende activa

Voorraden
De in de balans opgenomen voorraden zijn;

Onderhanden werken (bedragen x € 1.000)	**2024**	**2025**
Boekwaarde	13.547	13.757
- Voorziening voor verlies	7.019	9.141
Balanswaarde onderhanden werk	*6.528*	*4.616*
Gereed product en handelsgoederen	0	0
Totaal	**6.528**	**4.616**

Grondexploitatie (bedragen x € 1.000)	**Balans waarde 01-01-2025**	**Boek waarde 01-01-2025**	**Investering- en netto**	**Inkomst- en netto**	**Vermin- dering**	**Resultaat***	**Boek- waarde 31-12-2025**	**Verwacht verlies**	**Balans- waarde 31-12-2025**
BT Doejenburg II	-493	6.526	42	0	0	0	6.568	8.631	-2.064
Het Woud Ingen	1.520	1.520	88	0	0	0	1.608	510	1.098
De hoge akker Beusichem	5.501	5.501	80	0	0	0	5.582	0	5.582
Totaal	**6.528**	**13.547**	**210**	**0**	**0**	**0**	**13.757**	**9.141**	**4.616**

Ten aanzien van het BT Doejenburg II was het plan in 2025 de afrondende werkzaamheden plaats te laten vinden met betrekking tot het inrichten van de openbare ruimte. Door aanvullende wensen van de gebruikers van de locatie ten aanzien van inrichting en onderhoud is dit echter nog niet gedaan. De verwachting is dat in 2026 gestart wordt met het woonrijp maken van het bedrijventerrein. De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd en lopen door tot in 2027.

In de raad van 19 november 2024 besloot de raad twee nieuwe grondexploitaties te openen. Voor beide grondexploitaties zijn in 2024 gronden gekocht. Beide grondexploitaties zitten nog in de opstartfase.
Het project Het Woud Ingen is complex en kent op dit moment een hoge dynamiek in de planvorming. Hierdoor is het lastig een eenduidig beeld te geven van het verwachtte resultaat aan zowel de kosten als aan de opbrengstenkant. Naast bedreigingen zijn er dus ook kansen. De meest recente doorrekeningen van de exploitatie laten een verlies zien van circa € 0,510 miljoen.

De meest recente doorrekeningen van de exploitatie De hoge akker in Beusichem laten een opbrengst zien van circa € 1,554 miljoen. De lagere opbrengst is grotendeels het gevolg van de gewijzigde overhead.

Grondexploitatie (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2025	Nog te maken kosten	Nog te ontvangen	Verwacht resultaat complex
BT Doejenburg II	6.568	2.215	0	8.783
Het Woud Ingen	1.608	3.066	4.165	509
De hoge akker Beusichem	5.582	9.768	16.903	-1.554
Totaal	**13.757**	**15.049**	**21.068**	**7.738**

In bovenstaande tabel is de verwachte eindwaarde (verlies) van grondexploitaties BT Doejenburg II en Het Woud Ingen per 31-12-2025 € 9.292.000 (€ 8.783.000 + € 509.000).
Als wij dit verlies terugrekenen (contant maken) naar balansdatum per 31-12-2025 is het verlies € 9.141.000 (€ 8.631.000+ € 510.000).

In de bovenstaande tabel leest u ook de nog te maken kosten en nog te ontvangen baten die zijn geraamd op basis van:
- adviezen van extern deskundigen;
- taxaties;
- ervaringscijfers;
- vergelijkende cijfers.

Project (bedragen x € 1.000)	31-12-2024	Mutatie 2025	31-12-2025
BT Doejenburg II	-7.019	-1.613	-8.632
Het Woud Ingen	0	-510	-510
De hoge akker Beusichem	0	0	0
Totaal	**-7.019**	**-2.123**	**-9.142**

In bovenstaande tabel zijn de verwachte verliezen van de grondexploitaties opgenomen. Het verwachte verlies van de grondexploitatie Doejenburg II is met € 1.613.000 toegenomen door toerekening van de overhead en een nieuwe raming voor het woonrijp maken bij de herziening per 1 januari 2026. De grondexploitatie Het Woud in Ingen sluit af met een verwacht verlies van € 510.000. Ook hier is de toerekening van overhead een belangrijke oorzaak. De hoge Akker in Beusichem verwachten wij af te sluiten met een positief resultaat.

Hieronder staat een overzicht van de onderhanden projecten, het berekende resultaat per 31 december 2024 en 2025 en de geplande einddatum. In de paragraaf grondbeleid is een toelichting op de projecten opgenomen.

Project (bedragen x € 1.000)	Resultaat op eindwaarde per 31-12-2024	Resultaat op eindwaarde per 31-12-2025	Verschil	Geplande einddatum
BT Doejenburg II	-7.019	-8.632	-1.613	31-12-2025
Het Woud Ingen	0	-510	-510	31-12-2029
De hoge akker Beusichem	0	0	0	31-12-2029
Totaal	**-7.019**	**-9.142**	**-2.123**	

Jaarlijks maken we per 1 januari een integrale herziening van de grondexploitaties.

Project (bedragen x € 1.000)	Opbrengststijging	Kostenstijging algemeen	Kostenstijging GWW	Rentepercentage
BT Doejenburg II	2,00%	1,80%	3,00%	0,50%
Het Woud Ingen	2,00%	3,00%	3,00%	0,50%
De hoge akker Beusichem	2,00%	3,00%	3,00%	0,50%

Uitzettingen korter dan één jaar
De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Soort vordering (bedragen x € 1.000)	2024	2025
Vorderingen op openbare lichamen	7.959	7.842
Rekening courant verhouding met het Rijk	19.826	9.150
Overige vorderingen	1.676	1.311
Totaal	**29.461**	**18.303**

In de tabel hierboven vind je de splitsing tussen vorderingen op openbare lichamen, rekening courant verhouding met het Rijk en overige vorderingen vloeit voort uit de richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Op de balans is het saldo van schatkistbankieren met het rijk verantwoord onder "Rekening courant verhouding met het Rijk". Het saldo is per 31-12-2025 € 9.150.000. Dit saldo fluctueert mee met de behoefte aan liquide middelen. Voor een gedetailleerde uitleg en een verloopoverzicht van het schatkistbankieren verwijzen wij naar de toelichting onder liquide middelen.

De post “Vorderingen op openbare lichamen” kan als volgt worden gespecificeerd:

Vorderingen openbare lichamen (bedragen x € 1.000)	2024	2025
a. Belastingdienst	7.198	7.625
b. Omgevingsdienst Rivierenland	383	0
c. Gemeente Neder-Betuwe	5	119
d. Ministerie van financiën	106	0
e. Gemeente Tiel	180	12
f. Gemeente Nijmegen	0	16
g. Diverse overige gemeenten	44	33
h. Provincie Gelderland	6	7
i. Diversen	37	30
Totaal	**7.959**	**7.842**

Vanwege de overgang naar een nieuw financieel systeem is er meer gestuurd op het tijdig versturen van nota's. Het positief effect lijkt terug te zien in de afname van overige open posten (op de openstaande post naar de belastingdienst hebben we geen invloed; BCF wordt pas uitbetaald medio juni 2027).

Overige vorderingen (bedragen x € 1.000)	2024	2025
i. Debiteuren algemene dienst	805	509
j. Voorziening dubieuze debiteuren algemene dienst	-109	-55
k. Debiteuren Sociaal domein Werk en inkomen	1.214	1.170
l. Voorziening dubieuze debiteuren Werk en Inkomen	-509	-532
m. Debiteuren belastingen	270	209
n. Overige	5	10
Totaal	**1.676**	**1.311**

Ad Debiteuren algemene dienst
De openstaande posten van de algemene dienst 2025 bedragen per 11-03-2026 nog € 279.750.

Ad Debiteuren Inwonerszaken Werk en Inkomen
Het debiteurenbestand voor de diverse uitvoeringsregelingen is op 31-12-2025 doorgelicht en gewogen voor terugbetaling van de vorderingen. Op basis van deze analyse gaan wij ervan uit dat een gedeelte niet wordt ontvangen. Hiervoor is een aparte voorziening debiteuren Werk en Inkomen ingesteld. In 2025 is het uitstaande bedrag aan vorderingen afgenomen.

Ad Voorziening Dubieuze Debiteuren Werk en Inkomen
Deze voorziening is bedoeld om eventuele verliezen op oninbare vorderingen van de debiteuren van Werk en Inkomen op te vangen. Het saldo van de voorziening is op 31-12-2025 € 531.904, € 23.179 hoger dan voorgaand jaar. Voor de Participatiewet moeten we meer vorderingen als dubieus verklaren door de nieuwe termijn waarover schuldhulpverlening (WSNP) kan worden toegepast. Deze termijn is verkort van 36 maanden naar 18 maanden. Hiermee wordt de mogelijkheid om vordering af te betalen aanzienlijk beperkt. Er is een hoger aantal oudere vordering waarbij de buiten invordering ontstaat vanwege verminderde aflossingscapaciteit.

Ad Debiteuren belastingen
Hierna volgt een specificatie van het verloop van de nog openstaande belasting debiteuren:

Jaar (bedragen x € 1.000)	Totaal debiteur belastingen	2025
2020	9.979	1
2021	10.843	1
2022	11.272	0
2023	11.356	18
2024	11.965	43
2025	12.520	146
Totaal	**67.935**	**209**

Voor de belasting debiteuren 2025 zijn de dwangbevelen in oktober 2025 verzonden. Het kohierbedrag in 2025 bedroeg € 12,5 miljoen. Van dit bedrag is per 31-12-2025 nog € 146.000 niet ontvangen.

Liquide middelen
Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen (bedragen x € 1.000)	2024	2025
Kassaldi	20	6
Banksaldi	295	1.001
Totaal	**315**	**1.007**

Schatkistbankieren
Het verplichte schatkistbankieren is eind 2013 opgenomen in de wet Fido. Vanaf dat moment zijn wij verplicht om onze overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Het drempelbedrag bedraagt 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1.000.000. Wij hebben met de BNG vastgelegd dat we onze overtollige middelen boven het minimum dagelijks automatisch afromen naar een bankrekening van het Rijk. Hierdoor voldoen wij automatisch aan onze verplichting om af te romen. Voor overige informatie zie ook de paragraaf financiering in het jaarverslag. Het BBV verplicht ons om in een overzicht per kwartaal van het verloop van het banksaldo te maken. Daarmee wordt zichtbaar of er al dan niet sprake is van overtollige middelen en over- of onderschrijding van het drempelbedrag.

Dit wordt in de volgende tabel weergegeven:

Berekening benutting drempelbedragen schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
			Verslagjaar 2025		
(1)	Drempelbedrag	1.699	1.699	1.699	1.699
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	515	591	523	488
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.184	1.108	1.176	1.211
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0
(1) Berekening drempelbedrag					
			Verslagjaar 2025		
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	84.951	84.951	84.951	84.951
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	84.951	84.951	84.951	84.951
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0	0	0	0
2% indien begrotingstotaal onder de 500 miljoen is	Drempelbedrag	1.699	1.699	1.699	1.699
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	46.842	53.741	48.077	44.862
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	515	591	523	488

Overheidsbijdragen Eu/Rijk/Overige (bedragen x € 1.000)	Saldo per 01-01-2025	Toevoeging	Naar exploitatie	Saldo per 31-12-2025
Algemene uitkering verreken bedrag 2025 en 2023. jan-feb 2026	0	178	0	178
SPUK M16 opvang Oekraïners 2025	0	132	10	122
Subsidie betaalbare woningen	0	455	280	175
Subsidie Integraal Zorg Akkoord	0	157	0	157
Spuk KOTA (SiSa B2)	0	95	0	95
J55 regeling flexibele woningbouw	0	193	0	193
Overige	0	27	0	27
Totaal	**0**	**1.237**	**290**	**947**

Toelichting Overlopende activa

De post overlopende activa ziet er als volgt uit:
Waarbij de volgende grote posten onderdeel vormen van het saldo:

- 1060015 Kosten volgend boekjaar € 1.425.000
- 1070081 Nog te vorderen bedragen € 1.276.000
- 1070082 Overlopende posten (debiteuren) € 530.000

Overlopende activa (bedragen x € 1.000)	2024	2025
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen.	2.284	4.202
Totaal	**2.284**	**4.202**

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Reserve (bedragen x € 1.000)	2024	2025
Algemene reserve	17.406	11.469
Resultaat na bestemming	3.062	-3.740
Bestemmingsreserves	11.736	21.772
Totaal incl. saldo na bestemming	**32.204**	**29.501**

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing kunt u lezen dat het weerstandsvermogen € 5,275 miljoen bedraagt. Dit bedrag maakt onderdeel uit van de algemene reserve.

Het bedrag van € 3,0 miljoen onder “Bestemming resultaat” is de toevoeging van het resultaat van voorgaande jaar. Het resultaat 2025 van € 3,7 miljoen is negatief.

Onder de kolom “onttrekking in verband met kapitaallasten” staan de verminderingen die betrekking hebben op de bestede bestemmingsreserves. Deze verminderingen worden aangewend ter dekking van kapitaallasten.

Het verloop presenteren wij in onderstaand overzicht per reserve:

Reserves (bedragen x € 1.000)	Saldo per 01-01-2025 excl. saldo 2024	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat 2024	Onttrekking i.v.m. kapitaallasten	Saldo per 31-12-2025
Algemene reserve	**20.468**	**0**	**12.739**	**0**	**0**	**7.729**
- Algemene reserve	17.406	0	8.999	3.062	0	11.469
Nog te bestemmen resultaat						
- Resultaat 2025	**3.062**	0	3.740	-3.062	0	-3.740
BESTEMMINGSRESERVES:						
1. Bestemmingsreserve overige:	**7.282**	**4.610**	**1.920**	**0**	**0**	**9.972**
- Omgevingsgerichte uitgaven	1.278	254	11	0	0	1.521
- Duurzaamheid	515	0	32	0	0	483
- Vastgoed en accommodaties	140	733	195	0	0	678
- Bestaanszekerheid	49	180	15	0	0	214
- Beweegvriendelijke leefomgeving	275	0	0	0	0	275
- Nieuwkomers	3.700	1.000	1.000	0	0	3.700
- Dorpshuizen	0	1.500	0	0	0	1.500
- Uitvoering Omgevingswet	434	265	106	0	0	593
- Overlopende posten	891	678	561	0	0	1.008
2.Bestemmingsres. besteed:	**4.455**	**7.500**	**155**	**0**	**0**	**11.800**
- Heractivering riolering	368	0	112	0	0	256
- Kapitaallasten IHP '07-'16	502	0	25	0	0	477
- Onderdreef Buren	260	0	18	0	0	242
- Verkeersveiligheid Vogelenzangseweg	0	2.500	0	0	0	2.500
- Vitaal sportpark	0	1.000	0	0	0	1.000
- Nieuwbouw gemeentehuis	3.325	4.000	0	0	0	7.325
Totaal	**32.205**	**12.110**	**14.814**	**0**	**0**	**29.501**

Ontwikkeling algemene reserve in 2025 en toekomstige verplichtingen
Algemene opmerking: hieronder is per reserve informatie opgenomen over het verloop en het doel van de reserve. Voor verdere informatie verwijzen we naar de Notitie reserves en voorzieningen 2024.

Ontwikkeling algemene reserve in 2025 (bedragen x € 1.000)	Algemene reserve
Algemene reserve per 01-01-2025 (excl. saldo jaarrekening 2024)	17.406
Saldo jaarrekening 2024	3.062
Algemene reserve per 01-01-2025 (incl. saldo jaarrekening 2024)	**20.468**
Toevoegingen uit en stortingen ten gunste van andere reserves	
Niet van toepassing	-
Onttrekkingen ten gunste van andere reserves	
Reserve Vogelenzangseweg	2.500
Reserve Bestaanszekerheid	180
Reserve Overlopende posten	192
Reserve Nieuwkomers	315
Reserve Nieuwbouw gemeentehuis	4.000
Reserve Dorpshuizen	1.500
Onttrekkingen ten gunste van exploitatie	
Opstellen omgevingsplannen 2025	175
Accommodatiebeleid	48
Amendement verhoging budget biodiversiteit	27
Nota ondersteuning vrijwillige inzet	62
Totaal onttrekkingen 2025	*8.999*
Stand algemene reserve per 31-12-2025	**11.469**
Verplichtingen ten laste van de algemene reserve per 31-12-2025	
Bijdrage brug Rhenen (jaar onttrekking onbekend)	100
Toekomstige onttrekkingen	
Nota ondersteuning vrijwillige inzet	62
Accommodatiebeleid 2025	802
Accommodatiebeleid 2026	75
Reserve Kerngericht werken	320
Reserve AV middelen	490
Concept saldo jaarrekening 2025	3.740
Toekomstige stortingen	
Winstneming grondexploitatie 't Woud	16
Saldo algemene reserve na correctie met lopende verplichtingen	**5.896**

Bestemmingsreserves

OBR Omgevingsgerichte uitgaven en bovenplanse verevening

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	Niet bepaald	€ 0	€ 1.000.000
Saldo 31-12-2024: € 1.278.000		Saldo 31-12-2025: € 1.521.000	
Doel: uitvoering van ruimtelijke ontwikkelingen zoals opgenomen in de nota kostenverhaal. In 2025 is € 254.000 gestort aan bijdragen ruimtelijke ontwikkelingen en bovenplanse verevening. We onttrokken € 10.500 voor natuur en landschap biodiversiteit op gemeentelijke grond.			

OBR Duurzaamheid

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	Niet bepaald	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2024: € 515.000		Saldo 31-12-2025: € 483.000	
Doel: De reserve is bedoeld voor incidentele uitgaven binnen de strategische opgave duurzaamheid/ taakveld milieu (beheer). De opgave voor duurzaamheid betreft de energietransitie, warmtetransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie. De opgave is omvangrijk, de structurele budgetten beperkt. Daarnaast is de reserve Duurzaamheid ingesteld voor te verwachten noodzakelijke projecten die de inzet van gemeentelijke bijdragen gaan vragen. Hierbij kunt u denken aan de ontwikkeling van warmteplannen, het realiseren van warmtenetten of mogelijk ook klimaat adaptatie. In 2025 is € 32.000 onttrokken voor inhuur en om diverse projecten te financieren.			

OBR Vastgoed en accommodaties

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	Niet bepaald	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2024: € 140.000		Saldo 31-12-2025: € 678.000	
Doel: Uitvoering uitwerkingskader en eventuele verkoopopbrengsten gemeentelijk vastgoed. De gemeenteraad heeft in mei 2023 het uitwerkingskader voor vastgoed en gemeentelijke accommodaties gemeente Buren vastgesteld. In 2025 is € 733.500 gestort en € 195.000 onttrokken voor diverse exploitatiekosten waaronder sloopkosten.			

OBR Bestaanszekerheid

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	t/m 2026	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2024: € 49.000		Saldo 31-12-2025: € 214.000	
Doel: In aanvulling op rijksbeleid maatregelen mogelijk maken via een drietal actielijnen ter compensatie van stijgende energieprijzen en prijsinflatie (amendement bij de begroting 2023). In 2025 is € 180.000 gestort in de reserve en € 15.000 onttrokken voor urenuitbreiding budgetcoach.			

OBR Beweegvriendelijke leefomgeving

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Sociaal domein	Niet bepaald	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2024: € 275.000		Saldo 31-12-2025: € 275.000	
Doel: Doorontwikkeling van bestaande speeltuinen naar kwalitatieve, toekomstbestendige speelplaatsen/ beweegtuinen (amendement juli 2023). In 2025 vonden geen mutaties plaats.			

OBR Nieuwkomers

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Sociaal domein	Niet bepaald	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2024: € 3.700.000		Saldo 31-12-2025: € 3.700.000	
Doel: De effecten van de inzet van deze bestemmingsreserve moeten zowel ten goede komen aan de doelgroepen nieuwkomers als de inwoners van de gemeente Buren zelf. We muteren de reserve met het saldo tussen ontvangen rijksmiddelen en werkelijke kosten voor opvang Oekraïense vluchtelingen. Het resultaat 2025 is gestort in de reserve. In 2025 is € 1.000.000 onttrokken en gestort in de bestemmingsreserve besteed Vitaal sportpark. Per saldo is het effect nihil in 2025.			

OBR Dorpshuizen

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Sociaal domein	Niet bepaald	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2024: € 0		Saldo 31-12-2025: € 1.500.000	

Doel van de reserve is om dorpshuizen te behouden en te ondersteunen in hun bestaan. We denk hierbij aan compensatie in de kosten voor groot onderhoud, compensatie van de kosten voor de erfpachtcanon en kosten voor het missen van huurinkomsten bij maatschappelijk activiteiten.
In 2025 is er alleen een bedrag gestort.

OBR Uitvoering Omgevingswet

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	Niet bepaald	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2024: € 434.000		Saldo 31-12-2025: € 592.750	

Doel van de reserve is om voor meerdere jaren grote fluctuaties in uitgaven op te vangen. De uitgaven staan in het teken van de Omgevingswet.
De storting in de reserve is opgebouwd uit Omgevingswet (€ 100.000), omgevingsplan (€ 100.000) en omgevingsprogramma’s (€ 234.000).
In 2025 is € 265.000 gestort. € 230.000 betreft niet uitgegeven gelden omgevingsplannen en € 35.000 voor omgevingsprogramma's. € 106.250 is onttrokken voor de cultuur historische waardenkaart (€ 40.000), vogelweideonderzoek (€ 21.500) en kosten omgevingsplannen.

OBR overlopende posten jaarrekening

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Alle domeinen	Niet van toepassing	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2024: € 891.000		Saldo 31-12-2025: € 1.007.500	

Doel: we hevelen niet uitgegeven middelen in het ene jaar via deze reserve over naar een volgend jaar waarin we de kosten maken.
In 2025 is € 677.750 toegevoegd en € 561.000 onttrokken. Bij de tweede bestuursrapportage 2025 besloot u het budget voor een aantal onderwerpen in 2025 beschikbaar te stellen. De specificatie per eind 2025 en 2026 is:

Onderwerp	**31-12-2025**	**31-12-2026**
Omgevingsplannen - routekaart	100.000	100.000
Sociaal domein	100.000	100.000
GAP analyse	120.000	120.000
Vastgoed sloopkosten	0	10.000
Beschermd wonen en maatschappelijke	0	192.000
vrouwenopvang	0	119.500
I-plan 2025	0	31.250
AV Middelen onderzoek	0	50.000
Implementatie financieel pakket	0	25.000
Inhuur accommodatiebeleid dorpshuizen	0	52.000
Implementatie participatiebeleid	0	45.000
Kerngericht werken	0	34.000
Landschap en biodiversiteit	0	46.250
Onderhoud wegen begraafplaatsen	0	11.000
Handhavingsmiddelen bijdrage OD	0	71.500
Totaal	**320.000**	**320.000**

Bestemmingsreserves - afschrijvingslasten
Deze reeds besteedde bestemmingsreserves hebben het doel de afschrijvingslasten van de betreffende investering geheel of gedeeltelijk te dekken. Als we de reserve opheffen is er (meerjarig) geen dekking meer voor de afschrijvingslasten in de exploitatie.

OBRB Heractivering riolering

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	Loopt gelijk met div. investeringen	€ 0	€ 5.300.000
Saldo 31-12-2024: € 368.000		Saldo 31-12-2025: € 256.000	
Doel: dekking kapitaallasten (afschrijvingen) oude investeringen riolering. In 2025 is ter dekking van de kapitaallasten € 111.750 onttrokken aan deze reserve. Het saldo van de reserve is gelijk aan de boekwaarde van de bijbehorende investeringen. Op het moment dat alle investeringen zijn afgeschreven is de reserve leeg.			

OBRB Kapitaallasten IHP 2007-2016

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Social domein	Loopt gelijk met div. investeringen	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2024: € 502.000		Saldo 31-12-2025: € 477.000	
Doel: dekking van de kapitaallasten (afschrijving) vanaf 2010 van het IHP 2007-2016. In 2025 is ter dekking van de kapitaallasten € 24.500 onttrokken aan deze reserve. Het saldo van de reserve is gelijk aan de boekwaarde van de bijbehorende investeringen. Op het moment dat alle investeringen zijn afgeschreven is de reserve leeg.			

OBRB Onderdreef Buren

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	Loopt gelijk met de investering	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2024: € 260.000		Saldo 31-12-2025: € 242.500	
Doel: dekking van de kapitaallasten (afschrijving) van de renovatie van de Onderdreef in Buren. In 2025 is ter dekking van de kapitaallasten € 18.000 onttrokken aan deze reserve. Jaarlijks onttrekken we een iets lager bedrag dan de kapitaallasten uit de reserve. Dit komt doordat er een overschrijding was op deze investering. De reserve is daar niet op aangepast. Verschil is gedekt binnen de meerjarenbegroting.			

OBRB Verkeersveiligheid Vogelenzangseweg

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	t/m 31-12-2044	€ 0	€ 2.500.000
Saldo 31-12-2024: € 0		Saldo 31-12-2025: € 2.500.000	
Doel: dekking kapitaallasten (afschrijving) voor het aanpassen van de Vogelenzangseweg in Lienden. In 2025 is vond een storting plaats van € 2.500.000. We schrijven pas af wanneer we de weg in gebruik nemen. Op dat moment vindt er ook pas een onttrekking plaats.			

OBRB Vitaal sportpark

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	t/m 31-12-2064	€ 0	€ 1.000.000
Saldo 31-12-2024: € 0		Saldo 31-12-2025: € 1.000.000	
Doel: dekking kapitaallasten (afschrijving) voor de aanleg van een vitaal sportpark in Maurik. In 2025 is vond een storting plaats van € 1.000.000. We schrijven pas af wanneer we het park in gebruik nemen. Op dat moment vindt er ook pas een onttrekking plaats.			

OBRB Nieuwbouw gemeentehuis Maurik

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Dienstverlening	t/m 31-12-2064	€ 0	€ 13.015.000
Saldo 31-12-2024: € 3.325.000		Saldo 31-12-2025: € 7.325.000	
Doel: dekking kapitaallasten (afschrijving) nieuw te bouwen gemeentehuis Maurik. In 2023 is vanuit de verkoopopbrengst van het huidige gemeentehuis € 3.324.750 gestort in de reserve. In 2025 is aanvullend € 4.000.000 gestort ter dekking van kapitaallasten. We schrijven pas af wanneer we het gebouw in gebruik nemen. Op dat moment vindt er ook pas een onttrekking plaats.			

Voorzieningen
Hierna presenteren wij per voorziening informatie over het verloop en het doel van de voorziening.

Voorzieningen (bedragen x € 1.000)	Saldo per 01-01-2025	Toevoeging	Onttrekking	Directe aanwending	Saldo per 31-12-2025
Verplichtingen, verliezen en risico's	**2.467**	**605**	**142**	**0**	**2.930**
Pensioenen wethouders	2.329	528	142	0	2.715
Verlofsparen	138	77	0	0	215
Nog te maken kosten afgesloten complex	**131**	**0**	**0**	**46**	**85**
Scharenburg Zoelen	121	0	0	36	85
Hooghendijck Beusichem	10	0	0	10	0
Door derden beklemde middelen	**6.699**	**1.209**	**719**	**1.023**	**6.166**
Afkoop onderhoud begraafplaats 2010	0	395	382	0	13
Afkoop grafrechten begraafplaats 2010	91	51	27	0	115
Onderhoud riolering (gemalen)	429	320	0	475	274
Vervanging riolering (vrij verval)	1.717	200	226	183	1.508
Gemeentelijk Riolerings Plan	993	43	0	360	676
Maatregelplan neerslagbestendigheid	3.248	200	84	0	3.364
Goedkope woningbouw	221	0	0	5	216
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	**7.396**	**3.431**	**274**	**3.432**	**7.121**
Onderhoud gebouwen	2.280	440	0	295	2.425
Wegen	4.186	2.735	260	2.691	3.970
Civiele kunstwerken	141	85	0	34	192
Baggeren watergangen	659	171	0	363	467
Achterstand groen	88	0	0	49	39
Achterstand verkeerstekens / straatmeubilair	42	0	14	0	28
Totaal	**16.693**	**5.245**	**1.135**	**4.501**	**16.301**

Toelichting voorzieningen

Verplichtingen, verliezen en risico's
Bij deze voorzieningen gaat het om onzekere verplichtingen die te zijner tijd tot schulden kunnen leiden of om voorzieningen die een schatting betreffen van de lasten voortvloeiend uit risico's die samenhangen met bedrijfsvoering.

VZ Pensioenen wethouders

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Staf	Doorlopend	€ 0	Niet vastgesteld
Saldo 31-12-2024 € 2.329.000		Saldo 31-12-2025: € 2.715.000	

Doel: dekking van (toekomstige) pensioenverplichtingen van (voormalige) wethouders.
We hebben PROambt een actuele berekening laten maken voor alle pensioenverplichtingen per 31-12-2025 van de huidige en voormalige wethouders. Naar aanleiding van deze berekening stelden we de voorziening bij. Deze voorziening komt in de toekomst te vervallen als de reservering wordt overgedragen aan het ABP. Naar verwachting is dit in 2027. De berekening is gebaseerd op basis van de uitgangspunten van het onderzoek naar de overdrachtswaarde van het ABP.

VZ Verlofsparen

Team	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Staf	Doorlopend	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2024: € 138.000		Saldo 31-12-2025: € 215.000	

Doel: betreft de berekende waarde van de uren die we conform de Cao gemeenten als bron kunnen inzetten voor het verlofsparen.
Met verlofsparen kunnen medewerkers een langere periode verlof nemen. Jaarlijks maken we een berekening van de waarde van de gespaarde verlofuren. Naar aanleiding van deze berekening stellen we de voorziening bij.

VZ Nog te maken kosten afgesloten bouwgrondcomplex Scharenburg Zoelen

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	t/m 31-12-2026	€ 0	Afhankelijk van geraamde kosten
Saldo 31-12-2024 € 121.000		Saldo 31-12-2025: € 85.000	
Doel: het bedrag in deze voorziening is bestemd voor nog te maken kosten voor dit in 2017 afgesloten bouwgrondcomplex. Het bedrag is bestemd voor het herstellen en verbreden van een weg, het aanleggen van extra parkeervakken en het verbeteren/realiseren van de fiets en voetverbinding. De eerste kosten zijn dit jaar gemaakt. De meeste kosten verwachten we in 2026 te maken.			

VZ Nog te maken kosten afgesloten bouwgrondcomplex Hooghendijck Beusichem

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	t/m 31-12-2025	€ 0	Afhankelijk van geraamde kosten
Saldo 31-12-2024: € 10.000		Saldo 31-12-2025: € 0	
Doel: het bedrag in deze voorziening is bestemd voor nog te maken kosten voor dit in 2018 afgesloten bouwgrondcomplex. In 2025 is de laatste € 10.000 betaald uit de voorziening. Bij de jaarstukken 2025 stellen we voor de voorziening op te heffen			

Door derden beklemde middelen

VZ Afkoopsommen onderhoud begraafplaats 2010

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	Planperiode	€ 0	Niet bepaald
Saldo 31-12-2024: € 0		Saldo 31-12-2025: € 13.000	
Doel: deze voorziening is gevormd om het onderhoud van de begraafplaatsen nu en in de toekomst te kunnen dekken en fluctuaties in de uitgaven op te vangen. In 2025 is € 190.000 extra gestort in de voorziening. De kosten in 2025 waren meer dan begroot, maar lager als we rekening houden met deze extra storting. Voor een nadere toelichting zie paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.			

VZ Afkoopsommen grafrechten begraafplaats 2010

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	Planperiode	€ 0	Niet bepaald
Saldo 31-12-2024: € 91.000		Saldo 31-12-2025: € 115.000	
Doel: deze voorziening wordt gevormd met de afkoop(sommen) van de grafrechten begraafplaatsen. Met deze financiële middelen waarborgen we de capaciteit van begraven in de toekomst. In 2025 is € 50.500 gestort (afkoopsommen) en € 27.000 (gemaakte kosten) onttrokken aan deze voorziening. Voor een nadere toelichting zie paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.			

VZ Onderhoud riolering (gemalen)

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	Planperiode	€ 0	Niet bepaald
Saldo 31-12-2024: € 429.000		Saldo 31-12-2025: € 274.000	
Besluit/grondslag: D.049356 / Z.018771 (mei 2020) Doel: de voorziening is gevormd om de kosten van langjarig beheer van de rioolgemalen te dekken. In 2025 is conform de begroting € 320.000 gestort. De uitgaven bedroegen € 475.000. Voor een nadere toelichting zie paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.			

VZ Vervanging riolering (vrij verval)

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	Planperiode	€ 0	Niet bepaald
Saldo 31-12-2024: € 1.717.000		Saldo 31-12-2025: € 1.508.000	
Besluit/grondslag: D.049356 / Z.018771 (mei 2020) Doel: bekostigen vervangingsinvesteringen riolering. In 2025 is conform de begroting € 200.000 gestort in deze voorziening. De uitgaven bedroegen € 409.000. Voor een nadere toelichting zie paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.			

VZ Gemeentelijk Riolering Plan

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	Planperiode	€ 0	Niet bepaald
Saldo 31-12-2024: € 993.000		Saldo 31-12-2025: € 676.000	

Besluit/grondslag: D.049356 / Z.018771 (mei 2020)
Doel: op lange termijn egaliseren van de kosten en opbrengsten uit het gemeentelijk rioleringsplan. In 2025 is € 43.000 ter egalisatie gestort in de voorziening. € 360.000 is direct ten laste van de voorziening gebracht. Voor een nadere toelichting zie paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

VZ Maatregelplan neerslagbestendigheid

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	Planperiode	€ 0	Niet bepaald
Saldo 31-12-2024: € 3.249.000		Saldo 31-12-2025: € 3.364.000	

Besluit/grondslag: D.127237 / Z.043927 (oktober 2022)
Doel: de openbare ruimte robuuster in te richten met het oog op neerslagbestendigheid, volgens de huidige inzichten in de klimaatontwikkeling.
In 2025 is € 200.000 gestort in deze voorziening. De uitgaven bedroegen € 85.000. Voor een nadere toelichting zie paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

VZ Goedkope woningbouw

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	Onbekend	€ 0	Niet bepaald
Saldo 31-12-2024: € 221.000		Saldo 31-12-2025: € 216.000	

Besluit/grondslag: RV/14/00551
Doel: stimulering van goedkope woningbouw.
In de jaren 2009 t/m 2014 is van de provincie geld ontvangen voor de stimulering van goedkope woningbouw. Met de provincie is afgestemd dat dit geld wordt ingezet voor "wonen in de breedste zin van het woord". In 2025 is € 5.000 uitgegeven.

Onderhoudsegalisatievoorzieningen
Deze voorzieningen worden gevormd ter egalisering van in de tijd onregelmatig gespreide kosten. Het gaat dan over (toekomstige) lasten waar we niet ‘onderuit’ kunnen. Hierbij valt te denken aan de terugkerende onderhoudswerkzaamheden.

VZ Onderhoud gebouwen

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	Planperiode	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2024: € 2.280.000		Saldo 31-12-2025: € 2.425.000	

Besluit/grondslag: MJOP januari 2020
Doel: bekostigen van toekomstig groot onderhoud en uitgesteld groot onderhoud aan onze gebouwen. Egaliseren van uitgaven.
In 2025 is € 439.427 gestort en € 294.500 onttrokken voor gemaakte kosten. De voorziening is toereikend om het vastgestelde onderhoudsprogramma uit te voeren. Voor een nadere toelichting zie paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

VZ Wegen

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	Planperiode	€ 0	Egalisatievoorziening
Saldo 31-12-2024: € 4.186.000		Saldo 31-12-2025: € 3.970.000	

Besluit/grondslag: D.049356 / Z.018771 (mei 2020)
Doel: bekostigen van toekomstig groot onderhoud en uitgesteld groot onderhoud. Egaliseren van uitgaven.
In 2025 is € 2.735.000 gestort en € 2.951.000 onttrokken voor gemaakte kosten. Deze voorziening is toereikend om het vastgestelde onderhoudsprogramma uit te voeren. Voor een nadere toelichting zie paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

VZ Civiele kunstwerken

Domein Ruimte	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Beheer	Planperiode	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2024: € 141.000		Saldo 31-12-2025: € 192.000	

Besluit/grondslag: D.049356 / Z.018771 (mei 2020)
Doel: bekostigen van toekomstig groot onderhoud en uitgesteld groot onderhoud. Egaliseren van uitgaven.
In 2025 is € 85.000 gestort en € 34.000 onttrokken voor gemaakte kosten. Deze voorziening is toereikend om het vastgestelde onderhoudsprogramma uit te voeren. Voor een nadere toelichting zie paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

VZ Baggeren watergangen

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	Planperiode	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2024: € 658.000		Saldo 31-12-2025: € 467.000	

Besluit/grondslag: RV/15/00583
Doel: bekostigen van (incidentele) baggerwerkzaamheden. Egaliseren van uitgaven.
In 2025 is € 171.250 gestort en € 362.250 onttrokken voor gemaakte kosten. Deze voorziening is toereikend om het vastgestelde onderhoudsprogramma uit te voeren. Voor een nadere toelichting zie paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

VZ Achterstand groen

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	2026	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2024: € 88.000		Saldo 31-12-2025: € 39.000	

Besluit/grondslag: D.049356 / Z.018771 (mei 2020)
Doel: het realiseren van significante kwaliteitsverbetering voor het groen voor de periode 2021-2025. Het doel hiervan is om de economische veroudering (achterstallig onderhoud) weg te nemen.
In 2025 is € 39.000 onttrokken uit de voorziening voor achterstallig onderhoud. In 2026 verwachten we het restant uit te geven.

VZ Achterstand verkeerstekens en Straatmeubilair

Domein	Looptijd	Minimaal bedrag	Maximaal bedrag
Ruimte	2026	€ 0	Niet van toepassing
Saldo 31-12-2024: € 42.000		Saldo 31-12-2025: € 28.000	

Besluit/grondslag: D.049356 / Z.018771 (mei 2020)
Doel: het realiseren van significante kwaliteitsverbetering voor verkeerstekens en het straatmeubilair voor de periode 2021-2025. Het doel hiervan is om de economische veroudering (achterstallig onderhoud) weg te nemen.
In 2025 gaven we € 14.000 uit. In 2026 verwachten we het restant uit te geven.

Vaste schulden
In het volgende overzicht bieden wij inzicht in het verloop van de vaste schulden in 2025.

Onderhandse leningen (bedragen x € 1.000)	Saldo per 01-01-2025	Vermeerdering	Aflossing	Saldo per 31-12-2025
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	10.350	0	1.800	8.550
Waarborgsommen	121	5	5	121
Totaal	**10.471**	**5**	**1.805**	**8.671**

Overzicht van langlopende geldleningen

Onze langlopende leningen zijn allemaal afgesloten bij de Bank Nederlandse gemeenten (BNG).
Lening 40.109.531 is vorig jaar compleet afgelost.
De totale rentelast in 2025 van bovenstaande leningen bedraagt afgerond ruim € 2.000. Een verdere specificatie van de langlopende leningen wordt hieronder in een tabel weergegeven.

Lening nummer (bedragen x € 1.000)	Rente percentage	Laatste jaar aflossing	Saldo 31-12-2024	Nieuwe lening	Aflossing	Saldo 31-12-2025
40.110.486	0,525	2026	600	0	300	300
40.114.824	0,000	2031	9.750	0	1.500	8.250
Totaal			**10.350**	**0**	**1.800**	**8.550**

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Vlottende passiva (bedragen x € 1.000)	2024	2025
Kasgeldlening	0	0
Banksaldi (negatief)	0	0
Overige schulden (crediteuren en vooruit ontvangen van afnemers)	4.493	5.026
Overlopende passiva	10.002	12.111
Totaal	**14.495**	**17.137**

Crediteuren (bedragen x € 1.000)	2024	2025
Crediteuren 2024	4.461	195
Crediteuren 2025	0	4.749
Vooruit ontvangen van afnemers	32	82
Totaal	**4.493**	**5.026**

Er is sprake van een toename van de post openstaande crediteuren. Deels doordat er meer facturen zijn geweest en deels omdat de prijzen zijn gestegen. De afloop is lastig te bepalen op dit moment omdat nog niet alles in het nieuwe pakket is verwerkt. Er is overigens wel sprake van een trend; namelijk dat het saldo bijna alleen bestaat uit de inschatting van terugbetalingsverplichtingen aan het ministerie van BBZ gelden. Dat bedrag is voor 2025 berekend op € 195.000

Overlopende passiva (bedragen x € 1.000)	2024	2025
Nog te betalen bedragen	1.943	1.348
Overlopende posten (crediteuren)	816	2.762
Uitkeringen sociaal domein (WMO Jeugd) en (Werk en Inkomen)	1.377	1.467
Tussenrekening salaris	1.192	1.311
Overlopende passiva bijdragen overheidslichamen	4.501	4.939
Rekening courant administratie gemeente Neder Betuwe	24	253
Diverse nog te betalen bedragen	149	31
Totaal	**10.002**	**12.111**

Overheidsbijdragen (bedragen x € 1.000)	Saldo per 01-01-2025	Toevoeging	Naar exploitatie	Saldo per 31-12-2025
Spuk sport 2024 (SiSa H4)	383	0	383	0
Spuk sport 2025 (SiSa H4)	0	357	87	270
Onderwijsachterstandenbeleid (SiSa D8)	405	72	50	427
Spuk preventieakkoord (SiSa H12)	3	0	0	3
Spuk VVE Oekraïne (SiSa D22)	41	0	41	0
NIP Lokale aanpak isolatie (SiSa J94)	1.861	842	1.321	1.382
Spuk blibliotheekvoorziening (SiSa D23)	78	0	78	0
Spuk Suvis subsidie (ventilatie scholen) (SiSa C32)	150	0	150	0
Spuk inhalen covid-19 onderwijsvertraging (SiSa D14)	134	0	134	0
Verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 (SiSa EB4)	81	0	81	0
Verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030 (SiSa E120)	0	519	144	375
Klimaat en energie (SiSa K28)	237	772	237	772
Spuk Wet Inburgering (SiSa G10)	647	112	0	759
Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie(SiSa E44B)	250	0	26	224
Spuk KOTA (SiSa B2)	0	95	95	0
Spuk Gala (SiSa H30)	0	52	0	52
Spuk Opvang Oekraïne (SiSa M16)	0	0	1	-1
J55 regeling flexibele woningbouw	0	193	0	193
Kasteeltuin Buren	5	0	5	0
Project Voorburg (realisatie sociale huurwoningen)	160	173	0	333
Project parkmanagement Doejenburg II	24	0	24	0
Project De Boomgaard (steengoedbenutten)	42	0	0	42
Project Boomgaard Rijswijk	0	108	0	108
Totaal	**4.501**	**3.295**	**2.857**	**4.939**

We voeren steeds meer landelijke regelingen uit, waarvoor we door het Rijk worden gecompenseerd. Enkele andere voorbeelden zijn: sport, onderwijsachterstandenbeleid, lokale aanpak isolatie, klimaatmaatregelen en verkeersveiligheidsmaatregelen. Bovenstaande gelden zijn ontvangen, maar nog niet volledig uitgegeven.

Niet uit de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Vennootschapsbelasting
De exploitatie van het Bedrijventerrein Doejenburg II voeren we uit onder de vennootschapsbelasting. Het project is verliesgevend. Een potentiële winst is uitgesloten. De grondexploitaties van de locaties in Beusichem en Ingen bevinden zich nog in de opstartfase, waarbij voor Ingen een verlies is voorzien. Dit betekent dat wij over 2025 geen rekening hoeven te houden met het betalen van vennootschapsbelasting.

Toekomstige financiële verplichtingen volgend uit de vaste schulden
Het gaat hier om convenanten (solvabiliteit, liquiditeit, etc.). Dit soort verplichtingen kennen wij niet. Wij hebben geen verplichtingen naar financiers buiten hetgeen opgenomen bij de vaste schulden.

Aan natuurlijke en rechtspersonen verstrekte borgstellingen of garantstellingen

Gewaarborgde geldleningen
Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen specificeren we als volgt naar de aard van de geldlening:

Geldnemer (bedragen x € 1.000)	Aard/ omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	% borgstelling	Restant begin jaar	Restant eind jaar
Woningstichting	woningbouw	3.131	100	1.537	1.474
Sportverenigingen	sportaccommodatie	379	100	231	216
Groene Kruis	gebouw	23	100	12	11
RAR	gebouw	10.000	13	923	887
Totaal		**13.533**		**2.703**	**2.588**

Garantstellingen
Hieronder het overzicht van verstrekte leningen, waarvoor we garant staan als achtervang. In 2025 zijn geen betalingen gedaan:

Geldnemer (bedragen x € 1.000)	Aard/ omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	% borgstelling	Restant begin jaar	Restant eind jaar
Stichting Kleurrijk wonen	woningbouw	22.900	50	11.450	11.450
Stichting Thius	woningbouw	30.964	50	9.982	8.482
Totaal		**53.864**		**21.432**	**19.932**

Overeenkomsten

Leasecontracten
Vergeleken met vorig jaar is de situatie voor de leasecontracten grotendeels ongewijzigd. In augustus 2026 loopt het leasecontract voor de print- en scanfaciliteiten af. De planning is om dan de oversteek te maken naar het nieuwe gemeentehuis. Die nieuwe situatie moet nog bekeken worden. De jaarlijkse kosten inclusief afdrukken zijn ongeveer € 27.000 per jaar.

De gemeente Buren verleent diensten op het gebied van ICT aan de omgevingsdienst Rivierenland. Wij leveren aan hen ook apparatuur zoals laptops. Deze apparatuur was ondergebracht in een leasecontract bij Econocom. Het leasecontract werd per juli 2025 opgezegd. In juli 2025 werden de laptops vervangen en aangeschaft uit eigen middelen.

Tenslotte is het contract met Hilterman Lease voor het huren van koffiemachines beëindigd in 2025. Het leasecontract is voor een jaar overgenomen door Coffee@Work. Het contract loopt tot 31 maart 2026. Daarna betalen we geen kosten meer voor de lease totdat we in augustus nieuwe machines krijgen. Daarvoor loopt een aanbestedingstraject.

Overige contracten
In het onderstaande overzicht nemen we alle contractwaarden op, exclusief verlengoptie. We brengen dit exclusief verlengopties in beeld, omdat we deze niet kunnen kwalificeren als verplichtingen. Dit komt doordat we hier zelf mee akkoord dienen te gaan en altijd het recht behouden om niet te verlengen.

Crediteur Bedragen x € 1.000	Omschrijving	Laatste contractjaar	Contractwaarde (volledig - excl. Verlengingsopties)	(Resterende) verplichting	Toelichting	Over-schrij-ding
PinkRoccade Local Government BV	Digitale oplossingen *	2026	1.700	800	C	
Koninklijke Post BV	Portokosten	Jaarlijkse verlenging	240	30	A	1
Direct Infra B.V.	Vullen scheuren en naden	2025	1.600	1.420	A	
Tuin- en parkmachines Van Mourik	Onderhoud Tollewaard	2024	72	50	B	
Versteeg BV Joh.	Renovatie rioolgemalen categorie F	2027	1.044	620	B	
Gebr. van Kessel Wegenbouw BV	ROK Uitvoeren onderhoud aan wegbelijning	2026	200	60	B	
Marsh BV	Brandverzekeringen	2026	600	140	A	
Greenchoice & Vattenvall	EA Energie (gas, electra) **	2026	650	120	A	
VGI-Support	ROK Beheer BGT kaart	2023	160	100	A	1
IJK BV	EA e-HRM	2027	600	170	A	
M.B. Schoonmaak- en Bedrijfsdiensten	Schoonmaak en glasbewassing gymzalen	2027	202	91	B	
M.B. Schoonmaak- en Bedrijfsdiensten	Schoonmaak Z.066520	2029	908	145	B	
Van Gelder Verkeerstechniek BV	Onderhoud & vervanging OVL 2024-2028 - gemeente Buren	2028	2.000	1.890	A	
Willemsen Infra BV	Rioleringswerkzaamheden	2028	760	380	A	
Rho Adviseurs BV	Omgevingsplan buitengebied	2027	518	259	A	
BMC implementatie	Inhuur derden project- en beheervraagstukken	2026	1.617	107	A	
Publiek Netwerk B.V.	Inhuur personeel	2026	1.208	805	A	
Architectenbureau Cepezed B.V.	Inhuur personeel	2026	349	32	A	1
Rho Adviseurs B.V.	Onder andere maken omgevingsplan buitengebied	2025	259	68	B	1
Koen.	Inhuur personeel	2026	690	173	A	
227 Datascience B.V.	Inhuur personeel	2026	816	400	A	
Connect To Protect B.V.	Fysieke beveiligingsdiensten (Oekraïense ontheemden)	2028	1.872	552	A	
YER Nederland B.V.	Inhuur personeel	2025	672	250	A	
Metafoor Vastgoed en Software B.V.	Inhuur personeel	2028	700	300	A	
BVNG Apeldoorn B.V.	Inhuur personeel	2026	324	19	A	
Reef	Inhuur personeel	2026	405	82	A	
Driessen B.V.	Inhuur personeel	2028	1.000	480	A	
Eindelijk Advies	Inhuur personeel	2026	270	132	A	
H&R Business IT Solutions	Licentes Artic Wolf	2027	150	70	B	1
VGI-Support	BGT beheer	2028	320	134	B	
CivielPlus	Inhuur personeel	2027	500	422	A	
Marianne Kruger Holding B.V.	Inhuur personeel	2027	127	150	A	1

Crediteur Bedragen x € 1.000	Omschrijving	Laatste contractjaar	Contractwaarde (volledig - excl. Verlengingsopties)	(Resterende) verplichting	Toelichting	Over-schrij-ding
Crowe Foederer Audit & Assurance B.	Jaarstukken controle	2032	520	354	A	
Arbo Unie	Preventie, verzuimbegeleiding en re- integratie verlenen	2026	240	97	A	
De Lenten BV	Inhuur personeel	2027	301	118	A	
Stichting 3xwerk	Re-integratie traject	Jaarlijkse verlenging	210	140	B	
Quarant B.V.	Inhuur personeel	2026	342	22	A	
Centric Netherlands B.V.	Financiële SAAS-applicatie	2038	1.183	91	B	
Expogroei B.V.	Inhuur personeel	2027	290	210	A	
Joyz Organisational Solutions	Inhuur personeel	2026	50	50	A	
Maandag, BMC, Wyzer, Lybrae, Joinuz, JS Consultancy	ROK Inhuur derden Ruimte	2024	4.000	40	A	1
Stout Groep B.v.	Inhuur personeel	2026	355	198	A	
Daan BV	Inhuur Personeel	2026	350	150	A	
Healthclub Juliën	Inzet Buurtsportcoaches	2028	750	380	B	
Lieftink Advies	Inhuur Personeel	2027	360	130	A	
Xstate	Inhuur Personeel	2028	340	230	A	
MiPublic	Inhuur Personeel	2028	500	200	A	
Protection Multisrvices B.v.	Inhuur Personeel	2026	260	130	A	
Pelle Markeringen B.v.	Belijning asfalt	2029	912	684	A	
Sweco Nederland B.v.	Bouwonderzoeken	2026	160	60	B	
ABC Finance	Huis aan huis bladen	2026	160	110	B	
DDV Consultancy	Inhuur personeel	2026	170	50	A	
KBenP Zaakgericht Werken B.V.	Inhuur personeel	2027	173	60	A	
NextGen Profs B.V.	Inhuur Personeel	2027	286	206	A	
Bouwbedrijf Osnabrugge B.V.	Nieuwbouw gemeentehuis Buren	2026	5.599	3.674	A	
AGIVE B.V.	Inhuur personeel	2026	111	40	A	
Installatiebedrijf Gebroeders Janssen	Installatiewerkzaamheden nieuw gemeentehuis Buren	2026	2.700	2.487	A	
Rusch Asfalt B.V.	Realiseren verkeersplateaus	2026	648	417	B	
Totaal			**43.503**	**20.779**		

* Er is gerekend met een resterende looptijd van 48 maanden bij contracten voor onbepaalde tijd en contracten waarvan telkens verlengen voor de hand ligt.
** Nieuwe EU-aanbesteding, overeenkomst levering gas en elektra vanaf 2023 (raming kosten globaal in verband met onzekerheid prijsontwikkeling energie.

Nadere toelichting:
A. Betreft (raam)overeenkomst zonder vast bedrag (per jaar). Waarde van de verleende opdracht is gebaseerd op de raming.
B. Gebaseerd op de meest recente overeenkomst (bedrag wijzigt halfjaarlijks).
C. Gebaseerd op de begroting 2021 voor inkoop/ICT met betrekking tot PinkRoccade.
1. Er is sprake van een overschrijding van de opdrachtwaarde bij verschillende contracten en diverse crediteuren. Dit betekent dat de bestedingen buiten de budgettering vallen. De resterende verplichtingen zijn enkel gebaseerd op de resterende looptijd van het contract of op basis van navraag waaruit blijkt dat wij van de diensten van deze crediteur in 2026 nog gebruik gaan maken.

Arbeidskostengerelateerde verplichtingen
Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume vormen we geen voorziening of nemen we geen verplichting op. Deze personele lasten verantwoorden we in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. Hierbij kunt u denken aan vakantiegeld en eindejaarsuitkering aanspraken.

Derivaten
Niet van toepassing.

Eigen bijdrage CAK
Een aanvrager van een voorziening (hulp in de huishouding, begeleiding of een financiële tegemoetkoming) is op grond van de WMO een eigen bijdrage verschuldigd. Deze eigen bijdrage is met ingang van 1 januari 2025 vastgesteld op € 21,- per maand (abonnementstarief).
In de wet is bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage niet wordt uitgevoerd door de gemeente, maar door het CAK. Op basis van privacyoverwegingen is de gegevensverstrekking van het CAK aan de gemeente Buren beperkt. De wetgever heeft gekozen om het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK te laten uitvoeren. Hiermee geeft de wetgever aan dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is.

Het CAK is verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen. Maandelijks verstrekt het CAK een overzicht over de juistheid en volledigheid daarvan. Bij het afgeven van deze rapportages betrekt het CAK niet de juistheid, volledigheid en tijdigheid van de gegevens van andere ketenpartners. Wij krijgen niet meer apart een mededeling over de volledigheid van de eigen bijdragen van een geheel boekjaar. Er is geen third party mededeling boekjaar 2025. De aangeboden maandrapportages door het CAK vervangen dit. Voor een bedrag van € 165.276 is deze inkomst verantwoord in de jaarrekening 2025.

Overzicht van incidentele baten en lasten in 2025

Op grond van BBV-artikel 19, lid c is in de begroting een overzicht van de incidentele baten en lasten verplicht. Volgens BBV-artikel 28, lid c moeten we in de toelichting op de programmarekening eveneens zo'n overzicht opnemen. Tabel 1 betreft een uitsplitsing per programma. Tabel 2 betreft het voorgeschreven model vanuit de begrotingsvoorschriften. Deze geeft inzicht in het structurele saldo. Tabel 3 geeft een nadere uitsplitsing weer van de mutaties met de reserves per programma. Daarna presenteren wij de specificatie van de incidentele baten en incidentele lasten.

Overzicht incidentele baten en lasten per programma

Programma (bedragen x € 1.000)	Baten	Lasten	Saldo
1. Wonen, werken en recreatie	-1.078	3.276	2.198
2. Fysieke leefomgeving	-4.180	4.683	503
3. Sociaal domein	-5.497	4.559	-938
4. Sport, cultuur en onderwijs	-1.317	1.811	494
5. Inwoners, bestuur en veiligheid	-1.000	1.528	528
6. Bedrijfsvoering	-4.695	4.959	264
Totaal	-17.767	20.816	3.049

Overzicht structureel saldo

Structureel saldo (bedragen x € 1.000)	**Bedrag**
Saldo van baten en lasten voor bestemming	2.703
Mutaties reserves	1.037
Saldo na bestemming	*3.740*
Waarvan incidentele baten en lasten	3.049
Structureel saldo	**691**

* Meer lasten dan baten is een positieve correctie op het saldo na bestemming

Reserve	Totaal mutaties		Waarvan incidenteel	
	Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking
Programma 1 - Wonen, werk en recreatie				
- Algemene reserve	0	-175	0	-175
- Uitvoering Omgevingswet	265	-106	265	-106
- Overlopende posten	72	-200	72	-200
- Omgevingsgerichte uitgaven en bovenplanse verevening	254	0	254	0
Totaal programma 1	*591*	*-481*	*591*	*-481*
Programma 2 - Fysieke leefomgeving				
- Algemene reserve	0	-2.707	0	-2.707
- Omgevingsgerichte uitgaven en bovenplanse verevening	0	-10	0	-10
- Bestaanszekerheid	180	-15	180	-15
- Duurzaamheid	0	-32	0	-32
- Overlopende posten	57	-130	57	-130
- Verkeersveiligheid Vogelenzangseweg	2.500	0	2.500	0
- Heractivering Riolering (kapitaallasten)	0	-112	0	0
- Onderdreef (kapitaallasten)	0	-18	0	0
Totaal programma 2	*2.737*	*-3.024*	*2.737*	*-2.894*
Programma 3 - Sociaal domein				
- Algemene reserve	0	-2.118	0	-2.118
- Overlopende posten	348	-16	348	-16
- Nieuwkomers	1.000	0	1.000	0
- Dorpshuizen	1.500	0	1.500	0
Totaal programma 3	*2.848*	*-2.134*	*2.848*	*-2.134*
Programma 4 - Sport Cultuur en onderwijs				
- Overlopende posten	0	-28	0	-28
- Vastgoed en accommodaties	734	-195	734	-195
- IHP 2007 - 2016 (kapitaallasten)	0	-25	0	0
Totaal programma 4	*734*	*-248*	*734*	*-223*
Programma 5 - Inwoners, bestuur en veiligheid				
- Vitaal sportpark	1.000	0	1.000	0
- Nieuwkomers	0	-1.000	0	-1.000
Totaal programma 5	1.000	-1.000	1.000	-1.000
Programma 6 - Bedrijfsvoering				
- Algemene reserve	0	-4.000	0	-4.000
- Overlopende posten	201	-187	201	-187
- Nieuwbouw gemeentehuis	4.000	0	4.000	0
Totaal programma 6	4.201	-4.187	4.201	-4.187
Totaal	12.111	-11.074	12.111	-10.919

Incidentele baten (bedragen x € 1.000)	Bedrag 2025
Programma 1 - Wonen, werken en recreatie	
- Onttrekking algemene reserve	-175
- Onttrekking reserve Overlopende posten	-200
- Onttrekking reserve Omgevingswet	-106
- Bijdrage bovenplanse verevening, nota kosten verhaal en ruimtelijke procedure	-411
- Subsidie betaalbare woningen	-175
- Overige posten (1) < € 50.000	-11
Totaal programma 1	*-1.078*
Programma 2 - Fysieke leefomgeving	
- Onttrekking Algemene reserve	-2.707
- Onttrekking Omgevingsgerichte uitgaven en bovenplanse vervening	-11
- Onttrekking Overlopende posten	-130
- Onttrekking reserve Duurzaamheid	-32
- Onttrekking reserve Bestaanszekerheid	-15
- NIP gelden lokale aanpak isolatie	-1.167
- Overige posten (8) < € 50.000	-118
Totaal programma 2	*-4.180*
Programma 3 - Sociaal domein	
- Onttrekking Algemene reserve	-2.118
- Onttrekking reserve Overlopende posten	-16
- Opvang Oekraïense vluchtelingen	-3.249
- Bijdrage Rijk toegang en eerstelijnsvoorziening integraal	-114
Totaal programma 3	*-5.497*
Programma 4. Sport, cultuur en onderwijs	
- Onttrekking reserve Vastgoed en accommodaties	-195
- Onttrekking Overlopende posten	-28
- Verkoopopbrengst pand Beusichem	-693
- Uitkering Rijk Sisa suvis subsidie	-150
- Uitkering Rijk Burense visie op het kind	-134
- Overige posten (4) < € 50.000	-117
Totaal programma 4	*-1.317*
Programma 5. Inwoners, bestuur en veiligheid	
- Onttrekking reserve Nieuwkomers	*-1.000*
Totaal programma 5	*-1.000*
Programma 6. Bedrijfsvoering	
- Onttrekking Algemene reserve	-4.000
- Onttrekking reserve Overlopende posten	-187
- Interne en externe vergoeding personeel	-469
- Overige posten (1) < € 50.000	-39
Totaal programma 6	*-4.695*
Totaal	**-17.767**

Incidentele lasten

Incidentele lasten (bedragen x € 1.000)	Bedrag 2025
Programma 1 - Wonen, werken en recreatie	
- Storting reserve Uitvoering Omgevingswet	265
- Storting reserve Omgevingsgerichte uitgaven en bovenplanse verevening	254
- Storting reserve Overlopende posten	72
- Verlies grondexploitaties	2.123
- Externe adviezen Omgevingsplannen	90
- Aankoop grond in Lienden	53
- Overige posten (36) < € 50.000	419
Totaal programma 1	*3.276*
Programma 2 - Fysieke leefomgeving	
- Storting reserve Overlopende posten	57
- Storting reserve Verkeersveiligheid Vogelenzangseweg	2.500
- Storting reserve Bestaanszekerheid	180
- Inhuur project Vastgoed en accommodatie	268
- NIP gelden lokale aanpak isolatie	1.168
- Digitaliseringsslag verkeersborden	79
- Landschap en biodiversiteit	77
- Extra storting voorziening Onderhoud begraafplaatsen	190
- Overige posten (14) < € 50.000	164
Totaal programma 2	*4.683*
Programma 3 - Sociaal domein	
- Storting reserve Overlopende posten	348
- Storting reserve Nieuwkomers	1.000
- Storting reserve Dorpshuizen	1.500
- Opvang Oekraïense vluchtelingen	1.417
- Kosten toegang en eerstelijnsvoorziening Integraal	69
- Kosten implementatie participatiebeleid	83
- Overige posten (6) < € 50.000	142
Totaal programma 3	*4.559*
Programma 4. Sport, cultuur en onderwijs	
- Storting reserve Vastgoed en accommodaties	734
- Inhuur project Vastgoed (ZBB)	412
- Projectkosten vastgoed- en accommodatiebeleid	195
- Projectkosten restgroen	147
- Subsidie Sisa suvis	150
- Kosten Burense visie op het kind	78
- Overige posten (4) < € 50.000	95
Totaal programma 4	*1.811*
Programma 5. Inwoners, bestuur en veiligheid	
- Extra storting voorziening pensioenen wethouders	528
- Storting reserve Vitaal Sportpark	1.000
Totaal programma 5	*1.528*
Programma 6. Bedrijfsvoering	
- Storting Algemene reserve	4.000
- Storting reserve Overlopende posten	201
- Inhuur ICT	476
- Uitvoering organisatieontwikkeling	153
- Huur gemeentehuis Maurik	54
- Overige posten (3) < € 50.000	75
Totaal programma 6	*4.959*
Totaal	**20.816**

Wet Normering Topinkomens

De Wet normering topinkomens ('WNT') is voor ons van toepassing. Het toepasselijke bezoldigingsmaximum is het algemeen wettelijke bezoldigingsmaximum. Het algemeen wettelijke maximum is in 2025 € 246.000.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Gegevens 2025	H. Verhoef	R. Kuipers	D. Weststrate
Functiegegevens	*Gemeentesecretaris*	*Griffier*	*Griffier (waarnemend)*
Aanvang en einde functievervulling	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	15/09 t/m 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	153.700	106.490	25.165
Beloningen betaalbaar op termijn	22.823	16.764	3.304
Subtotaal	*176.523*	*123.254*	*28.469*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000	246.000	72.789
Af: Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	**176.523**	**123.254**	**28.469**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2024	H. Verhoef	R. Kuipers
Functiegegevens	*Gemeentesecretaris*	*Griffier*
Aanvang en einde functievervulling	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	123.648	100.707
Beloningen betaalbaar op termijn	20.462	16.066
Subtotaal	*144.110*	*116.773*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000	233.000
Af: Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	**144.110**	**116.773**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die we moeten melden.

Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SiSa-bijlage)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/03*	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			3	6	Ja	Nee	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/06*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*
			€69.419	€ 85.920	€5.908	€13.381	€0	€638
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*
			€1.608	€15.343	€11.019	€21.524	€5.703	€9.345
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/24*	
					€848	€ 848	€94.505	

BZK	C62	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*				
			€ 0	Nee				
BZK	C92	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C92/01*	Bedrag doorgeschoven naar t+1 *Aard controle R* *Indicator: C92/02*	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/03*	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/04*	Aantal gebruikte leermiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/05*	
			€ 27.229	€ 0	1	116	19	
OCW	D8	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05* *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D8/06*
			€ 493.488	€ 107.672	€ 0			
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/09*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/10*		
		1						
		2						
		100						

OCW	D14	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*			
			€ 77.723	€ 0	€ 38.740			
			Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*	Opgebouwde reserve (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D14/06*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/07*		
			€ 0	€ 114.741	€ 0	Ja		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/09*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/10*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/11*		
		1						
		2						
		10						
OCW	D23	**Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen**	Beschikkingsnummer/referentienummer *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/01*	Aard van de activiteit besteding (jaar T) *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/02*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D23/03*	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2025 naar 2026. *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/04*	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/06*
		1	SB230140	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 77.754	€ 0	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 92.622
		2						
		100						
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23/07*					
		1	Ja					
		2						
		100						

IenW	E44B	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/01*	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/02*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R* *Indicator: E44B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/04*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E44B/05*	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/06*
		1	060281 Gemeente Tiel	IENW/BSK-2024/138862	€ 26.053	€ 40.612	€ 17.368	€ 27.074
		2						
		15						

	Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/07*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/09*
1	060281 Gemeente Tiel	IENW/BSK-2024/138862	Nee
2			
15			

	Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/10*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/11*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/12*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/13*
1	060281 Gemeente Tiel	IENW/BSK-2024/138862	Pilot versteende omgeving, Klimaatmaatregel Afvoer en berging Buitenhuizenpoort in Buren, Klimaatmaatregel afvoer watersysteem vergroten Lutterveldsestraat in Kerk-Avezaath, Klimaatmaatregel verlaging aanbrengen en afvoer vergroten de Kerswerf in Beusichem, Klimaatmaatregel vergroten afvoercapaciteit Prins Frederik Hendrikstraat in Buren	Nee
2				
15				

IenW	**E84**	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023** Provincies en Gemeenten		Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/04*
				€ 176.411	€ 474.966	€ 255.478	Ja
				Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/08*
			1	360 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 60 km/h|aantal in Stuks	Nee	1	Burensewijk tussen N834 en kern Zoelen, te Buren
			2	360 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 60 km/h|aantal in Stuks	Ja	1	Veerweg tussen Rijstraat en Rijnbanddijk, te Eck en Wiel
			3	360 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 60 km/h|aantal in Stuks	Ja	1	Bulksestraat tussen Komportaal en Vlissingsestraat , te Ingen
			4	360 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 60 km/h|aantal in Stuks	Ja	1	Ommerenveldseweg tussen N320 en Blauwe Kampseweg, te Ommeren
			5	361 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer)|aantal in Stuks	Ja	3	Veerweg tussen Veerpont-Lekdijk Oost, te Beusichem
			6	361 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer)|aantal in Stuks	Ja	2	Beusichemse Broeksteeg tussen N320 en Hennisdijk
			7	361 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer)|aantal in Stuks	Nee	2	Burensewijk tussen N834 en kern Zoelen, te Buren
			8	361 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer)|aantal in Stuks	Ja	1	Veerweg tussen Rijnstraat en Rijnbandijk, te Eck en Wiel
			9	361 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer)|aantal in Stuks	Ja	2	Rijnstraat tussen Veerweg en Rijnbandijk , te Eck en Wiel
			10	361 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer)|aantal in Stuks	Ja	1	Bulksestraat tussen Komportaal en Vlissingsestraat , te Ingen

		11	361 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer)|aantal in Stuks	Ja	1	Kruispunt Daver - Molenstraat, te Kerk-Avezaath	
		12	361 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer)|aantal in Stuks	Ja	2	Ommerenveldseweg tussen N320 en Blauwe Kampseweg, te Ommeren	
		13	361 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer)|aantal in Stuks	Ja	5	Prinses margrietstraat tussen kom Zoelmond en Lekbandijk,te Ravenswaaij	
		14	361 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer)|aantal in Stuks	Ja	2	Grote Brugse Grintweg tussen Blauwe Kampseweg en N835, te Zoelen	
		100					
IenW	**E120**	**Regeling specifieke uitkering stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030**	Totale besteding (Jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E120/01*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator E120/02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E120/03*	Project afgerond (alle maatregelen) t/m Jaar T?(ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E120/04*	
			€ 312.719	€ 312.719	€ 169.126	Nee	
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E120/05*	Per maatregel, maatregel afgerond t/m (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E120/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E120/07*	Eventuele toelichting, indien noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E120/08*	
		1	430 Aanleg van een	Ja	2	Dokter Guepinlaan - Ommeren	
		2	460 Aanleg van een	Nee	5	Ommerenveldseweg - Ommeren	
		50					

SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
		€ 3.852.762	€ 37.329	€ 135.050	€ 0	€ 81.388	€ 0
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
		€ 25.741	€ 0	€ 0	€ 351.433	€ 0	€ 0
		Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
		€ 0	Ja				

SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004**	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 4.972	€ 17.518	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr						
			Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 20.438	€ 443
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.906	€ 260
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.531	€ 10
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 24.875	€ 713
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
			6 Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		

				Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/16*	*Aard controle R* *Indicator: G4/17*	*Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	*Aard controle R* *Indicator: G4/19*		
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		6	Totaal	0	0	0		
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*			
			€ 377.656	€ 0	Ja			
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*			
			€ 0	€ 0	Ja			
SZW	**G13**	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 23.616	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

VWS	H4	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende uitkering *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 357.160	€ 87.025				
			Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken *Aard controle R* *Indicator: H4/03*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/06*		
			€ 55.397	€ 17.109	€ 14.519			
VWS	H30	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026**	Totaalbedrag (jaar T) toegekend *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/01*	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026) *Aard controle R* *Indicator: H30/02*	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H30/03*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H30/04*	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/05*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/06*
			€ 517.103	€ 51.710	€ 465.393	€ 1.491.536	Ja	
			Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/08*				
			Nee	Nee				
VWS	H35B	**Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H35B/02*				
		1	060281 Gemeente Tiel	€ 156.974				
		2						
		3						

VRO	**J15B**	**Regiodeals 5e tranche** SiSa tussen medeoverheden		Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J15B/01*	Kenmerk/ beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J15B/02*	Naam actielijn/ programmalijn/ pijler *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J15B/03*	Besteding van de Rijksbijdrage per actielijn/ programmalijn/ pijler (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J15B/04*	Besteding regionale financiering (jaar T) per actielijn/ programmalijn/ pijler. *Aard controle R* *Indicator: J15B/05*
			1	050026 Regio Rivierenland	niet bekend	niet bekend	€ 0	€ 0
			2					
			30					
				Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator C96B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J15B/06*	Totale cumulatieve besteding van de Rijksbijdrage per actielijn/ programmalijn/ pijler (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J15B/07*	Totale cumulatieve besteding regionale financiering (t/m jaar T) per actielijn/ programmalijn/ pijler. *Aard controle R* *Indicator: J15B/08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J15B/09*	
			1	*050026 Regio Rivierenland*	€ 0	€ 0		
			2					
			30					
				Totale compensabele BTW (t/m jaar T) deel rijksbijdrage *Aard controle R* *Indicator: J15B/10*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J15B/11*			
				€ 0	Nee			
VRO	**J17**	**Realisatiestimulans**		Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. *Aard controle D1* *Indicator: J17/01*	Geprognotiseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J17/02*	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. *Aard controle D1* *Indicator: J17/03*		
				25				
				Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J17/04*	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) . *Aard controle R* *Indicator: J17/05*	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling. *Aard controle R* *Indicator: J17/06*	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw). *Aard controle R* *Indicator: J17/07*	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling. *Aard controle R* *Indicator: J17/08*
			1					
			2					

VRO	**J32**	**Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen** Gemeenten	Beschikkingsnummer /naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J32/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J32/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J32/04*	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.) *Aard controle D2* *Indicator: J32/05*	Toelichting (verplicht als bij indicator 05 nee is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J32/06*
		1	SUVIS21-00744697 / Beatrixschool	€ 150.000	€ 150.000	Ja	Ja	
		99						
		100						
VRO	**J55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/06*
			73	€ 7.895	€ 36.690	7	€ 756	€ 7.205
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/09*			
			80	€ 50.746	€ 391.058			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/15*
			73	167	6	27	800	0

VRO	**J94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/01*	Besteding (jaar T), in J94/06 t/m J94/08 opgesplitst *Aard controle R* *Indicator: J94/02*	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a *Aard controle D1* *Indicator: J94/03*	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000 *Aard controle D1* *Indicator: J94/04*	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3). *Aard controle R* *Indicator: J94/05*	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b *Aard controle R* *Indicator: J94/06*
		1	*LA/23-03516224*	€ 153.263	95	15	€ 0	€ 400
		2						
		100						
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/07*	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/08*	Eindverantwoording (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/09*			
		1	€ 27.634	€ 125.629	Nee			
		2						
		100						
VRO	**J97**	**Regeling huisvesting grote gezinnen vergunninghouders 2023**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J97/01*	Besteding per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: J97/02*	Cumulatieve besteding per project (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle n.v.t* *Indicator: J97/03*	Project is volgens aanvraag, artikel 2, lid 1 uitgevoerd (Ja/Nee) Indicator 05 verplicht als hier 'Nee' wordt ingevuld *Aard controle D1* *Indicator: J97/04*	Eventuele toelichting op niet volgens aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 04 'Nee' is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J97/05*	Plaatsingeenheidsnummer van het grote gezin dat in het object is gehuisvest *Aard controle D2* *Indicator: J97/06*
		1	HGGV25-03804158	€ 27.506	€ 27.506	Ja		PLE200388008 en PLE200589756
		2	HGGV25-03792035	€ 45.365	€ 45.365	Ja		PLE200421370
		10						
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J97/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J97/08*				
		1	*HGGV25-03804158*	Ja				
		2	*HGGV25-03792035*	Ja				
		10						

KGG	**K28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R* *Indicator: K28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R* *Indicator: K28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/06*
			€ 45.578	€ 224.680	€ 111.268	€ 813.048	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/07*					
			Nee					
AenM	**M16**	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: M16/02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: M16/04*	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie *Aard controle R* *Indicator: M16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO) *Aard controle R* *Indicator: M16/06*
			€ 3.083.520			€ 0	€ 0	€ 165.192
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/07*	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/08*	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/09*	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd *Aard controle D2* *Indicator: M16/10*	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd *Aard controle D2* *Indicator: M16/11*	
			€ 0	€ 1.872	€ 166.835	1-1-2025	1-10-2025	
			Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/12*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/13*				
			€ 3.083.749	€ 19.849.276				

Overige gegevens

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 30 januari 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.885.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding
Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 7.831.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 1.885.000 Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 2.788.000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

(bedragen x € 1.000)	Bedrag
Begrotingscriterium	
1A Overschrijding lasten programma's	€ 4.586
1B Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€ 170
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	€ 0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de gemeenteraad zijn gemeld	€ 0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	**€ 4.756**
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het beleid in de door de raad vastgestelde Financiële verordening en daarmee vooraf als acceptabel is geduid.	€ 2.788
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	€ 1.968
Voorwaardencriterium	
Europese aanbestedingen	€ 836
Aanbestedingswet/ subsidieverstrekkingen	€ 2.239
Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium	
Totaal misbruik en oneigenlijk gebruik	€ 0
TOTAAL	**€ 7.831**

De geconstateerde afwijkingen betreffen: *(bedragen x € 1.000)*	Bedrag
Begrotingscriterium	
Niet acceptabel deel overschrijding lasten	
• Programma 1	€ 1.326
• Programma 6	€ 563
• Kredieten	€ 79
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	**€ 1.968**
Voorwaardencriterium	
Onrechtmatige Europese aanbestedingen	€ 836
Onrechtmatige subsidieverlening	€ 2.236
TOTAAL	**€ 5.040**

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Bijlagen

Controle verklaring conform Ensia 2025, informatiebeveiliging DigiD en Suwiwet

Gemeente Buren

Doel en achtergrond verklaring
De aansluitingen die we als gemeente voor DigiD hebben, vereisen dat voorzieningen moeten zijn beveiligd en (privacygevoelige) data moet worden beschermd tegen onrechtmatig gebruik. De gemeente treft interne beheersingsmaatregelen om veilig gebruik te maken van deze aansluitingen.

Met deze verklaring geven wij, het College van Burgemeester en Wethouders, aan in welke mate de gemeente voldoet aan de informatiebeveiligingsnormen voor DigiD. Deze verklaring maakt onderdeel uit van de verantwoording over informatiebeveiliging middels ENSIA en is tot stand gekomen door een zelfevaluatie over informatiebeveiligingsnormen gebaseerd op de door de toezichthouder geselecteerde eisen uit de 'Norm ICT-beveiligingsassessments DigiD versie 3.0' van Logius. De inhoud van deze collegeverklaring is getoetst door een onafhankelijke IT-auditor/RE.

Deze verklaring is bestemd voor de toezichthouder van DigiD, te weten Logius, en alsmede de stelselhouder: het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties.

Reikwijdte en diepgang verklaring
De aansluitingen die we als gemeentelijke organisatie voor DigiD hebben, vereisen dat onze voorzieningen moeten zijn beveiligd en dat (privacygevoelige) data moet worden beschermd tegen onrechtmatig gebruik. Hiervoor stellen de stelselhouders een aantal informatiebeveiligingsnormen verplicht. De gemeentelijke organisatie moet interne beheersingsmaatregelen treffen om te voldoen aan deze gestelde normen teneinde gebruik te mogen (blijven) maken van deze aansluitingen.

De zelfevaluatie ENSIA gaat over de opzet, het bestaan en de werking van deze beheersingsmaatregelen om te kunnen voldoen aan de relevante beveiligingsnormen voor DigiD op 31 december 2025. Voor DigiD wordt het door Logius vastgestelde Norm ICT-beveiligingsassessments DigiD versie 3.0 gehanteerd. Daarbij zijn normen getoetst op werking.

Collegeverklaring en samenvattend beeld van de auditbevindingen

Verklaring / Conclusie
Het college van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Buren verklaart dat de gemeentelijke organisatie op 31 december 2025 voldoet aan alle geselecteerde normen inzake DigiD.

Samenvattend beeld
Deze collegeverklaring betreffende de gemeentelijke organisatie en de serviceorganisaties dekt de geselecteerde normen inzake DigiD af. Het detailoverzicht van normen en of we hier als gemeente aan voldoen, is opgenomen in de volgende bijlagen:
- Bijlage 1 DigiD met kenmerk Z.064940
- Bijlage 2 Suwinet met kenmerk Z.064940

Onderwerp	Wordt aan alle normen voldaan?	Zijn de uitzonderingen in [een] verbeterplan[nen] opgenomen en zijn de verbetermaatregelen belegd en worden deze gemonitord?
DigiD 1002555	Ja	Niet van toepassing
Suwinet	Ja	Niet van toepassing

College van burgemeester en wethouders

Maurik, 14-04-2026

De secretaris, De burgemeester,

H. Verhoef H.M. Ostendorp

Overzicht beleidsindicatoren

	Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	Bron	Gemeente Buren	Nederland
1.	0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	6,46	n.v.t.
2.	0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	5,82	n.v.t.
3.	0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen gegevens	€ 461	n.v.t.
4.	0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	27%	n.v.t.
5.	0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	Eigen gegevens	13,72%	n.v.t.
6.	1. Veiligheid	Verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12-17 jaar	aantal per 1.000 inw 12-17 jaar	Bureau Halt	6	9
7.	1. Veiligheid	Hardekern jongeren per 1.000 inwoners 12 t/m 24 jaar	per 10.000 inw 12-14 jaar	Korps Landelijke Politiediensten (KLPD)	geen gegevens beschik-baar	geen gegevens beschik-baar
8.	1. Veiligheid	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	Aantal per 1.000 inwoners	CBS - Diefstallen	0,4	2,2
9.	1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	Aantal per 1.000 inwoners	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	2,3	4,3
10.	1. Veiligheid	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	Aantal per 1.000 inwoners	CBS - Diefstallen	1,3	1,2
11.	1. Veiligheid	Vernieling en misdrijven tegen openbare orde en gezag per 1.000 inwoners	Aantal per 1.000 inwoners	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	2,5	5,7
12.	2. Verkeer en vervoer	Verkeersongevallen per 100.000 inwoners	Aantal per 100.000 inwoners	VeiligheidNL	26,3	7,3
13.	2. Verkeer en vervoer	Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	%	VeiligheidNL	geen gegevens beschik-baar	geen gegevens beschik-baar
14.	3. Economie	Functiemenging	%	LISA	46,0%	54,5%
15.	3. Economie	Bruto Gemeentelijk Product	Verhouding tussen verwacht en gemeten product	Atlas voor Gemeenten	geen gegevens beschik-baar	geen gegevens beschik-baar
16.	3. Economie	Vestigingen (per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 tot en met 64 jaar)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	205,3	191,4
17.	4. Onderwijs	Absoluut verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen	per 1.000 inw. 5-18 jaar	DUO/Ingrado	8,8	6,7

18.	4. Onderwijs	Relatief verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen	per 1.000 inw. 5-18 jaar	DUO/Ingrado	29	28
19.	4. Onderwijs	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	%	DUO/Ingrado	1,9%	2,3%
20.	5. Sport, cultuur en recreatie	% Niet-sporters	%	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM	52,7%	42,5%
21.	6. Sociaal domein	Banen (per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 tot en met 64 jaar)	per 1.000 inw 15-64 jaar	Meerdere bronnen	543,4	850,2
22.	6. Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarige	CBS	0%	1%
23.	6. Sociaal domein	% Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	3%	6%
24.	6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	%	CBS	74,9%	73,2%
25.	6. Sociaal domein	Achterstandsleerlingen	% 4 t/m 12 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	geen gegevens beschik-baar	geen gegevens beschik-baar
26.	6. Sociaal domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarige	CBS	1%	2%
27.	6. Sociaal domein	Personen met bijstandsuitkeringen	per 10.000 inw 18 jaar	CBS	122,4	344,0
28.	6. Sociaal domein	Aantal re-integratie voorzieningen	per 10.000 inw 15-64 jaar	CBS	96,9	203,1
29.	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp (in % van alle jongeren tot 18 jaar)	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	15,4%	14,0%
30.	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugd-bescherming (in % van alle jongeren tot 18 jaar)	%	CBS	1,2%	1,0%
31.	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering (in % van alle jongeren van 12 tot 23 jaar)	%	CBS	0,4%	0,4%
32.	6. Sociaal domein	Cliënten met een maatwerkarrangement	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	470	660
33.	7. Volksgezondheid en Milieu	Huishoudelijk restafval	kg per inwoner	CBS	62	148
34.	7. Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor	68,1%	32,5%
35.	8. Vhrosv	Gemiddelde WOZ-waarde woningen	Duizend euro	CBS	478	398
36.	8. Vhrosv	Nieuwbouw per 1.000 woningen	Aantal per 1.000 woningen	BAG/ABF	4,7	8,4
37.	8. Vhrosv	Demografische druk (Groene + grijze druk tov 20-64)	%	CBS	74,2%	70,7%
38.	8. Vhrosv	Woonlasten één-persoonshuishouden	In Euro's	COELO	€ 1.287	€ 957
39.	8. Vhrosv	Woonlasten meer-persoonshuishouden	In Euro's	COELO	€ 1.309	€ 1.050

Overzicht beleidskaders per programma

Beleidskaders	Jaar vaststelling
1. Wonen, werk en recreatie	
1. Regionaal programma werklocaties 2020-2024	2020
2. Verordening blijverslening gemeente Buren	2019
3. Samen Dichtbij	2018
4. Nota Grondbeleid 2025	2024
5. Exploitatieverordening gemeente Buren 2005	2005
6. Welstandsnota 2021	2021
7. Verordening Starterslening	2025
8. Regionale Woonagenda	2020
9. Woningprogramma 2020 - 2030	2021
10. Programma kostenverhaal en financiële bijdragen	2024
11. Beleidsregels bestemmingsplanafwijkingen	2023
12. Beleidsregels voor ruimtelijke plannen waarbij de Raad geen besluit hoeft te nemen	2022
13. Beleidsregels intrekken omgevingsvergunningen voor de activiteit bouwen	2023
14. Legesverordening 2026 met tarieventabel 2026 gemeente Buren	2025
15. Verordening verblijfsbelasting gemeente Buren	2025
16. Beleidsregels categorieën van gevallen	2023
17. Archeologiebeleid 'In de bodem van Buren'	2022
18. Verordening Nadeelcompensatie	2025
2. Fysieke leefomgeving	
1. Klimaatvisie Buren	2020
2. Regionale Energie Strategie	2020
3. Uitvoeringsprogramma Landschap en Biodiversiteit	2020
4. Beleidskaders zon, wind en laadpalen	2023
5. Integraal Beheer Openbare Ruimte inclusief tien assets	2025
6. Artistieke objecten	2020
7. Meerjarenonderhoudsplan gemeentelijke gebouwen	2025
8. Begraafplaatsenbeleid	2020
9. Integrale beleidsnota Gezondheid en Sport 'Buren Beweeg!'	2023
10. Omgevingsplan	2024
11. Startnotitie Duurzaamheid	2020
12. Algemene Verordening Kabels en Leidingen 2024	2024
13. Revolverend fonds energiebesparende maatregelen verenigingen&stichtingen 2015-2024	2015
14. Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht & handhaving omgevingsrecht Buren	2016
15. Bijgestelde handreiking vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing	2017
16. Beheerverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Buren	2020
17. Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Buren	2010
18. Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade Buren	2009
19. Beleidsnota groen- en reststroken	2019
20. Laadvisie 2025-2029	2025
21. Beleidsregel openbare oplaadinfrastructuur voor elektrische voertuigen gemeente Buren	2025
22. Ruimtelijke kaders Zon en Wind	2021
23. Verordening lijkbezorgingsrechten gemeente Buren	2025
24. Verordening rioolheffing gemeente Buren	2025
25. Beleidskaders voor plaatsing van kleine windmolens in Buren	2023
26. Beleidsregels omgevingsvergunning Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit	2024
27. Beleidsregels middelgrote maatregelen Energie Vitaal	2024
28. Subsidieregeling lokale aanpak isolatie	2024
29. Beleidskader huisvesting arbeidsmigranten	2024
30. Beleidsregels gedenkmonumenten	2024
31. Dakvlakkenkaart voor zonnepanelen in het rijksbeschermde stadsgezicht Buren	2024
32. Parkeerbeleid 2024-2023	2024
33. Verruiming VAB-beleid grote erven	2024
34. Biodiversiteitsplan 2025-2033	2025
35. Subsidieregeling klimaatadaptieve maatregelen particulieren	2025
36. Subsidieregeling Warmte-initiatieven	2025

3. Sociaal domein

1.	Verordening Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen	2010
2.	Verordening cliëntenparticipatie Wet werk en bijstand	2025
3.	Verordening verrekening boete bij herhaald misbruik sociale zekerheid gemeente	2015
4.	Verordening handhaving Participatiewet, Bbz, Ioaw en Ioaz gemeente Buren	2015
5.	Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Buren	2015
6.	Verordening individuele studietoeslag gemeente Buren	2015
7.	Verordening tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten gemeente Buren	2015
8.	Verordening tegenprestatie Participatiewet, Ioaw en Ioaz gemeente Buren	2015
9.	Verordening afstemming Participatiewet, Bbz, Ioaw en Ioaz gemeente Buren	2016
10.	Verordening participatieraad sociaal domein 2019	2019
11.	Verordening cliëntenparticipatie Wsw en werk en inkomen	2018
12.	Verordening re-integratie Participatiewet, Ioaw en Ioaz gemeente Buren	2024
13.	Beleidsregels bijzondere bijstand Participatiewet	2019
14.	Beleidsplan Schuldhulpverlening 2020–2024 gemeente Buren	2020
15.	Subsidieregeling algemene voorzieningen sociaal domein 2022	2022
16.	Burense visie op het kind	2017
17.	Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdwet gemeente Buren	2023
18.	Notitie Ruimte voor sociaal werk 2018-2020	2018
19.	Regioplan Beschermd Wonen 2021	2021
20.	Regioaanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling Gelderland Zuid 2021-2025	2021
21.	Beleidsregels innen eigen bijdrage ontheemden Oekraïne	2024
22.	Subsidieregeling algemene voorzieningen sociaal domein	2025

4. Sport, cultuur en onderwijs

1.	Beleidsuitvoeringsplan Onderwijsachterstanden 2023-2026	2024
2.	Burense Visie op het kind	2017
3.	Subsidieverordening Basisbibliotheek 2021 gemeente Buren	2021
4.	Subsidieregeling kerncontactpersoon sociaal domein gemeente Buren 2022	2022
5.	Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Buren 2022	2022
6.	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Buren 2021	2021
7.	Spelregels uitvoeringsbudget sport- en beweegakkoord Buren 2022	2022
8.	Beleidsregels KDV+ en BSO+ gemeente Buren 2023	2023
9.	Subsidieverordening monumenten Buren	2015
10.	Spelregels verkoop gemeentelijk vastgoed 1.0	2022
11.	Integrale beleidsnota Gezondheid en Sport 2024-2027	2024
12.	Subsidieregeling voorschoolse educatie	2024
13.	Startnotitie Cultuurbeleid	2024
14.	Cultuurnota cultuurbeleid gemeente Buren	2025
15.	Integraal huisvestingsplan	2025

5. Inwoners, bestuur en veiligheid

1.	Integraal Veiligheidsplan 2023-2026	2023
2.	Regionaal beleidsplan Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 2024-2027	2023
3.	Regionaal crisisprofiel Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 2024-2027	2023
4.	Nota Verbonden Partijen	2022
5.	Toekomstvisie 2030	2011
6.	Coalitieakkoord 2022-2026	2022
7.	Bestuurlijke richting Buren	2017
8.	Controleverordening (ex. artikel 213 Gemeentewet)	2024
9.	Collegeonderzoek (ex. artikel 213a Gemeentewet)	2011
10.	Organisatieverordening van de griffie van de gemeente Buren	2011
11.	Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen Buren	2014
12.	Verordening elektronische kennisgeving Buren	2015
13.	Archiefverordening	2016
14.	Gedragscode integriteit burgemeester en wethouders gemeente Buren	2016
15.	Gedragscode integriteit raadsleden gemeente Buren	2016
16.	Preventie- en handhavingsplan Alcohol 2024-2027	2024
17.	Verordening onderscheidingen gemeente Buren	2017
18.	Verordening winkeltijden Buren	2023
19.	Klachtenregeling Buren	2023
20.	Verordening rechtspositie Raads- en commissieleden	2024
21.	Reglement van orde gemeenteraad Buren	2023
22.	Delegatiebesluit werkgeverscommissie WNRA 2020 Buren	2019
23.	Algemene plaatselijke verordening gemeente Buren 2025	2025
24.	Inspraak- en participatieverordening Buren	2011
25.	Verordening collegeonderzoek van de gemeente Buren	2011
26.	Verordening commissie bezwaarschriften	2008
27.	Verordening gemeentelijke rekenkamercommissie	2011
28.	Verordening op de ambtelijke bijstand en fractieondersteuning	2023
29.	Beleidsregels Wet Bibob 2023	2023
30.	Verordening klankbordgesprekken burgemeester en gemeenteraad Buren 2023	2023
31.	Beleidsregels aanpak hinder door dieren 2023	2023
32.	Beleidsregels verlenen ontheffing metaaldetectorverbod	2023
33.	Subsidieregeling gemeente Buren 2023	2023
34.	VTH-beleidskader Rivierenland 2022-2025	2023
35.	Aanwijzigingsbesluit toezichthouder 2024	2024
36.	Reglement Burgerlijke Stand	2024
37.	Beleidsregels openbare inrichtingen (horeca) en alcoholverstrekking	2025

6. Bedrijfsvoering en algemene dekkingsmiddelen

1.	Diverse verordeningen belastingen en leges (zie paragraaf lokale heffingen)	
2.	Informatie & Automatiseringsplan 2020-2024	2020
3.	Controleverordening (ex. artikel 213 Gemeentewet)	2024
4.	Collegeonderzoek (ex. artikel 213a Gemeentewet)	2011
5.	Financiële verordening art. 212 Gemeente Buren	2024
6.	Nota garantstellingen en leningen	2020
7.	Nota reserves en voorzieningen	2024
8.	Nota verbonden partijen	2022
9.	Nota waardering- en afschrijvingsbeleid	2024
10.	Algemeen belangbesluit Wet Markt en Overheid	2014
11.	Algemene verordening kabels en leidingen	2024
12.	Treasurystatuut gemeente Buren 2018	2019
13.	Nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing 2023-2026	2023
14.	Nota Misbruik en oneigenlijk gebruik 2023-2026 gemeente Buren	2023
15.	Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Buren	2023
16.	Verordening onroerende zaakbelastingen gemeente Buren	2025
17.	Bevoegdhedenregister Mandaatregeling	2024
18.	Nota overhead	2025
19.	Mandaatbesluit griffier inzake WOO verzoeken en AVG verzoeken Buren 2025	2025
20.	Verordening Raadscommissie Informatieveiligheid gemeente Buren 2025	2025

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Buren

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2025 van de gemeente Buren te Maurik gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de gemeente Boxtel op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 20 januari 2026 door de gemeenteraad is vastgesteld.

De jaarrekening bestaat uit:
1 het overzicht van baten en lasten over 2025;
2 de balans per 31 december 2025;
3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het college van burgemeester en wethouders over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2025;
4 de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
5 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door de gemeenteraad op 20 januari 2026 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Buren zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden – rechtmatigheidsverantwoording
Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening op pagina’s 151 en 152. Het college van burgemeester en wethouders heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 5.600.000, ligt boven de door de gemeenteraad vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.885.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten en onzekerheden 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 100.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's
Wij hebben de risico’s geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in gemeente Buren en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico’s en het interne beheersingssysteem monitort, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem geëvalueerd. Bovendien hebben wij inlichtingen ter zake ingewonnen bij het management, de auditcommissie en anderen binnen de entiteit en bijbehorende verslagen en registraties beoordeeld. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico’s. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico’s, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude. De door ons geïdentificeerde frauderisico’s en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

- Het risico dat het management en het college van burgemeester en wethouders maatregelen van interne beheersing doorbreken. Het doorbreken van de interne beheersing kan toezien op:
    - (significante) schattingen gerelateerd aan de waardering van de grondexploitaties. Wij hebben getoetst of de gekozen methode en gehanteerde significante veronderstellingen passend zijn.
    - journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt. Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht, waarbij wij tevens aandacht hebben besteed aan het identificeren van significante transacties buiten de normale bedrijfsvoering.
- Het risico van fraude in de uitgaande betalingen. Wij hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd die inspelen op dit frauderisico waaronder het beoordelen van de rechten in de financiële administratie en de bankapplicatie en daarnaast hebben wij een analyse op de betaalbestanden uitgevoerd gericht op de uitgaande betalingen in het boekjaar. Op basis hiervan hebben wij de meest risicovolle betalingen getoetst.
- Het risico op ambtelijke corruptie bij inkopen. Wij hebben controlewerkzaamheden verricht gericht op het risico dat bij het gunnen van opdrachten sprake is van ongeoorloofde beïnvloeding. Deze werkzaamheden zien toe het uitvoeren van specifieke werkzaamheden

gericht op naleving van de aanbestedingswetgeving en aanbestedingsrichtlijnen.
- Het risico op corruptie rondom grondtransacties. Wij hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd in relatie tot het risico op niet-zakelijke grondtransacties. Daarbij hebben wij vastgesteld dat bij transacties marktconforme prijzen zijn gehanteerd en/of deze in lijn liggen met externe taxaties.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van bovengenoemde risico's.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie
Het college van burgemeester en wethouders heeft in de paragraaf weerstandsvermogen een analyse opgenomen inzake het opvangen van geschatte financiële risico's in relatie tot de financiële positie. Onze werkzaamheden ten aanzien van deze analyse bestaan onder andere uit:
- Het inspecteren van de meerjarenbegroting en de beoordeling van de provincie als toezichthouder hierop;
- Het inspecteren van de wijze waarop een risico-inventarisatie is uitgevoerd en hoe het weerstandsvermogen wordt bepaald;
- Het evalueren en bespreken van de financiële risico's en belangrijke veronderstellingen en uitgangspunten met het management en college van burgemeester en wethouders;
- Het overwegen of alle relevante informatie die wij als gevolg van onze controle hebben verkregen op een juiste wijze is opgenomen en toegelicht in de analyse.
- Het analyseren of de huidige en de benodigde financiering voor het kunnen continueren van het geheel van gemeentelijke taken is gewaarborgd, inclusief het voldoen aan relevante convenanten.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de opgenomen analyse en de uitkomsten hiervan op de inschatting van de weerbaarheid door het college van burgemeester en wethouders. Voor de volledigheid merken wij op dat de daadwerkelijke uitkomsten van gebeurtenissen kunnen afwijken van de gedane aannames en veronderstellingen in de risicoanalyse.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:
- jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- de overige bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten
Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de

balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet ('Regeling Informatieverstrekking SiSa').

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstrekking SiSa.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening
Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en het vermogen op 31 december 2025 alsmede de financiële rechtmatigheid over 2025in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader bij het besluit van 20 januari 2026 door de gemeenteraad is vastgesteld.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.
Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is haar financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiele betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin

opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 1 juli 2026

Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

ValidSigned door drs. P. Peters RA
op 01-07-2026

drs. P. Peters RA